

FŐVÁROSI KÖNYVTÁR — STADTBIBLIOTHEK BUDAPEST

AKTUÁLIS KÉRDÉSEK IRODALMA
LITERATUR VON ZEITFRAGEN

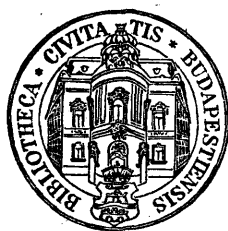
55

NEMZETPOLITIKAI KÉRDÉSEK
NATIONALPOLITISCHE ZEITFRAGEN

V

WITZMANN GYULA:

NÉPERŐVÉDELEM
SCHUTZ DER VOLKSKRAFT

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS HÁZINYOMDÁJA 1942

KÜLÖNLENYOMAT A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉVKÖNYVE XI. KÖTETÉBŐL, 1941.
SONDERABDRUCK AUS DEM JAHRBUCH DER STADTBIBLIOTHEK BUDAPEST, XI. 1941.

Felelős kiadó: Enyvvári Jenő

Budapest székesfőváros házi nyomdája — 24553 — Felelős nyomdavezető: Skriván Pál

Aktuális nemzetpolitikai kérdések irodalma a Fővárosi Könyvtárban.

Literatur nationalpolitischer Zeitfragen in der Stadt- bibliothek Budapest.

V.

Néperővédelem

Schutz der Volkskraft

Bevezetés

Thukydides hirdette már, hogy a néperőt nem a város falai és hajói, hanem az emberek határozzák meg. Régi igazság, hogy a néperő, a népesedési mozgalom a történelem vésője, amely államokat farag, birodalmakat alakít, majd ezeket megint eltünteti a föld színéről. A történelem tanuskodik arról, hogy a néperő megfogyatkozása, a közület egy-két évszázadnyi, olykor még kisebb tartamú biológiai gyengesége véget vetheti hosszú évszázadok és évezredek tündöklésének és dicsőségének.

Ha ilyen hosszú multra tekint vissza a kérdés, miért időszerű a mai nemzetpolitika síkján? Erre felelünk a következőkben. Korunk utolsó két nemzedéke a néperő alakulása terén bizonyos válságot figyelhetett meg, illetve él még most is át. Az erők csökkenése, a romlás már sok évtizeddel előbb megindult Nyugat- és Északnyugat-Európában és terjeszkedett a közép felé, majd pedig ezen túl is. Éberebb szellemek észre is vették a közeledő bajt, de a szerényen figyelmeztető hangok figyelmen kívül maradtak, sőt a látszatigazságokkal dobálóznak túlnépesedést kiáltottak és az aggódókat letorkolták. Az 1914/18-as első világháború véres veszteségei azonban különösen Európa népi erőállományának szédületes hanyatlására döbentették rá az aggódva figyelő elméleti és gyakorlati államférfiakat. Európának új népi és nemzeti eszméktől átalakuló államai és az eszmék hordozói korán felismerték először a népszaporodásnak, majd a néperővédelem többi tényezőjének nemzetfenntartó és nemzetgyarapító jelentőségét.

A tényállás felismerése után az orvoslás módját kutatva rá kellett jönni arra, hogy a néperőt, a biológiai tőkét csak úgy lehet megőrizni, ha elegendő a születések száma. Az egészségügyi viszonyok javítása, a halandóság arányszámának leSORÍtása egymagában nem elegendő. A fenyegető elkorcsosulás meggátlására

összhangba kell hozni a népesedési célkitűzéseket a társadalom- és gazdaságpolitikai, valamint a közegészségügyi (beleértve a fajegészségügyi) intézkedésekkel. Vissza kellett nyúlni Platon elgondolásához: »Helytelen dolog többet törődni a betegekkel, mint az egészségesekkel«, vagyis felismerni, hogy a néperőpolitika a teljes értékű emberanyagot istápolja és gyarapítja.

A gyakorlati politika útjait az elméleti kérdések tisztázása egyengette. A huszas és harmincas években először lassan, majd folyton fokozódó ütemben nőtt, gyarapodott az idevágó irodalom. Több mint egy évtizede annak, hogy a probléma súlyát és időszerűségét felismerve a jelen összeállításához az anyagot kezdtem gyűjteni. A »Nemzetpolitikai kérdések irodalma« című sorozatunk természete és a könyvészetileg bemutatni kívánt tételek tartalmi kereteinek növekvő túlgúlya arra indított, hogy könyvtárunk anyagának kiválogatásánál egyrészt az aktualitás fokozott biztosítására időbeli, másrészt a néperővédelem forgalmának széles keretei miatt tárgyi korlátokat állítsak fel. Az időbeli korlátozás annyiban érvényesül, hogy a gyűjtés a könyvtár monografikus anyagánál az 1918 után megjelent könyvekre szorítkozott. A folyóiratcikkeknel még tovább mentem: az 1914/18-as világháborút követő inség után 1925-ben került a könyvtár olyan helyzetbe, hogy megint nagyobb számban rendelhetett folyóiratokat; így csak ettől az időponttól néztem át a számbajövő folyóiratanyagot.

Újból hangsúlyozom, hogy a gyűjtés és összeállítás munkája több mint egy évtizedre tekint vissza, mert egyéb sokoldalú hivatalos elfoglaltság mellett csak ritkán tudtam egy-egy röpke időszakot szentelni kedves témámnak. Ha ennek következtében némi egyenetlenség, vagy aránytalanság mutatkoznék az anyag megválogatása és elrendezése szempontjából, szíves elnézést kérek. A végső összeállításnál sokszor csak a cím alapján lehetett az anyagot kerekded egészzé alakítani míg sok könyvet és különösen cikket csak akkor láttam, amikor azok súlya még nem domborodott ki és az átnézést előlről nem kezdhettem.

Ilyen adottságok mellett az időbeli elhatárolás tehát könnyen volt biztosítható. A tárgyi elhatároláshoz már nehezebben jutottunk el. Itt a néperő fogalmából kiindulva meg kellett állapítanunk, hogy melyek a néperőt közvetlenül befolyásoló, tehát a néperővédelem fogalmi körének taglalásánál föltétlenül felsorakoztatandó tényezők. Ki kellett kutatnunk továbbá a közvetve, de olyan súllyal latba eső körülményeket, amelyeknek elhanyagolása joggal támasztott volna hiányérzetet a bibliográfia használatánál.

A néperő fogalmával eléggé gyakran találkozunk. A fogalom illetően jelölése a mindennapi élet szókészletében is fellelhető; ám a »néperő« kifejezés úgy itt, mint a tudományos, de még a szakirodalom szóhasználatában is ingadozó és eltérő értelmezéssel fordul elő. Ama rövid korszak folyamán is, amelyre összeállításunk vonatkozik, módosult, változott, fejlődött, kiteljesedett. Értették először alatta a népesség propagatív, önmagát megisméltő, sokszorosító képességét, tehát védelme először a mennyiségi megőrzésre és gyarapításra irányult, majd felismerve a csak kvantitatív elgondolásból fakadó intézkedések esetleges fajrontó hatását, áttért a minőségi elemek ápolására. Mindkét irányú tevékenységet legjobban a család alapulvétele mellett lehetett szolgálni, tehát a családvédelem került a néperőpolitika tengelyébe.

Mint hogy kialakult elmélet nem állott rendelkezésünkre, a fejlődés folyamatát kellett a gyűjtésnél követnünk. Könyvtárunk gyűjtési köréből, egyes részletkérdésekre vonatkozó anyagunk terjedelméből folyó adottságainkat sem hanyagolhattuk el, hogy az összeállítás bizonyos kiágazási ponton aránytalanságba ne duzzadjon a többi anyaggal szemben.

Ennyi nézőpont ellenére is végére kellett járnunk a tárgyi elhatárolásnak. **Következésképpen a fajfenntartásra irányuló akarat bizonyos tényezőit tudatosan ki kellett kapcsolnunk. Arra nézve, hogy mi maradt meg, tehát hogy mi mit tekintünk a fentiek figyelésével jellemző irodalomnak a felvetett kérdéshez, a tartalommutató áttekintése tájékoztat.**

Legyen szabad most már arra kitérnünk, hogy mit és miért hagytunk ki az összeállításnál abból az anyagból, mely látszólag ide kívánkozik. Nem került be a túlnépesedés nagy irodalma, valamint az ezzel összefüggő belső vándorlás és városbátömörülés, kivándorlás és gyarmati kérdés, a laza összefüggés és a főanyag elhomályosulása miatt, amelyet a túlnépesedés tárgykörébe tartozó publikációk tömeges felsorakoztatása okozott volna. Ugyanilyen okok miatt kellett mellőznünk a könyvtárnak a fajsziológia köréből ide kapcsolódó, különösen a zsidókérdésre vonatkozó óriási teljes anyagának bedolgozását. Ez utóbbi kérdés maradéktalan feltárása önálló bibliográfiához is bő anyagot szolgáltatott volna. Így a mi összeállításunkba csak az az elenyésző kis irodalma került be, amely a közvetlen összefüggésre derít fényt, vagyis tárgyalja pl. a fajvédelmi törvényeket, (amelyek a zsidókat a házasságból kizárják és így a minőségi népesedéspolitika eredményessége megnevezett akadályozóiként tüntetik fel) vagy pedig a keresztény-zsidó vegyesházasságok (mint a néperőnek nemcsak minőségi, hanem egyúttal mennyiségi lerontóit).

Mellőznünk kellett azután számos részletkérdést a társadalom- és gazdaságpolitika, az egészségügy stb. síkjáról, amelyek kétségtelenül befolyásolják a néperőt, illetőleg a néperővédelem tényezőiként mutatkoznak. Érdekes lett volna pl. az anya-, gyermek- és csecsemővédelem szerepét, az alkoholizmus, a nemi és egyes öröklődő betegségek jelentőségét tárgyaló irodalmat külön fejezetekben felsorakoztatnunk. Ha így jártunk volna el, vagy esetleg még tovább mentünk volna újabb és újabb néperővédelmi tényezők után kutatva, bibliográfiánk talán sokoldalúbb, de szétfolyóbb és kevésbé lezárt egész lett volna.

Ahogy ez a könyvészeti összeállítás most előttünk van, a leírt időbeli és tárgyi korlátozással a könyvtár teljes anyagát mutatja be olvasóinknak. Egy-két megjegyzésünk van még általánosságban. Így a kérdéssel közvetlen összefüggő irodalmat akkor is felvettük, ha egy másik világnézet szemszögéből tárgyalva a problémát, nem szolgálja a néperővédelmi politika célkitűzéseit. Kötelezett erre a bibliográfus pártatlansága, aki előtt mindig lebeg az audiatur et altera pars, ha ez a másik nézet új és lényeges oldalról világítja meg a felvetett kérdést. Így kerültek be Calverton, Leunbach, Marcuse, Totis könyvei. Az I—VII. fejezetben és ezek alszakjaiban az anyagot megosztani sokszor okozott fejtörést. Az adott könyv szólott pl. minőségi és mennyiségi értelemben egyaránt népesedési politikáról; emellett a szerző általános népesedéstani elveket is tárgyal, a gyakorlati megoldásnál pedig családvédelmi javaslatai foglalják el központi elgondolását. A dolog természetéből folyóan az anyag egy része ide is, oda is, vagy egy harmadik fejezet vagy alszakasz alá kívánkozott. Ilyenkor nem a könyv vagy a cikk címe, hanem tartalma, a benne foglaltak súlya és jelentősége határozta meg elhelyezkedését bibliográfiánkban. Ugyanazt a címet újabb fejezetnél csak akkor ismételtük meg, ha a könyv a későbbi alszakasz számára lényeges mondanivalót tartalmaz. Bátran mondhatjuk, hogy nem volt még olyan bibliográfiánk, ahol a könyvcím sokszor olyan kevésbé fedte a tartalmat, mint az előttünk levő, amelynél ezért utaltunk ki több ízben pregnáns fejezetcímeket.

Ennél a fejlődő tudománynál még maguknak az alcsoportoknak elhelyezkedése a hét főfejezetben is problematikus és vitatható. Vegyük például a III. fejezet 3. és 4. alcsoportját. A születéskorlátozás és a terhességmegszakítás első rátekintésre

a mennyiségi népesedéspolitikai fejezetéhez tartozik. Mégis mennyi összefüggésük van egyéb idevágó kérdésekkel. Úgy a fogamzás, mint a születés szabályozása és megakadályozása primer hatásában a mennyiséget fogja befolyásolni, de a minőségi népesedéspolitikánál mint elvi termékenység-szabályozás az eugenetika, a fajegészségügy fegyvere is lehet; vagy pedig a néperő minősége szempontjából különösen veszélyes jelenségként tárgyalható a születések korlátozása a tehetősebbeknél, akik rendszerint nagyobb tehetséget örökölnek és örökítenek át. Rátérhet vagy kizárólag foglalkozhatik a cikk vagy könyv azzal, — ha sikerült a születéscsökkenésnek a tehetősebbeknél gátat vetni, — hogy ezek jobb szaporodásával a nyomor enyhül, a gazdasági helyzet megjavul, az adók kisebbednek, a jövedelem egyenletesebb elosztásával a jólét általánossá válik, vagyis a születéskorlátozásnak a néperőre gyakorolt gazdaság- és társadalompolitikai hatását domboríthatja ki. Lehet azután ezt a kérdést tisztán családpszichológiai nézőszögből is kezelni és kimutatni, hogy a születések korlátozása folytán keletkező egy-két gyermekrendszerben a gyermek nélkülözni kénytelen mindazon előnyt, amely a sokgyermekes családban minden egyes gyermeknek jut: a szülői szeretet és gondoskodás gazdagságát, amelyből mindegyik eleget, de nem túlsokat kap, az alkalmat egyéniségének kialakítására és egészséges kiérlelésére, amelyet a sokgyermekes családban a hajlam- és jellembeli különbözőség biztosít, amikor az egyes gyermeket az alkalmazkodáshoz szoktatja és rábírja, hogy önmagán nyesegetse a kinövéseket, csiszolja a tökéletlenségeket. Ezzel kapcsolatban végül rámutathat, hogy a jeles emberek aránytalanul nagy száma sokgyermekes családból született, mert itt élvezték az előbb mondott előnyöket, s levonhatja a következtetést, hogy a születések korlátozása nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is csökkentette a néperőt. Ime a születéskorlátozás irodalma a mennyiségi fejezeten kívül hány más helyen lett volna elhelyezhető.

Nem akarunk bőbeszédűek lenni a bonyolult összefüggések ecsetelésében, de legyen szabad az alábbiakban az összeállítás mikéntjének indokolására néhány további felvilágosítással szolgálni.

A II. fejezeten belül a magyar és német néperő- és népesedéspolitikai irodalmának felsorakoztatására azért alkottunk külön alcsoportokat, mert az anyag e két országra vonatkozóan nagy bőségben állott rendelkezésünkre, amiért is könnyen volt felosztható a II., III. és IV. fejezet között. Más országok e viszonyait tárgyaló irodalom kisebb mérve eléggé alátámasztotta eljárásunkat, hogy vagy a III. vagy a IV. fejezet alatt soroljuk fel a címeket aszerint, amint ezt az illető országra jellemző anyag megkívánta.

A mennyiségi népesedéspolitikai »Egyke« felirata alatt (III. fejezet 5. rész) túlnyomóan magyar anyagot találunk, mert nálunk ilyen terminus technikus felhasználásával szeretnek hozzászólni a születések csökkenésének és korlátozásának kérdéséhez.

A bibliográfus nem vállalkozik a kérdések eldöntésére, hanem csak arra hívja fel a figyelmet, hogy bizonyos kapcsolatokkal az irodalom foglalkozott. Így amikor »Mennyiség és felekezet« cím alatt (III. fejezet 6. rész) a vallás szerepét a születéskorlátozás terén tárgyaló könyvtári irodalmat felsoroltuk, azt annak ismeretében tettük, hogy a kettő közötti összefüggést még nem derítették fel egészen, hiszen tudjuk, hogy pl. Magyarországon és Németországban a katolikus, Hollandiában a protestáns elemek mutatnak nagyobb ellenállást a születést csökkentő irányzatokkal szemben, s tudjuk azt is, hogy az eltérések okát más kormegoszlásban, valamint a családi állapot, foglalkozás és társadalmi állás közötti különbözőségeken is kereshetjük. De nem volt érdektelen az irodalmat az előbbi szempontból együtt áttekinteni, míg az utóbbi hatásokat a III. fejezet 7. része tünteti föl.

A minőségi népesedéspolitika anyagának egy részét még kétfelé lehetett volna osztani és a pozitív minőségi népesedéspolitika vezérszó alatt felsorolni azt az irodalmat, amely a minőségileg legkiválóbbak állományának fennmaradásáról és az értékes elemek szaporodásának fokozásáról tárgyal, a negatív alatt pedig azt, amely a terhelt, az értéktelen kiselejtezését szorgalmazza. Lehetett volna még külön-külön fejezetbe a fajegészségügy és eugenika anyagát csoportosítani.

Nemcsak azért tekintettünk el az ilyen további csoportosítástól, mert fel fogásunk szerint a minőségi népesedéspolitikának súlypontja hova-tovább az átlagon felüliekre helyeződik át mindinkább arra törekedve, hogy jellem és képesség szempontjából mind jelesebb nemzedékek váltogassák egymást, hanem azért is, mert a minőségi kérdések kevésbé tisztázottak, a velük kapcsolatos problémák statisztikai megfigyelése és kifejezése nehezebb, tehát éles határvonalak a részkérdések között még nem húzhatók. Azzal, hogy a megterméketlenítés irodalmát külön alszakaszban soroltuk fel, a negatívum jelentékeny részét egybefoglaltuk. (Itt a büntetőjogi vonatkozásokat is bevettük.) Az eugenikai (Galton) és fajegészségügyi (Ploetz) irányoknak szétválasztása a mai irodalomban az elnevezésmód gyakori felcserélése folytán nem kecsgetet hasznos megkülönböztetési lehetőséggel.

A házassági egészségügyre és tanácsadásra vonatkozó irodalom a IV. és nem a VI. fejezetbe került, mert a minőségi népesedéspolitika szempontja itt fontosabb és jobban érdekel, mint a házasságpszichológiai.

Fennebb láttuk már, hogy a mennyiségi politika kérdéseibe többször játszik bele a minőség szempontja; ugyanígy foglalkozik a minőségi népesedéspolitika a népesség differenciált szaporodásával is, amikor a terhelték számát csökkenteni, az öröklődő tehetségek számát fokozni kívánja. Külön főcsoportot (V.) állítottunk fel a mennyiség és minőség összefüggéseinek felderítését célzó művek összefoglalására.

Az igen fontos VI. fejezet, amely foglalata kérdésünk házasság- és család-szociológiai vonatkozású irodalmának, ennek kimerítő felsorolását adja. Leginkább itt törekedtünk a probléma maradéktalan irodalmi feltárására még akkor is, ha a néperővédelmi kapcsolat nem is annyira szembeszökő. De ne felejtjük el, hogy a házasság főcélja mindenkor a fajfenntartás marad; vagy ahogyan egyik illusztris szerzőnk szépen mondja: »A házasság a közösség életfája. Egészségén és termékenységén fordul a társadalom megújodása. Ha mennyiségben és minőségben folyton kiváló nemzedék sarjad a házasságból, biztosítva van a társadalmi test-szervezet megújodásának egészséges folyamata.« (Schütz: A házasság. 1933. p. 107.)

Reméljük azonban, hogy önmérsékletünk és azon törekvésünk folytán, hogy a túlzott aprólékosságot elkerüljük, sikerült itt is a valóban jellemző és érdekes címeket felsorolnunk. Ennek elérésére pl. e fejezet 3. és 4. részében, a válásnál, a tételes jogi irodalmat nem vontuk be feldolgozásunkba, hanem azoknak a műveknek megemlézésére szorítkoztunk, amelyek a meglevő jogot általánosabb szempontból vagy reformot javasolva tárgyalják.

A VI. fejezet 6. és 7. része, a családvédelmi irodalom, szerves kiegészítő részét képezi a VII. fejezet 3. részében »Néperő és társadalompolitika« vezérszó alatt feltüntetett anyagnak, hiszen a néperővédelem szempontjából szociálpolitikai téren nincs fontosabb feladat, mint az egészséges, nem terhelt család istápolása. A családvédelmi irodalomnál, amikor ennek különös fajait taglaltuk, a kialakult műszavak mögött, amilyenek a családi tehermegosztás, családi munkabér, munkabérkiegészítés, családi pótlék, a műszó származása szerint rendre más és más nemzeti könyv- és cikkanyag került túlsúlyba. Ez mint jellemző adalék a nemzetközi nomenklatura kérdéséhez is megemlést érdemel. Végül meg kell jegyeznünk, hogy a befejező VII. főcsoport részletezéséhez úgy jutottunk el, hogy az összegyűlt

anyagból utólag válogattuk ki azt a címanyagot, amely külön vezérszó alatt felsorakoztatható.

A továbbiakban beszéljen helyettünk bibliográfiánk! Ez hivatott megmutatni, hogy a magyar tudomány egy műhelyében, a Fővárosi Könyvtárban, milyen bő és hasznos anyagot tudunk adni kutatónak és olvasónak, szakembernek és érdeklődőnek egyaránt a néperő és ennek védelme tanulmányozására. Ez a kérdés a magyar jövő szempontjából óriási horderejű és döntő fontosságú. Az új világháború meg fogja ugyan hozni az idevágó új problémákat, de éppen ezért, ezek helyes megoldása érdekében kellett összegyűjteni az irodalmi forrásokat, valamint gyors és könnyű áttekintést biztosítani eredmények, tapasztalatok és összefüggések tekintetében, amelyeket az emberi szellem az előző világháború óta felderített.

Einleitung.

Im Leben der Völker wurde wiederholt Glanz und Ruhm langer Jahrhunderte und Jahrtausende binnen einiger Menschenalter von Verderben und Verfall abgelöst. Diese Begleiterscheinung trat immer hervor, wenn die Volkskraft nicht bewahrt und vermehrt, sondern vermindert und verschleudert wurde. Das Phänomen dieser Wechselwirkung geriet zuweilen in Vergessenheit um jedoch bei einer neuen Krise als Zeitfrage wieder aufzutreten. So brach sich auch nach dem ersten Weltkriege bei den Staatsmännern der sich national erneuernden Völker die Erkenntnis Bahn, dass dem seit Jahrzehnten anhaltenden Bevölkerungsrückgang und dem drohenden Untergang nur durch Schutz der Volkskraft Einhalt getan werden kann. Wie sollte dieser Schutz verwirklicht werden? Demnächst brauchte man eine genügende Anzahl von Geburten, dann aber mussten die bevölkerungspolitischen Ziele und Anforderungen mit den sozial- und wirtschaftspolitischen Massnahmen, so auch mit den Verfügungen über Volksgesundheit und Rassenhygiene in Einklang gebracht werden. Dass man diesen Schutz in erster Reihe dem vollwertigen Menschenschlage zukommen lassen muss, durfte auch nicht vergessen werden.

Der Weg zur praktischen Lösung dieser politischen Aufgaben wurde durch die Klarstellung der theoretischen Vorbedingungen geebnet. In den Anfangsjahren der zwei Dezennien nach dem ersten Weltkriege entstand eine diesbezügliche Literatur, die bis zu den Erschütterungen unserer Gegenwart allmählich anwuchs. Seit langen Jahren befassen wir uns mit dem Ansammeln dieses zu unseren nationalpolitischen Zeitfragen wichtigen Materials. Trotzdem sich unsere Bibliographie nur auf den Bestand der Stadtbibliothek Budapest bezieht, mussten wir uns bei der Fülle der anzuführenden Titel zeitliche und sachliche Schranken aufstellen. Zur Sicherstellung ihrer Aktualität beschränkt sich die Sammlung auf die seit 1918 erschienenen Bücher und auf die seit 1925 publizierten Zeitschriftenaufsätze. Um sie auch gegen Weitschweifigkeit zu sichern, bedurfte unser Begriff »Volkskraft« eine Erklärung und Umgrenzung. Auch während der unsere Literatur umfassenden kurzen Zeitspanne hat sich das Problem, beziehungsweise die Auffassung, welche Mittel zum Schutze der Volkskraft herangezogen werden können und welche müssen, geändert, entwickelt, vervollständigt. Unsere Inhaltsangabe gibt einen sofortigen Überblick über den Umfang der Teilfragen, die nach unserer Ansicht einer Bibliographie »Schutz der Volkskraft« dienlichst sind und die — wieder nach unserer Ansicht — die einschlägigen Probleme am besten beleuchten und aufdecken. Den Umständen Rechnung tragend mussten freilich so manche Faktoren die beim Schutze der Volkskraft zu irgendeiner Geltung gelangen, unbeachtet bleiben, weil durch ihre genaue Aufzählung und durch Anführung

sämtlicher sie betreffender Titel das wichtigere Material verblasst und die Teilfragen untereinander in sehr losen Zusammenhang geraten wären. Mangels allgemein anerkannter theoretischer Grundlegungen hatte die Anordnung der Unterabteilungen in den Hauptgruppen I—VII seine Schwierigkeiten. Nehmen wir ein einfaches Beispiel. Dass Geburtenrückgang und Geburtenbeschränkung zum Problembereich der Hauptgruppe III: Quantität in der Bevölkerungspolitik gehört, liegt auf der Hand. Die differenzierte Fruchtbarkeit Erbgesunder und Erbkranker, Begabter und erblich Belasteter zwingt uns jedoch die Rolle der Qualität auch in Betracht zu ziehen und nicht zu vergessen, dass vielleicht ein anderer Verfasser die Vorteile des Mehrkindersystems familiensoziologisch untersuchen wird. Auf diese Weise spielt dann das Problem Geburtenrückgang in die Teilfragen der Hauptgruppen IV und VI hinein.

Die Anordnung der Bibliographie ist gleichzeitig durch den Bücherbestand unserer Bibliothek bedingt. Weitere Unterabteilungen konnten und mussten eingesetzt werden, wenn sich an einer Stelle wichtiges Material ansammelte. In der Hauptgruppe II gibt es z. B. zwei Unterabteilungen, eine für ungarische, die andere für deutsche Volkskraft- und Bevölkerungspolitik, weil die Verhältnisse dieser Länder durch eine entsprechende Anzahl von Titeln auch hier belegt werden konnten. Unter der Aufschrift »Einkindersystem« (Gruppe VII, Abschnitt 5) hat sich überwiegend ungarische Literatur angesammelt, weil unsere heimatländischen Verfasser unter diesem Gesichtspunkte zum Problem der Geburtenbeschränkung Stellung nehmen. Der nächste Abschnitt (III/6) masst sich nicht an zu entscheiden, ob die Anzahl der Bevölkerung vom Glaubensbekenntnis wirklich beeinflusst wird, oder aber wirtschaftliche Lage, Beruf, Alters- und Geschlechtsgliederung entscheidend einwirken, wie es die Literatur des Abschnittes III/7 bestreitet. In der Hauptgruppe IV hätte es sich nur dann gelohnt die Literatur über Eugenik und Rassenhygiene zu trennen und ausserdem eine Sonderung der positiven und negativen Elemente in der qualitativen Bevölkerungspolitik durchzuführen, wenn die ertsgenannten Begriffe nicht oft verwechselt würden und wenn keine fast unüberwindlichen Hindernisse der statistischen Beobachtung und Formulierung eine scharfe Scheidung der übrigen Begriffe vereitelt hätten.

Wir wollen nur noch folgendes bemerken. Die Hauptaufgabe bei der Bearbeitung dieser Bibliographie blieb immer die bezeichnendste Literatur über den Schutz der Volkskraft zu vervollständigen. Wenn im Anschluss daran die Verknüpfung mit den Teilproblemen zuweilen nicht augenscheinlich wirkt, wie bei unserer Sammlung zur Ehe- und Familiensoziologie, findet die Ausführlichkeit dieser Hauptgruppe VI auch ihre Begründung. Man darf nur nicht ausseracht lassen, dass die Aufrechterhaltung der Rasse, das Fortleben des Volkes durch die Ehe und in der Familie gewährleistet wird. Umständlichkeit und übertriebene Genauigkeit zu vermeiden wurde auch hier versucht. Abschliessend sei noch vermerkt, dass die Literatur über die verschiedenen Arten der Familienfürsorge, also in den Abschnitten 6 und 7 dieser Hauptgruppe enthalten, eigentlich auch eine Ergänzung zum Abschnitt VII/3, »Volkskraft und Sozialpolitik« darstellen.

Aus dem Schosse der jetztigen weltgeschichtlichen Umwälzung werden sich neue Gesichtspunkte und neue Aufgaben auch zum Schutze der Volkskraft ergeben. Wir hoffen dennoch nützlich gewirkt zu haben, in dem wir zu ihrer möglichst besten Lösung die zwischen zwei Weltkriegen entsprossenen literarischen Quellen gesammelt und geordnet aus den Beständen der Stadtbibliothek Budapest an unsere Leser weiterleiteten.

Tartalom — Inhalt

Bevezetés	3
Einleitung	8
I. Néperő és népesedés általában. Népesedéelmélet — Volkskraft und Bevölkerung im Allgemeinen. Theorie der Bevölkerung	13
1. Könyvészet — Bibliographie	14
2. Nemzetközi kongresszusok — Internationale Kongresse	14
3. Tanulmányok — Abhandlungen	15
a) <i>Néperő és nemzeterő — Volkskraft und Nationalkraft</i>	16
b) <i>Népesedési optimum — Optimum der Volksvermehrung</i>	16
II. Népesedéspolitika — Bevölkerungspolitik	17
1. Magyar néperő és népesedéspolitika — Ungarische Volkskraft- und Bevölkerungspolitik	18
2. Néperő és népesedéspolitika a Német Birodalomban — Volkskraft- und Bevölkerungspolitik im Deutschen Reiche	19
III. Mennyiségi népesedéspolitika — Quantität in der Bevölkerungspolitik	20
1. Mennyiségi kérdések Európában — Fragen der Quantität in Europa	22
a) <i>Franciaország — Frankreich</i>	23
b) <i>Magyarország — Ungarn</i>	24
c) <i>Német Birodalom — Deutsches Reich</i>	27
cc) <i>Ausztria — Österreich — Ostmark</i>	29
d) <i>Olaszország — Italien</i>	30
e) <i>Egyéb európai országok — Sonstige Länder Europas</i>	30
2. Más világrészek népesedése — Bevölkerung anderer Weltteile	31
3. Születések csökkenése és korlátozása — Geburtenrückgang und Geburtenbeschränkung	32
4. Terhességmegszakítás. Abortus — Schwangerschaftsunterbrechung. Abort	36
5. Egyke — Einkindersystem	37
6. Mennyiség és felekezet — Quantität und Glaubensbekenntnis	39
7. Kor, nem és gazdasági helyzet befolyása — Einfluss des Alters, der Geschlechtsgliederung und der wirtschaftlichen Lage	40

IV. Minőségi népesedéspolitika. Fajegészségügy. Eugenika — Qualität in der Bevölkerungspolitik. Rassenhygiene. Eugenik	41
1. Megterméketlenítés — Unfruchtbarmachung	45
2. Minőségi, különösen sterilizációs kérdések egyes országokban — Fragen der Qualität, insbesondere der Sterilisation nach einzelnen Ländern	47
a) <i>Egyesült Államok — Vereinigte Staaten</i>	47
b) <i>Magyarország — Ungarn</i>	48
c) <i>Német Birodalom — Deutsches Reich</i>	48
d) <i>Skandináv országok — Skandinavische Länder</i>	51
3. Házassági tanácsadás — Eheberatung	52
4. Minőség és más kérdések — Qualität und sonstige Fragen	54
a) <i>Minőség és orvostudomány — Qualität und Heilkunde</i>	55
b) <i>Eugenika katolikus szempontból — Eugenik und Katholizismus</i>	56
V. A népesedés mennyiségi és minőségi elemeinek viszonya egymáshoz — Verhältnis von Quantität und Qualität	56
VI. Házasság- és családszociológiai vonatkozások — Ehe- und familiensoziologische Beziehungen	58
1. Házasság — Ehe	59
2. A házasságkötés előmozdítása. Házassági kölcsön — Eheförderung. Ehestandsdarlehen	62
3. Válás — Ehescheidung	62
4. Válás a jogban. Reformtörekvések — Ehescheidung im Recht. Reformbestrebungen	63
5. Család — Familie	64
6. Családvédelem általában — Familienfürsorge im Allgemeinen	67
a) <i>Franciaország — Frankreich</i>	68
b) <i>Magyarország — Ungarn</i>	69
c) <i>Német Birodalom — Deutsches Reich</i>	70
d) <i>Más országok — Andere Länder</i>	71
7. A családvédelem különös fajtái. Családi tehermegosztás — Besonderheiten in der Familienfürsorge. Familienlastenausgleich	72
a) <i>Családi munkabér — Familienlohn</i>	73
b) <i>Munkabérkiegészítés. Családi pótlék — Lohnausgleich. Kinderbeihilfen</i>	73
VII. Néperő egyéb viszonylatban — Volkskraft in sonstigen Relationen	76
1. Néperő és közgazdaság — Volkskraft und Volkswirtschaft	77
2. Néperő és adóügy — Volkskraft und Steuerwesen	79
3. Néperő és társadalompolitika — Volkskraft und Sozialpolitik	80
4. Néperő és lakáskérdés — Volkskraft und Wohnungsfrage	81

I.

Néperő és népesedés általában. Népesedéstudomány.

Volkskraft und Bevölkerung im Allgemeinen. Theorie der Bevölkerung.

- Barnes**, Harry Elmer. Society in transition. Problems of a changing age. New York: Prentice-Hall 1940. XVIII, 999, XVII p. 94370
6. Population problems in modern society. p. 200—256.
- Bonar**, James. Theories of population from Raleigh to Arthur Young. New York: Greenberg 1931. 253 p. 78177
- Brentano**, Lujo. Konkrete Grundbedingungen der Volkswirtschaft. Gesammelte Aufsätze. Lpzg: Meiner 1924. VIII, 435, 73* p. 55518
III. Die Bevölkerungslehre. p. 196—338.
- Carr-Saunders**, A. M. World population. Past growth and present trends. Oxford: Clarendon pr. 1936. XV, 336 p. 87404
- Duncan**, Hannibal Gerald. Race and population problems. New York: Longmans, Green 1929. XV, 424 p. 69569
- East**, Edward. Die Menschheit am Scheidewege. Übers. v. Helene Schmid. Basel: Schwabl 1926. 369 p. 59216
- Eberhard**, E. F. W. (Hg.) Geschlechtscharakter und Volkskraft. Grundprobleme des Feminismus. Darmstadt: Hofmann 1930, VIII, 596 p. 1 t. 71677
- Gillin**, John Lewis. Social problems. By: —, Clarence G. Dittmer & Roy I. Colbert. New York: Century Co. 1928. X, 534 p. (The Century soc. science series.) 67054
Part II. Problems of population p. 65—263.
- Gini**, Corrado [etc.] Population. (Lectures on the Harris Foundation, 1929.). By: —, Shiroshi Nasu, Robert R. Kuczynski [etc.]. Chicago: Univers. pr. 1930. IX, 312 p. 74509
- Halbwachs**, Maurice. Morphologie sociale. Paris: Colin 1938. 208 p. 92456
2. P. La morphologie sociale stricto sensu, ou la science de la population. p. 60—179.
- Haubold**, Hellmut. Johann Peter Frank, der Gesundheits- und Rassenpolitiker des 18. Jahrhunderts. München: Lehmann 1939. 346 p. 93562
- Keiter**, Friedrich. Die menschliche Fortpflanzung. Kulturbiologisch-bevölkerungspolitisches Rüstzeug des Arztes und anderer Treuhänder deutscher Rassenkraft. Lpzg: Hirzel 1941. IV, 116 p. (Rassenbiologische Vorlesungen f. Mediziner, 1.) 98553
- McCleary**, G. F. Population today's question. London: Allen & Unwin 1938. 222 p. 1 t. 91872
- Mombert**, Paul. Bevölkerungslehre. Jena: Fischer 1929. IV, 490 p. (Grundr. z. Studium d. Nationalökonomie, 15.) 70825
- Muckermann**, Hermann. Volkstum, Staat und Nation eugenisch gesehen. [1933.] 2. Aufl. Essen: Fredebeul & Koenen 1933. 117 p. 83297
- Thompson**, Warren S. Population problems. New York: Mc Graw-Hill comp. 1930. XII, 462 p. (McGraw-Hill publ. in sociology.) 75230

- Winkler, W. [Friedrich].** National- und Sozialbiologie. Lpzg: Quelle & Meyer 1928. 124 p. (Wissenschaft und Bildung, 247.) **67110**
- Wright, Harald M.** Bevölkerung. Übers. v. Melchior Pályi. Vorw. v. J. M. Keynes. Berlin: Springer 1924. VIII, 150 p. (Wirtschaftswissenschaftliche Leitfäden, 4.) **55422**

1. Könyvészet.

Bibliographie.

- Flaskämper, Paul.** Bericht über neueres bevölkerungstatistisches und bevölkerungspolitisches Schrifttum. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 140. 1934. p. 83—101.
- Gercke, Achim (Hrsg.).** Die Rasse im Schrifttum. Bearb. v. Rudolf Kummer. Berlin: Metzner 1933. 92 p. **83102**
B. Schriften ü. d. Erbgesundheitslehre (Eugenik), Rassenhygiene. p. 37—60.
- Lösch, August.** Neuerscheinungen über Bevölkerungsfragen. **4394**
= Weltwirtschaftliches Archiv. Bd. 50. 1939. p. 107*—113*.
- Mombert, Paul.** Neuere Erscheinungen zur Bevölkerungslehre und Bevölkerungsstatistik. **3050**
= Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Bd. 63. 1930. p. 366—392, Bd. 66. 1931. p. 605—632, Bd. 68. 1932/33. p. 594—615.
- Mombert, Paul.** Neuere Literatur auf dem Gebiete der Bevölkerungslehre. **3050**
= Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Bd. 54. 1925. p. 199—211.
- Oldenberg, Karl.** Neueres Schrifttum zu Bevölkerungsfrage. **3052**
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 57. Hbd. 2. 1933. p. 589—601.
- Schmidt, E. 30.** Bibliographie der Frage des Geburtenrückgangs für 1930—1932 unter Berücksichtigung wichtiger früherer Erscheinungen. **749**
= Deutsches statistisches Zentralblatt. Jg. 25. 1933. p. 121—128, 183—192;
- Wolfe, A. B.** The population problem since the world war: a survey of literature and research. **3709**
= Journal of political economy. Vol. 36. 1928. p. 529—559, 662—685; Vol. 37. 1929. p. 87—120.

2. Nemzetközi kongresszusok.

Internationale Kongresse.

- Berger, Werner.** Internationaler Kongress für Bevölkerungsforschung. **3919**
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 22. 1932. p. 85—88.
- Berger, Werner.** Internationaler Kongress für Bevölkerungsforschung in Rom. **3339**
= Archiv für Rassen- u. Gesellschaftsbiologie. Bd. 26. 1932. p. 90—93.
- Beszámoló az 1935. évi berlini Nemzetközi Népeségtudományi Kongresszusról.** I. Kovács Alajos: A kongresszusról általában. II. Thiring Lajos: Népeségstatisztikai kérdések és szociális, gazdasági s lélektani népeségproblémák. III. Szél Tivadar: Fajegésztani és orvosstatisztikai kérdések. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 13. évf. 1935. p. 886—922.
- Bourdon, Jean.** Le congrès mondial de la population. **4848**
= Journal de la Société de Statistique de Paris. A. 69. 1928. p. 64—73, 89—97.
- Bruxelles. Kongresszus.** Congrès de la natalité Bruxelles 1931. Mariage et natalité. Bruxelles: Éd. de la Cité chrétienne 1932. 333 p. **80399**
- Burgdörfer, Friedrich.** Eugenische Tagung in Rom. **3919**
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 20. 1930. p. 442—444.

- Friese.** Internationaler Kongress für Bevölkerungswissenschaft (26. VIII—1. IX. 1935). Übersichtsbericht. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 641—747.
- Landry, Adolphe.** Le congrès international de la population. 3672
= Revue d'économie politique. A. 51. 1937. p. 1613—1618.
- Oualid, William.** Le congrès international pour les études sur la population. 3672
= Revue d'économie politique. A. 45. 1931. p. 1467—1477.
- Pitt-Rivers, G. H. (Ed.)** Problems of population being the report of the proceedings of the second general assembly of the International Union for the Scientific Investigation of Population Problems. London, June 15—18, 1931. London : Allen & Unwin 1932. 378 p. 92967
- Richard, Gaston.** Actes du Congrès international de Rome pour l'étude des problèmes de la population. 4846
= Revue internationale de sociologie. A. 40. 1932. p. 321—323.
- Ronge, A.** Der internationale Kongress für Bevölkerungswissenschaft vom 26. VIII, bis 1. IX, in Berlin. 1751
= Reichsgesundheitsblatt. Jg. 10. 1935. p. 960—964.
- Szél Tivadar.** A római Nemzetközi Népeségkutató Nagygyűlés. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 9. évf. 1931. p. 970—979.
- Thirring Lajos.** Beszámoló az 1937. évi párizsi Nemzetközi Népeségi Kongresszusról. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 16. évf. 1938. p. 172—184.
- Wagenführ, Horst.** Internationaler Kongress für Bevölkerungsforschung. 3051
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 136. 1932. p. 95—102.
- Zahn, Friedrich.** Internationaler Kongress für Bevölkerungswissenschaft in Berlin 1935. 587
= Soziale Praxis. Jg. 44. 1935. p. 983—986.

3. Tanulmányok.

Abhandlungen.

- Balás Károly.** Malthus és a népesedés mai problémája. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 13. évf. 1935. p. 948—963.
- Balás Károly.** Malthus and the population problems of to-day. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 13. 1935. p. 373—409.
- Balás Károly.** The necessity of theoretical points of view and of the establishment of theoretical aims of modern demography 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 15. 1937. p. 43—53.
- Bäumer, Gertrud.** Grundsätzliches und Tatsächliches zur Bevölkerungsfrage. 1211
= Die Frau. Jg. 36. 1928/29. p. 449—457, 538—542.
- Borries, Kara.** Kritisches und Positives zur Bevölkerungsfrage. 1211
= Die Frau. Jg. 36. 1928/29. p. 732—738.
- Bowes, G. K.** The doom of social utopias. A study of population. 4942
= Hilbert journal. Vol. 35. 1936/37. p. 161—175.
- Bredt, Johann.** Volkskörperforschung. Breslau : Hirt 1930. 54 p. 1 t. 71705
- Burgdörfer, Friedrich.** Volk, Familie und Statistik. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 17. 1927. p. 349—369.
- Danzer, Paul.** Der Wille zum Kind. München : Lehmann 1938. 56 p. P 312.1

- Elster, Ludwig.** Bevölkerungslehre und Bevölkerungspolitik. Das Bevölkerungsproblem.
= Handwörterbuch d. Staatswiss. 2. Bd. 4. Aufl. 1924. p. 735—825. **K 3800/38**
- Gáspár János.** Malthus elméletének bukása egy század gyakorlatában. **3891**
= Katolikus Szemle. 48. köt. 1934. p. 720—725.
- Neubauer Gyula.** A népesedésmélet lényege. **x 631**
= Szociális Szemle. 1. évf. 1939/40. p. 229—234.
- Neubauer Gyula.** L'essence de la théorie du peuplement. **2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 18. 1940. p. 181—204.
- Oppenheimer, Franz.** Weltprobleme der Bevölkerung. Lpzg: Deutsche wissenschaftl. Buch-
handlung 1929. 71 p. **70181**
- Pfiegler, Michael.** Leib, Familie, Volk. **1912**
= Schönerer Zukunft. Jg. 12. 1936/37. p. 755—756, 783—784, 808—809.
- Scharmacher, Erich.** Die Leistungskraft der Bevölkerung der Reichshauptstadt Berlin. Würzburg-
Aumühle: Tritsch 1939. 85 p. **93625**
- Spengler, Joseph J.** Population doctrines in the United States. 1. Anti-Malthusianism. 2. Malthu-
sianism. **3709**
= Journal of political economy. Vol. 41. 1933. p. 433—467, 639—672.
- Varga István.** Népesedési problémák. Szeged: Városi ny. 1935. 27 p. **R 312 (439)**
- Varga István.** Problèmes démographiques. **R 312 (439) és 2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 14. 1936. p. 266—288.
- Veit, Otto.** Umbruch der Bevölkerungsentwicklung. **2562**
= Europäische Revue. Jg. 7. 1931. p. 65—74.

a) Néperő és nemzeterő.
Volkskraft und Nationalkraft.

- Darré, R. Walther.** Neuordnung unseres Denkens. Goslar: Verl. Blut und Boden 1940. 57 p. 16 t.
97916
- Kranz, H. W.** Der Lebenswille eines Volkes entscheidet sein Schicksal. Giessen: Christ 1941. 21 p.
P 312.1
- Peters, Emil.** Das Hohelied der Kraft. Ein Lebensprogramm für die deutsche Zukunft. [1915.]
5. Aufl. Durchgearb. u. mit einem Geleitwort v. Karl Junger. Stuttgart: Heyder 1935.
142 p. **86361**
- Reiter, Hans.** L'importanza del pensiero biologico per un governo razionale. Wien: Schroll 1940.
20 p. **P 303**
- Stüwe, W.** Um das Leben des Volkes. **x 546**
= Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 222—223.
- Trócsányi György.** Néperő, nemzeterő, államterő. **2450**
= Társadalomtudomány. 19. évf. 1939. p. 15—56.

b) Népesedési optimum.
Optimum der Volksvermehrung.

- Dupréel, E.** L'optimum de population et ses critères. **2755**
= Revue de l'Institut de Sociologie. A. 8. 1928. p. 1—34.
- Ferenczi Imre.** A népeség jóléti és valószerű optimuma. **3041**
= Közgazdasági Szemle. 63. évf. 1939. p. 578—607.

- Mukerjee, Radhakamal.** The criterion of optimum population. **3337**
= American journal of sociology. Vol. 38. 1932/33. p. 688—698.
- Mukerjee, Radhakamal.** On the criterion of optimum population. **3337**
= American journal of sociology. Vol. 40. 1934/35. p. 344—348.
- Wolfe, A. B.** On the criterion of optimum population. **3337**
= American journal of sociology. Vol. 39. 1933/34. p. 585—599.
- Wolfe, A. B.** The theory of optimum population. **3057**
= Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 188. 1936. p. 243—249

II.

Népesedéspolitik.

Bevölkerungspolitik.

- Biró Béla.** Népesedéspolitik. **1658**
= MONE. 16. évf. 1939. p. 22—26.
- Bunle, Henri.** Politique démographique des états totalitaires. **4848**
= Journal de la Société de Statistique de Paris. 84. A. 1939. p. 72—79.
- Burgdörfer, Friedrich.** Bevölkerungsstatistik und Bevölkerungspolitik. **3919**
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 23. 1933. p. 465—472.
- Burgdörfer, Friedrich.** Sterben die weissen Völker? Die Zukunft der weissen und farbigen Völker im Lichte der biologischen Statistik. München: Callwey 1934. 90 p. **P 312.81**
- Depoid, Pierre.** Les récentes tendances démographiques dans le monde. **4848**
= Journal de la Société de Statistique de Paris. A. 78. 1937. p. 4—20.
- Günther, Adolf.** Bevölkerungspolitik einst und jetzt. **4394**
= Weltwirtschaftliches Archiv. Bd. 41. 1935. p. 252—269.
- Günther, Adolf.** Organisation der Bevölkerungsgeschichte als Grundlage der Bevölkerungspolitik. **3919**
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 25. 1935. p. 167—179.
- Holland, W. L.** Population problems and policies in the Far East. **3057**
= Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 188. 1936. p. 307—317.
- Ihring, H.** Die Aussichten der Bevölkerungspolitik. **3473**
= Zeitschrift für Politik. Bd. 26. 1936. p. 257—274.
- Mataja, Viktor.** Bevölkerungspolitik. **78403 és K 3810/10**
= Lehrbuch der Volkswirtschaftspolitik. Hrsg. von Viktor Mataja. Wien: Österr. Staatsdr. 1931. p. 721—801.
- Most, Otto.** Die internationale Bevölkerungsentwicklung. **1234**
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 559—562.
- Ross, E. A.** Raum für alle? Hg. v. Wilhelm Röpke. Übers. v. Eva Röpke. Stuttg.: Deutsche Verl.-Anst. 1929. 376 p. **69387**
- Scheffen-Döring, Luise.** Bevölkerungspolitik nach Wert oder Zahl? **4647**
= Deutsche Rundschau. Bd. 222. 1930. p. 18—30.
- Schorer, Edgar.** Das Bevölkerungspotential. **x 2527**
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 15—24.
- Stoil, E. H.** Aufgaben der Bevölkerungspolitik. Jena: Fischer 1927. 30 p. **64137**
- Tandler, Jul.** Ehe und Bevölkerungspolitik. Wien: Perles 1924. 22 p. **54943**

- Thompson, Warren S., and P. K. Whelpton.** Population policies of European countries. 3057
= Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 188. 1936. p. 297—306.
- Thomson, Andreas.** Der Völker Vergehen und Werden. Lpzg : Voigtländer 1925. X, 83 p. 56067
- Tóth József.** Keresztény népesedési politika. Kecskemét : Hungária-ny. [1939.] 38 p.
R 312.12(439)
- Vincze Oszkár.** Nép- és népesedéspolitiká. Kemény Gábor előszavával. Bp. : Viktória 1936.
45 p. (Körszerű magyar írások, 2.) R 312.8

1. Magyar néperő- és népesedéspolitiká.

Ungarische Volkskraft- und Bevölkerungspolitik.

- Bakonyi István.** A nyugati kultúrkör és Magyarország népesedéspolitikai problémái. x 2260
= Egészségpolitikai Szemle. 4. évf. 1937. p. 61—73.
- Doros Gábor (szerk.).** Javaslat a faj, család- és népszaporodás védelméről szóló törvényes intézkedésekre. A magyar családvédelmi szövetség szakbizottságának munkálata. Előszó : Egyed István. Bp. : Magyar Családvéd. Szöv. [194?] 38 p. R 362.17(439)
- Elekcs Dezső.** Népszaporodás és fajvédelem. R 312.8(439) és x 2518
= Kisebbségvédelem. 4. évf. 1941. 3—4. sz. p. 8—22.
- Hézsér László.** Harc a magyar jövőért. Előszót írta Orsós Ferenc [193?]. 2. kiad. Bp. : Novák
1941. 144 p. 97412
- Kertész István.** Magyar nemzeti szocializmus. A magyar nemzet multja és jövője. Bp. : Stádium
1941. 509 p. 98835
XII. A magyar népesedés. p. 273—296.
- Korponay András.** Húszmillió magyart. Bp. : Epol 1941. 87 p. (Magy. nemzetbiol. intézet
könyvei, 5.) R 312.1
- Kovács Alajos.** Magyarország néperezének újjászületése. Bp. : Orsz. Stefánia-szöv. 1922. 19 p.
(Orsz. Stefánia-szöv. kiadv., 24.) 1149/24
- Kovács Alajos.** A magyarság jövője. Bp. : Hornyánszky-ny. 1938. 14 p. (Az Orsz. Nemzeti Klub
kiadv., 22.) R 312.8(439)
- Kovács Alajos.** A magyarság jövője. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 16. évf. 1938. p. 934—941.
- Kovács Imre.** A kivándorlás. Bp. : Cserépfalvi 1938. 199 p. 91347
A magyar társadalom előregedése p. 120—130.
Európa sorsa és a szomszédnépek szaporodása p. 130—137.
- Magyar Nemzetbiológiai Intézet.** A Magyar nemzetbiológiai intézet megalapítása. Az intézet
programmja. Bp. : Epol 1940. 63 p. R 303(439)
- Móricz Miklós.** Magyarország munkabíró népe 1910 óta. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 9. évf. 1931. p. 931—938.
- Saághy Ferenc.** A magyar népesedési politika útjai. 1658
= MONE. 18. évf. 1941. p. 31—32.
- Somogyi József.** Fajiság és magyar nemzet. Bp. : Egyetemi-ny. 1941. 104 p. 97754
5. A születésvédelem p. 32—43, 1 t.
- Szénásy József.** A Magyar Nemzetbiológiai Intézet. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 13. évf. 1940. p. 277—279.
- Szombattfalvy György.** Egy óriás bölcsőjénél. 2450
= Társadalomtudomány. 20. évf. 1940. p. 346—351.

- Szombattfalvy György.** A néperő védelmének munkatervéhez. 2450
= Társadalomtudomány, 15. évf. 1935. p. 54—60.
- Trócsányi György.** Néperő, nemzeterő, államerő. 2450
= Társadalomtudomány, 19. évf. 1939. p. 15—56.
- Veres Péter.** Szocializmus, Nacionalizmus. Bp. : MEFHOSz 1939. 250 p. 92532
A magyar népközösség fennmaradásának biológiai tényezői. p. 158—196.
A magyar népközösség jövője a szaporodás útján. p. 196—240.
- Weis István.** A nemzet egészsége. 2698
= Magyar Szemle; 4. köt. 1928. p. 244—253.
- Zborovszky Ferenc.** Nemzetvédelmi feladataink az örökléstan és a fajegészségtan világánál. 3891
= Katholikus Szemle. 41. köt. 1927. p. 465—470.

2. Néperő- és népesedéspolitika a Német Birodalomban.

Volkskraft- und Bevölkerungspolitik im Deutschen Reiche.

- Bäumer, Gertrud.** Grundsätze einer deutschen Bevölkerungspolitik. 1196
= Die Hilfe. Jg. 36. 1930. p. 417—419.
- Burgdörfer, Friedrich.** Bevölkerungspolitische Aufgaben der Volkszählung 1939. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 9. 1939. p. 161—166.
- Burgdörfer, Friedrich.** Kinder des Vertrauens. Bevölkerungspolitische Erfolge und Aufgaben im Grossdeutschen Reich. Berlin : Eher 1940. 80 p. P 312(43)
- Burgdörfer, Friedrich.** Volk ohne Jugend. Geburtenschwund u. Überalterung d. deutschen Volkskörpers. Berlin-Grunewald : Vowinckel 1932. XV, 448 p. 79253
- Burgdörfer, Friedrich.** Volk ohne Jugend. Geburtenschwund u. Überalterung d. deutschen Volkskörpers. [1932.] 2. Aufl. Berlin-Grunewald : Vowinckel 1934. XVI, 500 p. 83685
- Burgdörfer, Friedrich.** Volksdeutsche Zukunft. Eine biologisch-statistische Betrachtung der gesamtdeutschen Bevölkerungsfrage. Berlin : Junker und Dünnhaupt 1938. 40 p. P 312(43)
- Frick, Wilhelm.** Bevölkerungs- und Rassenpolitik. Langensalza : Beyer 1933. 17 p. P 312(43)
- Frick, Wilhelm.** Erziehung zum lebendigen Volke. Berlin : Stegemann 1933. 48 p. 85066
Bevölkerungs- und Rassenpolitik p. 31—48.
- Fürth, Henriette.** Das Bevölkerungsproblem in Deutschland. Jena : Fischer 1925. VII, 109 p. 55946
- Goebel, Ferdinand.** Sind wir ein sterbendes Volk? Berlin : Beyer 1930. 16 p. P 303.42(43)
- Gütt, Arthur.** Bevölkerungs- und Rassenpolitik. Berlin : Spaeth & Linde 1935. 36 p. Pq 312.8(43)
- Gütt, Athur.** Bevölkerungs- und Rassenpolitik. [1935.] 2. Aufl. Berlin : Spaeth & Linde 1936. 40 p. Pq 312.8(43)
- Hankins, Frank H.** German policies for increasing births. 3337
= American journal of sociology. Vol. 42. 1936/37. p. 630—652.
- Harmesen, Hans.** Ziele und Möglichkeiten deutscher Bevölkerungspolitik. 2552
= Zeitschrift für Geopolitik. Jg. 10. 1933. p. 207—213.
- Jungels, Otto.** Deutsche Bevölkerungspolitik seit dem Zeitalter des Merkantilismus. Frankfurt a. M. : Klostermann 1939. 111 p. (Schriften d. Gesellschaft f. Sozialwissenschaft, I.) 92892
- Keyser, Erich.** Bevölkerungsgeschichte Deutschlands. Lpzg : Hirzel 1938. XI, 326 p. 90825

- Linden, Herbert.** Deutsche Bevölkerungspolitik. Erfurt : Stenger 1938. 26 p. P 312(43)
- Magnussen, Karin.** Rassen- und bevölkerungspolitisches Rüstzeug. [1935.] 2. Aufl. München : Lehmann 1939. 193 p. 92567
- Mühlner, Gotthold.** Die Grundbegriffe der Bevölkerungspolitik. Berlin : Verl. f. soz. Ethik u. Kunstpflege [1934.] 32 p. P 312.1(43)
- Paull, Hermann.** Die Lebenskrise des deutschen Volkes. Geburtenrückgang. Fürsorgewesen und Familie. Berlin : Dümmler 1930. [4], 89 p. 71460
- Ruttke.** Bevölkerungspolitik des Nationalsozialismus 1933—1936. x 546
= Deutsches Recht. Jg. 6. 1936. p. 95—101.
- Ruttke, Falk.** Kinderreiche Väter, kinderreiche Mütter. x 2338
= Die öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. B) p. 515—521.
- Schaetz, Ludwig.** Bevölkerungspolitik u. Rassenhygiene. (Sammlung gesetzl. Bestimmungen.) München : Heerschild 1934. 134 p. (3. Bd. d. Schriftenreihe »Medizinalgesetzgebung u. Medizinalverwaltung«.) 85384
- Scheidt, Walter.** Ein bevölkerungsbiologisches Reichsarchiv. Anregungen und Fragen für Verwaltungsbeamte. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 22. 1932. p. 561—568.
- Seidlmayer, Hubert.** Stillproblem und bevölkerungspolitische Lage. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 288—301.
- Siehr, Ernst.** Ostpreussische Bevölkerungsprobleme. 3473
= Zeitschrift für Politik. Bd. 19. 1929/30. p. 451—461.
- Wolter, Helmut.** Volk im Aufstieg. Neue Ergebnisse der Volksbiologie Grossdeutschlands. Bevölkerungspolitik im Dritten Reich. Lpzg : Eichblatt 1940. 246 p. 96162

III.

Mennyiségí népesedéspolitiká.
Quantität in der Bevölkerungspolitik.

- Balás Károly.** Das neue Bevölkerungsproblem. Bp. : Stephaneum-ny. 1932. 71 p. (A Magyar stat. társ. kiadv., 7.) 79258
- Balás Károly.** Das Quantitätsproblem des Bevölkerungszuwachses und das Problem internationaler Verständigung darüber. 3051
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 144. 1936. p. 410—433.
- Balás Károly.** La question »Quo vadis« dans la démographie moderne. Bp. : »Pátria« 1930. 60 p. 74109
- Bowen, Ezra.** An hypothesis of population growth. New York : Columbia univers. pr. 1931. 238 p. (Studies in history, 343.) 78175
- Burgdörfer, Friedrich.** Die bevölkerungspolitische Lage und das Gebot der Stunde. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 23. 1930. p. 166—221.
- Burgdörfer, Friedrich.** Bevölkerungsstatistik. K 3800/38
= Handwörterbuch d. Staatswiss. 4. Aufl. Erg.-Bd. Jena 1929. p. 99—134.
- Burgdörfer, Friedrich.** Zur Frage der bereinigten Lebensbilanz und der Vorausberechnungen über die Bevölkerungsentwicklung. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 25. 1935. p. 155—165.

- Charles, Enid.** The new population problem. 611
= *Economist*. Vol. 123. 1936. p. 718—720.
- Danzer, Paul.** Die bevölkerungspolitische Lage. x 546
= *Deutsches Recht*. Jg. 7. 1937. p. 224—226.
- Danzer, Paul.** Geburtenkrieg. Berlin : Verl. »Völkischer Wille« [1936.] 111 p. 87778
- Gini, Corrado.** The future of human populations. 3337
= *American journal of sociology*. Vol. 36. 1930/31. p. 241—250.
- Gini, Corrado.** Über die differenzierte Fruchtbarkeit und einige verwandte Fragen. 3339
= *Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie*. Bd. 35. 1941. p. 177—208.
- Glass, D. V.** The struggle for population. Oxford : Clarendon 1936. X, 148 p. 91054
- Hage, F.** Steigende Gebärfreudigkeit. Zu den Vorschlägen Reicherts über die Bestimmung des inneren Wertes der Geburtenziffer. 3919
= *Allgemeines statistisches Archiv*. Bd. 27. 1937. p. 443—447.
- Hempel, Curt.** Statistische Untersuchungen über die eheliche Fruchtbarkeit. Fruchtbarkeits- tafeln, nach mathematisch-statistischen Methoden aufgestellt und bevölkerungswissen- schaftlich ausgewertet. Dresden : Dittert 1936. 171 p. 1 t. 88142
- Konkoly-Thege Gyula.** Néhány időszerű népességtudományi kérdés statisztikai megvilágításban. 2487
= *Magyar Statisztikai Szemle*. 14. évf. 1936. p. 983—995.
- Kosmak, George W.** Pathological aspects of reproduction. 3057
= *Annals of the American Academy of Political and Social Science*. Vol. 188. 1936. p. 78—83.
- Kranz, H[einrich] W[ilhelm].** Der Lebenswille eines Volkes entscheidet sein Schicksal. Giessen : Christ 1941. 21, [3] p. (Kriegsvortr. d. Ludwigs-Univers. Giessen, 7.) P 312.1
- Lenz, F.** Die bevölkerungspolitische Lage und das Gebot der Stunde. 3339
= *Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie*. Bd. 21. 1928/29. p. 241—253.
- Lotka, Alfred J.** Modern trends in the birth rate. 3057
= *Annals of the American Academy of Political and Social Science*. Vol. 188. 1936. p. 1—13.
- Marshall, T. H.** The population problem. By : —, A. M. Carr-Saunders, H. D. Henderson [etc.]. London : Allen & Unwin 1938. 176 p. 90084
- Mohnheim, Maria.** Rationalisierung der Menschenvermehrung. Eine Studie z. praktischen Bevölkerungspolitik. Jena : Fischer 1928. VI, 142 p. 65808
- Mombert, Paul.** Bevölkerungslehre. Jena : Fischer 1929. 490 p. (Grundrisse z. Studium d. National- ökonomie, 15.) 70825 és 76134
2. Teil. 2. Kap. Volkszahl und Volkswachstum. p. 271—344.
- Paulinus, G.** Der innere Zusammenhang der wichtigsten bevölkerungsstatistischen Grössen und die Grenzen der Vorausberechenbarkeit der Bevölkerungsgrösse. 3919
= *Allgemeines statistisches Archiv*. Bd. 25. 1935. p. 143—155.
- Pearl, Raymond.** Biological factors in fertility. 3057
= *Annals of the American Academy of Political and Social Science*. Vol. 188. 1936. p. 14—25.
- Pearl, Raymond.** The biology of population growth. New York : Knopf 1925. XIV, 260 p. 58208
- Pearl, Raymond.** The natural history of population. London : Milford 1939. XII, 416 p. 94169
- Rachel, Hugo.** Bevölkerungsdichte und -wachstum. 2552
= *Zeitschrift für Geopolitik*. Jg. 2. 1925. p. 418—431.
- Reed, Lowell J.** Population growth and forecasts. 3057
= *Annals of the American Academy of Political and Social Science*. Vol. 188. 1936. p. 159—166.
- Schneller Károly.** Időszerű gondolatok a népesedésről. 2450
= *Társadalomtudomány*. 20. évf. 1940. p. 23—44.

- Seeberg, Stella.** Generationsdauer und Bevölkerungsvermehrung. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 144. 1936. p. 606—615.
- Snow, William F.** Veneral diseases and sex abnormalities in relation to population growth. **3057**
= Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 188. 1936. p. 70—77.
- Szél Tivadar.** A természetes szaporodás és a szaporodási képesség. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 19. évf. 1941. p. 547—573.
- Théry, Adolphe.** La famille patriarcale au 20. siècle. **4460**
= La réforme sociale. Tome 86. 1926. p. 145—161.
- Thompson, Warren S.** Population. **3337**
= American Journal of sociology. Vol. 34. 1928/29. p. 959—975.
- Winkler, Wilhelm.** Die Bevölkerungsmasse und ihre Formen. Allgemeine Theorie des Bevölkerungswechsels. **K 3800/38**
= Handwörterbuch d. Staatswiss. 2. Bd. 4. Aufl. 1924. p. 633—655.
- Winkler, Wilhelm.** Geburtenstatistik. **K 3800/38**
= Handwörterbuch d. Staatswiss. 4. Bd. 4. Aufl. 1927. p. 647—662.
- Würzburger, Eugen.** Grenzen der Folgerung aus der Geburtenstatistik. **3052**
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 55. Hbd. 2. 1931. p. 707—718.

1. Mennyiségi kérdések Európában.

Fragen der Quantität in Europa.

- Burgdörfer, Friedrich.** Von 170 zu 500 Millionen Europäern. Dynamik der europäischen Bevölkerungsentwicklung im 19. und 20. Jahrhundert. **4647**
= Deutsche Rundschau. Bd. 237. 1933. p. 12—18.
- Eheliche Fruchtbarkeit in den europäischen Ländern.** **1649**
= Wirtschaft und Statistik. Jg. 8. 1928. p. 299—302.
- Hoffer József.** A népszaporodás és a csecsemőhalandóság alakulása hazánkban és az európai államokban. **x 2062**
= Anya- és Gyermekvédelem. 15. évf. 1942. p. 121—129.
- Lenz, F.** Die biologische Entwicklung der europäischen Völker. **3473**
= Zeitschrift für Politik. Bd. 31. 1941. p. 597—608.
- Reithinger, A.** Das europäische Bevölkerungsproblem. **2562**
= Europäische Revue. Jg. 10. 1934. p. 607—611.
- Schneller Károly.** A születési arány újabb alakulása. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 4. évf. 1926. p. 243—254.
- Szél Tivadar.** A születések alakulása Budapesten és az európai nagyvárosokban. Bp.: Háziny. **K 3100/46 és 648/58/3**
1929. 281 p. (Statisztikai Közlemények, 58/3)
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Die natürliche Bevölkerungsbewegung in Westeuropa im Jahre 1933. **2552**
= Zeitschrift für Geopolitik. Jg. 11. 1934. p. 527—533.
- Wieth-Knudsen, K. A.** Natalité et progrès. Synthèse économique, démographique et biologique sur la base des expériences de la France, de l'Allemagne et du Danemark. Paris: Sirey **92597**
1938. XV, 327 p. 2 t.
- Wolf, Georg.** Kritische Bemerkungen zum europäischen Bevölkerungsproblem. **3340**
= Sozialistische Monatshefte. Bd. 69. 1929. p. 1021—1028.

- Wolf, Helmuth.** Volk und Raum. Gedanken zur Bevölkerungspolitik. Halle: Akademischer Verl. 1936. 64 p. **86837**
- Woytinsky, Wladimir.** Tatsachen und Zahlen Europas. Wien: Paneuropa Verl. 1930. 211 p.
4. Europa und das Bevölkerungsproblem p. 55—82. **73965 és 78112**

**a) Franciaország.
Frankreich.**

- Berger, Waltraud.** Aus der Bevölkerungsstatistik Frankreichs. **1751**
= Reichsgesundheitsblatt. Jg. 15. 1940. p. 225—231.
- Bolot.** Comment remédier, promptement et sans frais, au danger de la dépopulation ... de la France. Paris: Fournier 1925. 16 p. **P 312(44)**
- Bouis, Louis.** Le mouvement de la dépopulation en France. **4848**
= Journal de la Société de statistique de Paris. A. 73. 1932. p. 275—297.
- Brébion, E.** Pour le relèvement de la natalité. **3888**
= Revue des établissements et des oeuvres de bienfaisance. A. 54. 1938. p. 453—457.
- Depoid, Pierre.** Influence de la nuptialité sur les taux de reproduction et d'accroissement de la population française. **4848**
= Journal de la Société de Statistique de Paris. A. 78. 1937. p. 342—346.
- Faure, J. L.** L'impôt sur la dépense et le relèvement de la natalité française. **4814**
= Revue de Paris. A. 33. Tome 3. 1926. p. 632—652.
- Franciaország. Törvények, rendeletek.** Décret relatif à la famille et à la natalité françaises **2535**
= Bulletin international de la protection de l'enfance. 1939. p. 411—471.
- Gibon, Fénelon.** La crise de la natalité et la croisade pour la repopulation. Préf. de Louis Duval-Arnauld. Paris: Auteur 1923. 198 p. **61653**
- Grohauser, N.** Die Bevölkerungsfrage — Frankreichs grosse Sorge. **1912**
= Schönerer Zukunft. Jg. 14. 1938/39. p. 581—582.
- Harmsen, Hans.** Bevölkerungsprobleme Frankreichs unter besonderer Berücksichtigung des Geburtenrückgangs. Berlin-Grunewald: Vowinkel 1927. 212 p. 2 t. **62520**
- Harmsen, Hans.** Die französische Sozialgesetzgebung im Dienste der Bekämpfung des Geburtenrückganges. Berlin: Schoetz 1925. 67 p. **55897**
- Haury, Paul.** La vie ou la mort de la France. Paris: Vuibert 1923. 32 p. **54644**
- Hilleret, Georges.** Le problème de la population en France et le vote familial. Paris: Giard 1928. 59 p. **P 312(44)**
- Hugouenq, L.** Dénatalité et mortalité. **3476**
= Revue politique et parlementaire. Tome 163. 1935. p. 92—101.
- Klesse, Max.** Französische Bevölkerungspolitik. **3340**
= Sozialistische Monatshefte. Bd. 73. 1931. p. 550—555.
- Lambert, Charles.** La France et les étrangers. Préf. d'Édouard Herriot. Paris: Delagrave 1928. 155 p. **64391**
1. Le problème démographique français. p. 13—43.
- Michel, Albin.** Französische Bevölkerungsfragen. **4953**
= Die Glocke. Jg. 11. Bd. 1. 1925. p. 361—363.
- Paul, Otto.** Die Bevölkerungsbewegung in Deutschland und Frankreich in den Jahren 1913 bis 1924. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 123. 1925. p. 816—823.

- Pirou, G.** La révolution démographique d'après un ouvrage récent. 3672
= Revue d'économie politique. A. 48. 1934. p. 1335—1343.
- Posadowsky—Wehner, Harald Gr. v.** Das Bevölkerungsproblem in Frankreich. Untersuchungen. Lpzg: Hirzel 1939. X, 134 p. 92121
- Pozzani, Silvio.** Il problema demografico in Francia. Milano: Istituto per gli studi di politica intern. 1939. 92 p. 97954
- Rabinowicz, Léon.** Le problème de la population en France. Précédé d'une histoire générale de la population. Paris: Rivière 1929. 430 p. 68370
- Rauecker, Bruno.** Bevölkerungspolitische Probleme im Elsass und in Lothringen. 587
= Soziale Praxis. Jg. 50. 1941. p. 101—104.
- Sauvy, Alfred.** Calculs démographiques sur la population française jusqu'en 1980. 4848
= Journal de la Société de Statistique de Paris. A. 73. 1932. p. 319—347.
- Seeler, Hans.** Die Bevölkerungspolitik in Frankreich nach dem Weltkriege. Diss. Berlin 1930. IV, 117 p. 75439
- Siguret.** La démographie française d'après le dernier recensement; craintes et espérances. 553
= L'Économiste français. A. 59. P. 2. 1931. p. 516—520.
- Siguret.** La démographie française d'après le dernier recensement. Craintes et espérances. 3916
= Journal des économistes. A. 90. Tome 100. 1931. p. 221—253.
- Ungern—Sternberg, Roderich.** Der Krieg und der Bevölkerungsschwund in Frankreich. 3051
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 150. 1939. p. 708—721.
- Ungern—Sternberg, Roderich.** Der volksbiologische Verfall in Frankreich. X 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 274—285.
- Weber, Erich.** Die Bevölkerungsbewegung in Frankreich von 1801 bis 1926, ihre Ursachen und Folgen. Unter besonderer Berücksichtigung des Bevölkerungsrückganges. 1033
= Petermanns Mitteilungen. Jg. 77. 1931. p. 237—243. 12 t.
- Weisgerber, L.** Das Bretonentum nach Raum, Zahl und Lebenskraft. Halle: Niemeyer 1940. 40 p. P 312(441)
- Zeck, Hans F.** Die französische Sozialgesetzgebung im Dienste der Bevölkerungspolitik. Berlin Schoetz 1933. 27 p. (Veröffentl. a. d. Gebiete d. Medizinalverwaltung. XLI. Bd. 7. H.) P 312.1(44)

b) Magyarország.

Ungarn.

- Barsy Gyula.** Nyers, standard és »tisztított« népesedési mérlegünk; a születési határszám kérdése. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 16. évf. 1. köt. 1938. p. 581—602.
- Buday László.** A megcsontított Magyarország. Bp.: Pantheon 1921. 296 p. 47496
- Doros Gábor.** Családvédelem. Küzdelem a születéscsökkenés ellen. Előszót írta Széll József. Bev.-el ell. Ravasz László és Hódossy Gedeon. Bp.: Magy. Családvédelmi Szöv. 1938. 160 p. 10 t. 92442
- Doros Gábor.** Az egészséges magyar népszaporodás feltételeinek biztosítása. 1658
= MONE. 16. évf. 1939. p. 77—83.
- Doros Gábor (Szerk.).** Javaslat a faj, család és népszaporodás védelméről szóló törvényes intézkedésekre. A Magyar családvédelmi szövetség szakbizottságának munkálata. Előszó: Egyed István. Bp.: Magyar családvédelmi szöv. [194?] 38 p. R 362.17(439)
- Hidvégi János.** Hulló magyarság. Bp.: Athenaeum 1938. 217 p. 90183

- Hollós István.** A régi magyar államterület népességének fejlődése 1910—1930. között. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 10. évf. 1932. p. 891—914.
- Hollós István.** L'accroissement de la population, entre 1910 et 1930, sur le territoire d'avant—
guerre de la Hongrie. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 11. 1933. p. 161—180.
- Jákob Konrád.** Családvárak Magyarországon. Szekszárd: Szerző 1938. 135 p. 93613
- Jákob Konrád.** Jegyzők, vonuljatok a frontra s védjétek meg a magyar jövőt. 42
= Magyar Közigazgatás. 59. évf. 1941. p. 193—196.
- Kenéz Béla.** Népesedési politikai kérdések. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 12. évf. 1934. p. 441—456.
- Kenéz Béla.** Questions de politique démographique. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 12. 1934. p. 272—297.
- Kiss Mihály.** Kiháló községek a visszacsatolt baranyai háromszögben. 2580
= Népegészségügy. 22. évf. 1941. p. 996—1000.
- Konkoly-Thege, Jules.** Quelques questions démographiques d'actualité à la lumière de la statis-
tique. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 15. 1937. p. 129—139.
- Kovács Alajos.** A házasságok termékenységének statisztikája Magyarországon. 80240
= Laky: Kenéz emlékkönyv 1932. p. 1—14.
- Kovács Alajos.** A jövő a statisztika tükrében. X 552
= Magyar Kultúra. 46. köt. 1936. 2. félév. p. 334—337.
- Kovács Alajos.** Magyarország népe és népesedésének kérdése. Thirring Lajos: Tanulmányok
az 1930. évi népszámlálás köréből. Bp.: Stephaneum-ny. 1941. 196 p. (Magyar Statiszt.
Társ. kiad., 16.) 99141
- Kovács Alajos.** A magyarság jövője. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 16. évf. 2. köt. 1938. p. 934—941.
- Kovács Alajos.** A magyarság számbeli fejlődésének problémája. X 6712/10
= A mai magyar szociálpolitika 1939. p. 42—50.
- Kovács Alajos.** A népesség fejlődése Magyarországon az utolsó félszázad alatt. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 3. évf. 1925. p. 1—16.
- Kovács, Alajos.** Les résultats préliminaires du recensement de la population de Hongrie. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 9. 1931. p. 49—73.
- Kovács Alajos.** A születések csökkenése. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 6. évf. 1928. p. 957—959.
- Kovács Alajos.** A születések háborús kiesésének eddig észlelhető hatásai. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 14. évf. 1936. p. 577—588.
- Magyarország. Törvényjavaslatok.** A nép- és családvédelemről szóló törvényjavaslat és a városok.
= Városok Lapja. 35. évf. 1940. p. 149—151. 998
- Meszlényi Antal.** Népesedésünk a számok tükrében. x 552
= Magyar Kultúra. 55. köt. 1941. p. 149—150.
- Móricz Miklós.** Magyarország munkabíró népe 1910 óta. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 9. évf. 1931. p. 931—938.
- Móricz Miklós.** Nagybirtok, népszaporodás, népsűrűség. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 14. évf. 1. köt. 1936. p. 293—309.
- Páll Gábor.** Erdély kórházügye és népszaporodása különös tekintettel a magyar és székely lakosság
érdekeire. 1658
= MONE. 18. évf. 1941. p. 110—114.

- Petrilla Aladár.** Magyarország népesedési viszonyai 1920-tól 1932-ig. Előszó: Scholtz Kornél. Bp.: Athenaeum [1936.] 337 p. **86407**
- Pezenhoffer Antal.** A gazdasági cselédek fajegészsége. **3891**
= Katholikus Szemle. 45. köt. 1931. p. 163—178.
- Pfeiffer Miklós.** Adatok a székesfőváros és környéke népmozgalmához. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 5. évf. 1927. p. 831—844.
- Pfeiffer Miklós.** Magyarország halálozási és természetes szaporodási viszonyai. Bp.: Pesti kny. 1926. 212 p. (A Népegészségügy különszáma.) **61113**
- Pfeiffer Miklós.** Magyarország népmozgalma a háború utáni években. Bp.: Stephaneum-ny. 1926. 7 p. **R 312(439)»1926**
- Pintér István.** Népeességünk száma és természetes szaporodása. **x 552**
= Magyar Kultúra. 46. köt. 1936. 2. félév. p. 143—145.
- Schneller Károly.** Népeségi problémáink az 1930-as népszámlálás tükrében. **80240**
= Laky: Kenéz emlékkönyv 1932. p. 105—134.
- Somogyi Ferenc.** Intézményes nép- és családvédelem. **x 643**
= Nép- és Családvédelem. 1. évf. 1941. p. 2—10.
- Szádeczky Kardoss Tibor.** A világháború hatása Magyarország népesedésére. Bp.: Magy. tudom. társulatok sajtóváll. 1924. 17 p. **R 312**
- Szél Tivadar.** A természetes szaporodás és a szaporodási képesség. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 19. évf. 1941. p. 547—573.
- Szénásy József.** A magyar népesedés újabb megvilágításban. Kalocsa: Árpád-ny. [1939]. 41 p. **1149/134**
(Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 134.)
- Terestyéni Ferenc.** A magyarság szaporodása. **3891**
= Katolikus Szemle. 56. évf. 1942. p. 80—83.
- Thirring Gusztáv.** A születések csökkenése és népmozgalmunk újabb fejleményei. **R 312.1(439) és 2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 9. évf. 1931. p. 1—24.
- Thirring Gusztáv.** La diminution des naissances et l'ature récente du mouvement de la population en Hongrie. **2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 9. 1931. p. 6—48.
- Thirring Lajos.** Adalékok a házassági termékenység 1930. évi statisztikájához. **Rq 312.1(439) és 2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 14. évf. 1936. p. 667—693. 4 t.
- Thirring Lajos.** Budapest távolabbi környékének népesedése. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 5. évf. 1927. p. 1099—1126.
- Thirring Lajos.** Élve- és halvaszületések az 1934—1936. években a születési sorrend szerint. **R 312.1(439) és 2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 15. évf. 1937. p. 957—976. 2 t.
- Thirring Lajos.** Esquisse de l'accroissement de la population de la Hongrie d'avant et d'après la guerre et quelques propriétés caractéristiques des fluctuations du nombre des habitants. **R 312(439) és 2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 9. 1931. p. 325—372.
- Thirring Lajos.** Az 1934—1936. évi élveszületési mozgalom területi képe és keresztmetszete. **R 312.1(439) »1934/1936« és 2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 16. évf. 1938. p. 873—889. 1 t.
- Thirring Lajos.** Az 1941. évi népszámlálás előzetes eredményei. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 19. évf. 1941. p. 155—187.
- Thirring Lajos.** Hat évtized népnövekedési viszonyainak néhány jellegzetessége hazánk mai területén. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 11. évf. 1933. p. 627—647.
- Thirring Lajos.** Magyarország Trianontól napjainkig. Népeség és népmozgalom. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 16. évf. 1938. p. 375—390.

- Thirring Lajos.** A mai Magyarország népességének fejlődése az utolsó hatvan év alatt. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 11. évf. 1933. p. 1—14.
- Thirring Lajos.** I. A mai Magyarország népességének fejlődése az utolsó hatvan év alatt. II. Hat évtized népnövekedési viszonyainak néhány jellegzetessége hazánk mai területén. Bp.: 1933. 35 p. 1 t. (Klny. a Magyar Statisztikai Szemle 1933. évf.-ből.)
R 312.8(439) »186/193«
- Thirring Lajos.** Népgyarapodás és néptömörülés Magyarország mai területén. R 312(439) és 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 9. évf. 1931. p. 454—474.
- Thirring Lajos.** Les rapports entre les professions et la fécondité des mariages d'après une statistique hongroise. R 312.13(439) és 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 16. 1938. p. 213—230.
- Thirring Lajos.** Szélgjegyzetek újabb élveszületési mozgalmunk statisztikai térképéhez. 2450
= Társadalomtudomány. 19. évf. 1939. p. 84—91.
- Thirring Lajos.** Le tableau démographique d'un pays démembré. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 18. 1940. p. 205—233.
- Thirring Lajos.** Törvényes élveszületések 1937-ben és 1938-ban az anya életkora, a házasságkötés éve és a születési sorrend szerint. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 18. évf. 1940. p. 267—286.
- Thirring Lajos.** A törvényhatóságok és országrészek népszaporodási, népsűrűségi és tömörülési viszonyai. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 10. évf. 1932. p. 1—16.
- Tornyai János.** Nemzeti életpolitika a halálpolitika ellen: A magyar szent bölcsőrend. Bp.: Madách-ny. [1939.] 39 p.
R 312.81(439)

c) Német Birodalom.

Deutsches Reich.

- Berlin. Statistisches Reichsamt.** Beiträge zum deutschen Bevölkerungsproblem. Der Geburtenrückgang. Die allgem. deutsche Sterbetafel f. d. Jahre 1924—1926. Berlin: Hobbing 1929. 46 p. (Sonderhefte zu »Wirtschaft u. Statistik«, 5.) 101223 és 101391
- Berlin. Statistisches Reichsamt.** Neue Beiträge zum deutschen Bevölkerungsproblem. Die deutschen Familien nach der Volkszählung 1933. Die Lebensbilanz des deutschen Volkes im Jahre 1933. Die biologische Methode der Bevölkerungsvorausberechnung. Berlin: Verl. f. Sozialpolitik, Wirtschaft u. Statistik 1935. 96 p. (Sonderhefte zu »Wirtschaft u. Statistik«, 15.) Pq 312(43)
- Borbély Mihály.** A német népesedéspolitikai eszközök és eredményeik. 2716
= Munkaügyi Szemle. 14. évf. 1940. p. 31—34.
- Burgdörfer, Friedrich.** Aufbau und Bewegung der Bevölkerung. Ein Führer durch die deutsche Bevölkerungsstatistik und Bevölkerungspolitik. Leipzig: Barth 1935. VIII, 216 p. (Staatsmedizinische Abhandlungen, 8.) 85797
- Burgdörfer, Friedrich.** Die Bevölkerungsfrage in Stadt und Land. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 28. 1931. p. 295—299.
- Burgdörfer, Friedrich.** Die Dynamik der künftigen Bevölkerungsentwicklung im Deutschen Reich. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 22. 1932. p. 161—179.
- Burgdörfer, Friedrich.** Der Geburtenrückgang und seine Bekämpfung. Die Lebensfrage des deutschen Volkes. Berlin: Schoetz 1929. 192 p. (Veröffentl. a. d. Gebiete d. Medizinalverwaltung, 28.) 68476

- Burgdörfer, Friedrich.** Der Geburtenrückgang und die Zukunft des deutschen Volkes. Berlin : Bevölkerungspolitischer Ausschuss 1928. 20 p. P 312.1(43)
- Burgdörfer, Friedrich.** Der Geburtenrückgang und die Zukunft unsres Volkes. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 26. 1929. p. 849—851.
- Burgdörfer, Friedrich.** Das »Geburtensoll«. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 107—111.
- Burgdörfer, Friedrich.** Die gegenwärtige bevölkerungspolitische Lage Deutschlands und ihre Gefahren. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 555—559.
- Burgdörfer, Friedrich.** Die neueste Bevölkerungsentwicklung und das Stadt-Land-Problem. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 29. 1932. p. 432—437.
- Burgdörfer, Friedrich.** Volksdeutsche Zukunft. Ein biologisch-statistische Betrachtung der gesamtdeutschen Bevölkerungsfrage. Berlin : Junker und Dünnhaupt 1938. 40 p. P 312(43)
- Burgdörfer, Friedrich.** Vom Leben und Sterben unseres Volkes. Berlin : Bodenreform-Ges. 1929. 24 p. P 312(43)
- Christian.** Bevölkerungspolitische Wünsche an den Reichstag. 587
= Soziale Praxis. Jg. 34. 1925. p. 441—444.
- Danzer, Paul.** Die bevölkerungspolitische Lage. x 546
= Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 224—226.
- Deneffe, P. J.** Die Berechnungen über die künftige deutsche Bevölkerungsentwicklung. Lpzg : Buske 1938. 175 p. (Frankfurter wirtschaftswiss. Studien, 3.) 91187
- Eichler, Hans Werner, Theo Seinert, [&] Friedrich Erhard Haag.** Die unterschiedliche Geburtenzahl deutscher Grosstädte. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 1—20.
- Heinsius, Fritz.** Ist das Deutsche Volk ein sterbendes Volk? Berlin : Verl. »Die Brücke zur Heimat« 1929. 58 p. P 312.1(43)
- Heinsius, Fritz.** Ist das deutsche Volk ein sterbendes Volk? 2031
= Deutschlands Erneuerung. Jg. 14. 1930. p. 264—270.
- Helmut, Otto.** Volk in Gefahr. Der Geburtenrückgang u. seine Folgen für Deutschlands Zukunft. München : Lehmann 1933. 54 p. P 312.81(43)
- Helmut, Otto.** Volk in Gefahr. Der Geburtenrückgang u. seine Folgen für Deutschlands Zukunft. Schlusswort v. Arthur Gütt. [1933] 10. verbess. Aufl. München : Lehmann 1939. 64 p. P 312.81(43)
- Kietzell.** Weltkrieg und Bevölkerungspolitik. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 34. 1940. p. 261—291.
- Leclerc, Erhard.** Katholik und Heldentum der Lebensbereitschaft. Ein statistischer Beitrag zur ernstesten Schicksalsfrage des deutschen Volkes. Trier : Verl. d. Paulinus-Dr. 1935. 47 p. P 312 : 282(43)
- Meinhardt, H.** Die Kinderzahlen der ostpreussischen Volksschullehrer. Ein Beitrag zur Frage der unterschiedlichen Fortpflanzung. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 9. 1939. p. 116—135.
- Most, Otto.** Zur Diagnose und Therapeutik des deutschen Geburtenrückganges. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 31. 1934. p. 1128—1131, 1173—1176.
- Mühlner, Gotthold.** Bevölkerungsentwicklung unter kriegswirtschaftlichen Gesichtspunkten. Hamburg : Hanseatische Verl.-Anst. 1935. 45 p. P 312 : 355(43)
- Müller, Johannes.** Die eheliche Fruchtbarkeit in den deutschen Grosstädten. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 19. 1929. p. 165—173.

- Olbrechts, Raymond.** Les conséquences démographiques et économiques de la baisse de la natalité en Allemagne. 2755
= Revue de l'Institut de Sociologie. A. 13. 1933. p. 264—267.
- Paul, Alexander.** Steigerung der ehelichen Fruchtbarkeit. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 232—246.
- Paul, Otto.** Die Bevölkerungsbewegung in Deutschland und Frankreich in dem Jahren 1913 bis 1924. 3051
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 123. 1925. p. 816—823.
- Pfeil, Elisabeth.** Die Fruchtbarkeit der jungen Ehen in Deutschland. Eine Betrachtung der Geburtenzahlen in den mit Ehestandsdarlehen geschlossenen Ehen. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 186—192.
- Pfeil, Elisabeth.** Zur bevölkerungspolitischen Lage. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 45—49.
- Schmidt—Kehl, Ludwig.** Die Fruchtbarkeit mittel- und süddeutscher 1918—1922 geschlossener bäuerlicher Ehen. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 27. 1932/33. p. 151—174.
- Schoppen.** Ehestandsdarlehen und Geburtenziffer. 1089
= Der Gemeindetag. Jg. 29. 1935. Beilage p. 82*—86*.
- Taeuber, Conrad and Irene.** German fertility trends, 1933—39. 3337
= American journal of sociology. Vol. 46. 1940/41. p. 150—167.
- Tamss, Friedrich.** Zur Frage der quantitativen Bevölkerungsverschiebung bei der Aufsiedlung von Gütern. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 112—116.
- Wessel, Helene.** Die Kinderzahl der deutschen Familien in der Volkszählung von 1933. 587
= Soziale Praxis. Jg. 45. 1936. p. 947—951.
- Whelpton, P. K.** Why the large rise in the German birth-rate? 3337
= American journal of sociology. Vol. 41. 1935/36. p. 299—313.
- Winkler, Wilhelm.** Die Bevölkerungsfrage auf deutschem Volksboden. 3358/172
= Schriften des Vereins für Sozialpolitik. Bd. 172. 1926. p. 179—213.
- Wolff, Helmut.** Volk und Raum. Gedanken z. Bevölkerungspolitik. Halle: Akademischer Verl. 1936. 64 p. 86837
- Wülker, H.** Unterschiedliche Fortpflanzung im deutschen Landvolk. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 9. 1939. p. 101—116.

cc) *Ausztia.*

Österreich — Ostmark.

- Bernt, Hans.** Die Volksbewegung in Oesterreich. 1.—2. Teil. Leoben: Withoff & Remiger 1933. 32+42 p. 2 t. 84348
- Gelinek, Oskar.** Bevölkerungs-Spiegel Österreichs. Wien: Ueberreiter 1936. 51 p. P 312(436.01)
- Geschwendtner, L.** Das Bevölkerungsproblem Österreichs. (Sollen wir zu einer weiteren Beschränkung unserer Geburtenziffer raten?) 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 19. 1927. p. 166—186.
- Hecke, Wilhelm.** Die Bevölkerungsfrage, eine Lebensfrage Österreichs. Graz: Verl. d. Alpenland-Buchhdl. Südmark 1929. 48 p. P 312(436.01)
- Marek, Richard.** Volkstod drohte in Österrech. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 28. 1938. p. 218—227

- Mikosch, Lambert.** Stirbt unser Volk? Der Geburtenrückgang in Österreich und seine Folgen. Klagenfurt: Kleinmayr 1937. 47 p. **P 312.81(436.01)**
- Ostmark. Statistisches Amt.** Der Umbruch in der Bevölkerungsentwicklung im Gebiete der Ostmark. Wien: Ueberreiter 1939. 59 p. **Pq 312(436.01)**
- Ott, Walter.** Die bevölkerungspolitische Lage der Ostmark. **x 2338**
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 5. 1939/40. Abt. A) p. 390—396.

d) Olaszország.

Italien.

- Corsi, Pietro.** Az anya- és csecsemővédelem Olaszországban. Róma: Novissima 1939. 112 p. 18 t. **96514**
I. A fasizmus népesedési politikája. p. 7—22.
- Gini, Corrado.** Das Bevölkerungsproblem Italiens und die fascistische Bevölkerungspolitik. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 25. 1931. p. 1—18.
- Gini, Corrado.** The Italian demographic problem and the fascist policy on population. **3709**
= Journal of political economy. Vol. 38. 1930. p. 682—697.
- Gini, Corrado.** Le problème démographique italien et la politique mussolinienne de la population. **77448**
= S I I I a n i: L'État Mussolinien 1931. p. 212—225.
- Gonnard, René.** La natalité en Italie. **3476**
= Revue politique et parlementaire. Tome 134. 1928. p. 292—297.
- Harmsen, Hans.** Die Bevölkerungspolitik des italienischen Faschismus. Berlin: Bevölkerungspolitischer Ausschuss 1929. 24 p. (Kleine Schriften z. Bevölkerungspolitik, 3.) **P312(45)**
- Ichok, G.** L'évolution démographique de l'Italie. **4848**
= Journal de la Société de Statistique de Paris. A. 76. 1935. p. 58—61.
- Marini, Camillo.** L'unione fascista fra le famiglie numerose, e le provvidenze demografiche fasciste. Parma: Donati 1941. 222 p. **97833**
- Savorgnan, Franco.** Die italienische Bevölkerungsbewegung und die fascistische Bevölkerungspolitik. **3919**
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 28. 1938. p. 145—151.
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Bevölkerungsverhältnisse in Italien. Eine statistisch demographische Studie. Berlin: Schoetz 1940. 105 p. (Veröff. aus d. Gebiete d. Volksgesundheitsdienstes, Bd. LIV, H. 5.) **96416**
- Ungern-Sternberg,** Die natürliche Bevölkerungsbewegung und die Aus- und Rückwanderung in Italien. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 143. 1936. p. 335—350.
- Vacchini, Alfredo.** Aspects des phénomènes démographiques en Italie. **2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 16. 1938. p. 416—446.
- Vergottini, Mario.** Développement de la population italienne de 1931 à 1936. **2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 16. 1938. p. 182—192.

e) Egyéb európai országok.

Sonstige Länder Europas.

- Barthel, Herbert.** Der Geburtenüberschuss in Polen. **1033**
= Petermanns Mitteilungen. Jg. 79. 1933. p. 62—63.
- Brunner, C. T.** Local variations in the birth-rate. **3243**
= Economic journal. Vol. 35. 1925. p. 60—65.

- Brüschweiler**, Carl [etc.] Bevölkerungsprobleme und Familienschutz in der Schweiz. Bern : Eidgenöss. Statist. Amt 1941. 24 p. **P 312(494)**
Brüschweiler: Die schweizerische Bevölkerungslage p. 3—14.
Veillard: Le rôle de l'initiative privée p. 14—17.
Etter: Staatliche Bevölkerungspolitik p. 18—24.
- Edin**, Karl Arvid, and Edward. P. Hutchinson. Studies of differential fertility in Sweden. London : King 1935. 116 p. **86921**
- Harmsen**, Hans. Bevölkerungsstand und —bewegung der Sowjetunion. **x 2527**
 = Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 257—273.
- Harmsen**, Hans. Bevölkerungsverhältnisse der Sowjetunion. **x 2527**
 = Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 277—288.
- Krose**, Hermann. A. Der Geburtenrückgang in den Niederlanden. **3919**
 = Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 29. 1940. p. 280—294.
- Krose**, Hermann A. Der Geburtenrückgang in der Schweiz. **4644**
 = Stimmen der Zeit. Bd. 137. 1939/40. p. 401—407.
- Marriott**, John. Population and prosperity. **4449**
 = Nineteenth Century. Vol. 121. 1937. p. 636—647.
- Mirkowich**, Nicholas. Die Bevölkerungsentwicklung Jugoslawiens und das Problem der agrarischen Übervölkerung. **4394**
 = Weltwirtschaftliches Archiv. Bd. 50. 1939. p. 98—114.
- Money**, Leo Chiozza. A declining people. **4449**
 = Nineteenth Century. Vol. 110. 1931. p. 213—221.
- Pohlen**, Kurt. Die Entwicklung der ehelichen und unehelichen Fruchtbarkeit in Schweden in den Jahren 1751 bis 1931. **1751**
 = Reichsgesundheitsblatt. Jg. 9. 1934. p. 804—806.
- Ungern—Sternberg**, Roderich. Bevölkerungsverhältnisse Finnlands. **x 2527**
 = Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 9. 1939. p. 38—51.
- Waltscheff**, Todor. Die Bevölkerungsbewegung Bulgariens nach dem Weltkriege. Diss. Berlin. Sofia : Grafika—Verl. 1932. 103 p. **A 49.31/18**

2. Más világrészek népesedése.

Bevölkerung anderer Weltteile.

- Dublin**, Louis I. (ed.) Population problems in the United States and Canada. Boston : Mifflin 1926. XIII, 318 p. **59699**
- Harmsen**, Hans. Bevölkerungsfragen des britischen Empires. **x 2527**
 = Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 285—307.
- Kiss**, Georges. Le problème de la population au Japon. Paris : Rivière 1936. III, 80 p. 8t. **A 52.31/5**
- Mc Cormick**, Thomas C., and Paul C. Glick. Fertility-rates in Wisconsin, 1920—35. **3337**
 = American journal of sociology. Vol. 44. 1938/39. p. 401—408.
- Niedenthal**, Rolando J. L. Bevölkerungsstatistik Argentinien. **3051**
 = Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 148. 1938. p. 727—739.
- Ramadive**, B. T. Population problem of India. London : Longmans, Green 1930. XVIII, 216 p. **A 54.31/6**
- Steiner**, Jesse Frederick. Japanese population policies. **3337**
 = American journal of sociology. Vol. 43. 1937/38. p. 717—733.

- Thompson, Warren S.** Movements of population. 3337
 = American journal of sociology. Vol. 40. 1934/35. p. 713—719.
- Thompson, Warren S.** Some factors influencing the ratios of children to women in American cities, 1930. 3337
 = American journal of sociology. Vol. 55. 1939/40. p. 183—199.
- Truesdell, Leon E.** Specimens of unpublished census data on fertility [USA]. 3337
 = American journal of sociology. Vol. 42. 1936/37. p. 551—554.

3. Születések csökkenése és korlátozása.

Geburtenrückgang und Geburtenbeschränkung.

- Blasek István.** A születéscsökkenés lelki motívumai. x 2260
 = Egészségpolitikai Szemle. 3. évf. 1936. p. 41—48.
- Bouvron, Julien.** L'Europe Malthusienne. La crise de population en Europe et en Amérique. Paris: Colbert 1923. 32 p. 54641
- Burgdörfer, Friedrich.** Der Geburtenrückgang und seine Bekämpfung. Die Lebensfrage des deutschen Volkes. Berlin: Schoetz 1929. 192 p. (Veröffentl. a. d. Gebiete d. Medizinalverwaltung, 28.) 68476
- Burgdörfer, Friedrich.** Der Geburtenrückgang und die Zukunft des deutschen Volkes. Berlin: Bevölkerungspolitischer Ausschuss 1928. 20 p. P 312.1(43)
- Burgdörfer, Friedrich.** Die Ursachen des neueren Geburtenrückganges. Ist der Weltkrieg schuld? = Schmollers Jahrbuch. Jg. 55. Hbd. 2. 1931. p. 697—705. 3052
- Burgdörfer, Friedrich.** Volk ohne Jugend. Gebürtenschwund u. Überalterung d. deutschen Volkskörpers. Berlin—Grunewald: Vowinckel 1932. XV. 448 p. 79253
- Burgdörfer, Friedrich.** Volk ohne Jugend. Gebürtenschwund u. Überalterung d. deutschen Volkskörpers. [1932] 2. Aufl. Berlin—Grunewald: Vowinckel 1934. XVI, 500 p. 83685
- Delevsky, J.** Le problème de la dénatalité. 3672
 = Revue d'économie politique. A. 52. 1938. p. 377—403.
- Doros Gábor.** Családvédelem. Küzdelem a születéscsökkenés ellen. Előszót írta Széll József. Bev.-el ell. Ravasz László és Hódossy Gedeon. Bp.: Magy. Családvédelmi Szöv. 1938. 160 p. 10 t. 92442
- Dublin, Mary.** Maternal mortality and the decline of the birth rate. 3057
 = Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 188. 1936. p. 107—116.
- Ehrlieher.** Der Einfluss des Geburtenrückganges auf die Familiengröße in Zürich und Berlin. 3052
 = Schmollers Jahrbuch. Jg. 49. Hbd. 2. 1925. p. 939—947.
- Engelsmann, Robert.** Selbstmord des Volkes durch gewaltsame Geburtenverminderung. Dresden: Meinhold 1927. 96 p. (Meinholds volkstüml. Gesundheitsbücher, 7.) 63713
- Geschwendtner, L.** Über die Motive der Fortpflanzung bzw. der Geburtenverhütung. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 21. 1928/29. p. 262—284.
- Guchteneere, Raoul.** La limitation des naissances (Birth-control). Préf. de Jacques Leclercq. Paris: Beauchesne 1929. 237 p. (Études philosophiques et religieuses.) 73400
- Günther, Ernst.** Der Geburtenrückgang als Ursache der Arbeitslosigkeit? Untersuchung einiger Zusammenhänge zwischen Wirtschaft und Bevölkerungsbewegung. 3051
 = Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 134. 1931. p. 921—973.
- Harmsen, Hans.** Bevölkerungsprobleme Frankreichs unter besonderer Berücksichtigung des Geburtenrückganges. Berlin—Grunewald: Vowinckel 1927. 212 p. 2 t. 62520

- Harmsen, Hans.** Sozialpolitische Massnahmen zur Bekämpfung des Geburtenrückganges und ihre Kritik. 587
= Soziale Praxis. Jg. 35. 1926. p. 1033—1037, 1073—1074.
- Heisler, Hermann.** Geburtenrückgang. — Kameradschaftslehre. — Charakterbildung. Stuttg. : Verl. d. Christengemeinschaft 1930. 47 p. P 312.12
- Helmut, Otto.** Volk in Gefahr. Der Geburtenrückgang u. seine Folgen für Deutschlands Zukunft. Schlusswort v. Arthur Gütt. [1933.] 10. verbess. Aufl. München : Lehmann 1939. 64 p. P 312.81(43)
- Helmut, Otto.** Volk in Gefahr. Der Geburtenrückgang u. seine Folgen für Deutschlands Zukunft. München : Lehmann 1933. 54 p. P 312.81(43)
- Hersch, L.** Baisse de la natalité et politique sociale. 2537
= Revue internationale du travail. Vol. 28. 1933. p. 163—178.
- Hidvégi János.** Hulló magyarság. Bp. : Athenaeum 1938. 217 p. 90183
- Himes, N. E.** A decade of progress in birth control. 3057
= Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 212. 1940. p. 81—96.
- Hintze, A.** Abnahmen der Geburten als Ursache der verminderten körperlichen und geistigen Leistungsfähigkeit eines Volkes. 2031
= Deutschlands Erneuerung. Bd. 16. 1932. p. 149—154.
- Hiwerth, Ida und Paul Franken.** Frauenüberschuss und Geburtenrückgang. Eine Untersuchung über die Ursache des Geburtenrückganges und theoretische Grundlagen zu seiner Bekämpfung. Hamburg : Hartung 1934. 112 p. 84409
- Hoffmann, Ferdinand.** Sittliche Entartung und Geburtenschwund München : Lehmann 1938. 61 p. (Politische Biologie, 4.) P 302.5 : 321.65
- Hoffmann, Ferdinand.** Volkstod durch sittlichen Verfall. [1939.] 2. Aufl. München : Lehmann 1939. 14 p. P 312.81(43)
- Kádár Mihály.** A születésszabályozás jelentősége a kultúrnemzetek életében. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 10. évf. 1937. p. 677—691, 746—756, 831—843, 906—927.
- Kádár Mihály.** A születésszabályozás jelentősége a kultúrnemzetek életében. Kalocsa : Árpád-ny. [1939.] 63 p. (Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 125.) 1149/125
- Kahn, Ernst.** Der internationale Geburtenstreik. Umfang, Ursachen, Wirkungen, Gegenmassnahmen. Frankfurt a. M. : Societäts-Verl. 1930. 218 p. 75905
- Kaup, J.** Krise im Kampf gegen den Geburtenrückgang. 1188
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 75. 1928. p. 359—362, 404—407, 443—446.
- Korherr, Richard.** Geburtenrückgang. Einf. v. Oswald Spengler. München : Süddeutsche Monatshefte 1927. 40 p. P 312.12
- Korherr, Richard.** Geburtenrückgang. 4709
= Süddeutsche Monatshefte. Jg. 25. 1927/28. p. 155—190.
- Kovács Alajos.** Effets observés de la dénatalité due à la guerre. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 14. 1936. p. 192—211.
- Kovács Alajos.** A születések csökkenése. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 6. évf. 1928. p. 957—959.
- Krose, Hermann A.** Der Geburtenrückgang. 4644
= Stimmen der Zeit. Bd. 120. 1930/31. p. 263—274.
- Krose, Hermann A.** Der Geburtenrückgang in den Niederlanden. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 29. 1940. p. 280—294.
- Krose, Hermann A.** Der Geburtenrückgang in der Schweiz. 4644
= Stimmen der Zeit. Bd. 137. 1939/40. p. 401—407.

- Krose, Hermann A.** Zur Frage des Geburtenrückganges. 4644
 = Stimmen der Zeit. Bd. 122. 1931/32. p. 320—326.
- Leunbach, J. H.** Das Problem der Geburtenregelung. Vorw. v. Magnus Hirschfeld. Kopenhagen : Levin & Munksgaard 1930. 45 p. 72760
- Loesch, Karl C. v.** Die aussenpolitischen Wirkungen des Geburtenrückganges dargelegt am Beispiel der Franzosen. Berlin : Junker und Dünnhaupt 1938. 40 p. (Schriften der Deutschen Hochschule für Politik, I, 31.) P 327 : 312.81(44)
- Lüddecke, Theodor.** Meisterung der Maschinenwelt. Menschentum und Möglichkeit. 1. Bd. Lpzg : List 1931. XVI, 295 p. 76078/1
 VI. 2. Intellektualisierung und Geburtenrückgang p. 117—138.
 VI. 3. Geburtenrückgang und nachlassende Wirtschaftsenergie p. 138—146.
- March, H.** Der religiöse Sinn der sexuellen Krise. Lpzg. : Pfeiffer 1930. 46 p. (Kleine Schriften z. Menschenkenntnis und Seelsorge.) 75353
- Marcuse, Julian.** Geburtenregelung, die Forderung der Zeit. Stuttg. : Puttmann 1928. 188 p. 67984
- Messner, Johannes.** Geburtenbeschränkung — das Hauptmittel des Klassenkampfes? 1743
 = Das neue Reich. Jg. 11. 1928/29. p. 946—949.
- Mikosch, Lambert.** Stirbt unser Volk? Der Geburtenrückgang in Österreich und seine Folgen. Klagenfurt: Kleinmayr 1937. 47 p. P 312.81(436.01)
- Mombert, Paul.** Heiratsalter und Geburtenrückgang. 1416
 = Magazin des Wirtschaft. Jg. 6. 1930. p. 334—336.
- Most, Otto** Zur Diagnose und Therapeutik des deutschen Geburtenrückganges 1234
 = Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 31. 1934. p. 1128—1131, 1173—1176.
- Müller, Johannes.** Allgemeine psychische Grundlagen des Geburtenrückganges und Möglichkeiten seiner Bekämpfung. 3051
 = Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 134. 1931. p. 622—642.
- Müller, Johannes.** Der Geburtenrückgang. Jena : Fischer 1924. VI, 144 p. 55247
- Müller, Johannes.** Geburtenrückgang. K 3800/38
 = Handwörterbuch d. Staatswiss. 4. Bd. 4. Aufl. 1927. p. 641—647.
- Müller, Johannes.** Geburtenrückgang. 749
 = Deutsches statistisches Zentralblatt. Jg. 24. 1932. p. 135—138.
- Müller, Josef.** Die biologische Lage des deutschen Bauerntums. Ein Beitrag zur Ergründung des Geburtenrückganges im Bauerntum. Lpzg. : Hirzel 1938. 83 p. (5. Beiheft z. Archiv f. Bevölkerungswiss. u. Bevölkerungspol.) P 312.12(43)
- Nassauer, Max.** Der moderne Kindermord und seine Bekämpfung durch Findelhäuser. Leipzig : Kabitzsch 1919. 72 p. 41437
- Oestreich, Johannes.** Die Stellung des Nationalsozialismus zur Bevölkerungslehre von Thomas Robert Malthus und seinen Anhängern. Würzburg : Triltsch 1936. V, 52 p. P 312.12 Malthus 7
- Paul, Hermann.** Die Lebenskrise des deutschen Volkes. Geburtenrückgang. Fürsorgewesen und Familie. Berlin : Dümmler 1930. [4], 89 p. 71460
- Pfeil, Elisabeth.** Über den Zusammenhang von Verstädterung und Geburtenrückgang. 2552
 = Zeitschrift für Geopolitik. Jg. 10. 1933. p. 168—173.
- Picton, Harold.** Geburtenrückgang. 4709
 = Süddeutsche Monatshefte. Jg. 25. 1927/28. p. 348—353.
- Provendier, Henri.** La crise de la natalité. Paris : Legrand 1923. 71 p. 54882
- Salomon, Alice.** Geburtenrückgang. Vergreisung — Bevölkerungsdruck. 2957
 = Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 7. 1931/32. p. 485—492.

- St., T.** Bevölkeringrückgang. 1805
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 5. 1930/31. p. 854—857.
- Szénásy József.** A születésszabályozás. Bp.: Orsz. Közegészségügyi Egyes. tud. szakoszt. 1935. 11 p. 90294
1. = Darányi Gyula szerk.
- Thirring Gusztáv.** A születések csökkenése és népmozgalmunk újabb fejleményei. R 312.1(439) és 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 9. évf. 1931. p. 1—24.
- Thirring Gusztáv.** La diminution des naissances et l'allure récente du mouvement de la population en Hongrie. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 9. 1931. p. 6—48.
- Tietze, Christoph.** Ein Beitrag zur Dynamik des Geburtenrückganges. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 25. 1931. p. 222—225.
- Totis Béla.** Születésszabályozás. Előszót írta Vámbéry Ruzstem. Bp.: Világosság-ny. 1932. 120 p. 78733
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Der Geburtenrückgang. 4691
= Preussische Jahrbücher. Bd. 237. 1934. p. 97—116.
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Der Stand der Forschung über die Ursachen des Geburtenrückganges. 3052
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 64. Hbd. 1. 1940. p. 313—329.
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Über die Ursachen des Geburtenrückganges. 587
= Soziale Praxis. Jg. 44. 1935. p. 1495—1500.
- Valentiner, Theodor.** Die seelischen Ursachen des Geburtenrückganges. München: Lehmann 1937. 81 p. (Politische Biologie, 2.) P 312.12(09)
- Weithaas, Ernst B.** Gebärestreik und proletarischer Klassenkampf. 4953
= Die Glocke. Jg. 11. Bd. 1. 1925. p. 356—361.
- Wendt, Georg, und Wilhelm Müller-Lenhartz.** Warum Geburtenrückgang im Abendland? Feststellungen und Erwägungen. Lpzg: Arnd [1940.] 52 p. P 312.1
- Wex Else.** Praxis und Theorie der Geburtenregelung. 1211
= Die Frau. Jg. 33. 1925/26. p. 241—243.
- Wichern, Heinrich.** Sexualethik und Bevölkerungspolitik. Schwerin i. Mecklb.: Bahn 1927. 53 p. P 302.57
- Winkler, Wilhelm.** Der Geburtenrückgang im deutschen Sprachgebiet. Wien: Deuticke 1936. 32 p. (Schriften d. Inst. f. Statistik d. Minderheitsvölker an d. Univers. Wien, 8.) P 312.12(=3)
- Winkler, Wilhelm.** Was kosten Weib und Kind. — Der Geburtenrückgang in einzelnen Staaten. — Welches sind die Ursachen des Geburtenrückganges? — Was kann gegen das Übel des Geburtenrückganges geschehen? 1912
= Schönerer Zukunft. Jg. 11. 1935/36. p. 762—764, 1003—1005, 1031—1033, 1057—1059.
- Wolf, Julius.** Geburtenrückgang und Sexualmoral. 3052
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 51. Hbd. 1. 1927. p. 93—102.
- Wolf, Julius.** Die neue Sexualmoral und das Geburtenproblem unserer Tage. Jena: Fische 1928. VI, 182 p. 6924
- Wollenweber.** Das Gesundheitsamt im Kampfe gegen den Geburtenschwund. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 5. 1939/40. Abt. A) p. 447—459.
- Würzburger, Eugen.** Die Ursachen des neueren Geburtenrückganges. 3052
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 55. Hbd. 1. 1931. p. 109—117.

4. Terhességmegszakítás. Abortus. Schwangerschaftsunterbrechung. Abort.

- Baeumer, Gertrud.** Der Meinungskampf um den Paragraphen 218 St. G. B. 1211
= Die Frau. Jg. 32. 1924/25. p. 354—363.
- Becker, W.** Die Abtreibung im nationalsozialistischen Strafrecht. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. A) p. 166—170.
- Bundt, G.** Bevölkerungspolitik und Unterbrechung der Schwangerschaft. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 161—165.
- Credé-Hörder.** Volk in Not. Das Unheil des Abtreibungsparagraphen. (§ 218.) Illustr. v. Käthe Kollwitz. Dresden: Reissner 1927. 86 p. 16 t. 65483
- Engelsmann, Robert.** Der Einfluss der Fehlgeburten auf die Bevölkerungszahl. Kiel: Reichsbund d. Kinderreichen. 1928. 31 p. 16 t. (Denkschrift ü. d. Geburtenrückgang.) P 312.11
- Ernyei István (szerk.).** A magzatelhajtás elleni védekezés kérdése. A Szegedi Kerületi Orvosi Kamara által 1937. évi IX. 19-én Gyulán... megtartott tagértekezlet jegyzőkönyve. = Népegészségügy. 19. évf. 1938. p. 355—364, 405—415, 451—463. 2580
- Franz, Helga.** Zur Statistik des Abortes in Hamburg seit der Einführung der Meldepflicht. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 6. 1940/41. Abt. A) p. 205—208.
- Hoeber.** Die Abtreibungsseuche vom rechtlichen und sozialen Standpunkte. 1188
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 72. 1925. p. 1344—1348.
- Hofstätter, Robert.** Voreheliche Schwangerschaftsunterbrechungen und Heiratsaussichten. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 30. 1936. p. 379—384.
- Höllein, Emil.** Gegen den Gebärzwang! Der Kampf um die bewusste Kleinhaltung der Familie. Anhang: Die geschlechtliche Aufklärung der Kinder. Berlin-Charlottenburg: Selbstverl. 1928. IV, 220 p. 66297
- Hürth, Franz.** Güterabwägungstheorie. Zum Eingriffsrecht in das keimende Leben. 4644
= Stimmen der Zeit. Bd. 116. 1928/29. p. 128—140.
- Jacob.** Das Verbot von Abtreibungs- und Verhütungsmitteln. 691
= Reichsverwaltungsblatt. Bd. 62. 1941. p. 368—371.
- Kautsky Karl.** Unterbrechung der Schwangerschaft. Individualistische oder sozialistische Lösung? = Gesellschaft. Jg. 2. Bd. 1. 1925. p. 354—366. 2600
- Luxenburger.** Über die Zunahme der Fruchtabtreibung vom Standpunkt der Volksgesundheit und Rassenhygiene. 2115
= Monatschrift für Kriminalpsychologie. Jg. 18. 1927. p. 326—328.
- Mamroth.** Die Unterbrechung der Schwangerschaft durch den Arzt. 1231
= Deutsche Juristen-Zeitung. Jg. 32. 1927. p. 1231—1234.
- Mayer, Josef.** Volksentscheid über den Abtreibungsparagraphen? 1743
= Das neue Reich. Jg. 11. 1928/29. p. 357—359.
- Naujoks, H.** Die Freigabe des künstlichen Abortes in Sowjetrußland und in Deutschland. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 53. 1927. p. 400—403.
- Neuendorff, Willy.** Die Schwangerschaftsunterbrechung im kommenden Recht unter bes. Berücks. d. medizinischen, sozialen, eugenischen u. ethischen Indikation. Diss. Erlangen. Berlin: Buchdr. Wigankow 1934. 85 p. 85449
- Pankow, O.** Strafbare und straflose Schwangerschaftsunterbrechungen. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 54. 1928. p. 1712—1716.
- Peller, Sigismund.** Fehlgeburt und Bevölkerungsfrage. Stuttg.: Hippokrates Verl. 1930. 295 p. 75494

- Philipp, E.** Der heutige Stand der Bekämpfung der Fehlgeburt. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 6. 1940/41. Abt. B) p. 189—199.
- Porosország, Landesgesundheitsrat.** Über die Zunahme der Fruchtabtreibungen vom Standpunkt der Volksgesundheit und Rassenhygiene. Berlin : Schoetz 1926. 90 p. (Veröffentl. a. d. Gebiete d. Medizinalverwaltung, XXIII/1.) 60778
- Preiser.** Unser Kampf gegen die Abtreibung. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. B) p. 517—525.
- Ries, H.** Die Fehlgeburten in der Provinz Schleswig-Holstein in den Jahren 1936, 1937 und 1938.
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 7. 1941/42. Abt. B) p. 457—462, 477—486. x 2338
- Rilk, Otto.** Die Rechtswidrigkeit der Indikation zum Zwecke der Abtreibung und der Unfruchtbarmachung unter bes. Berücks. der Entscheidung des RG. vom 12. V. 1933. 1415
 = Juristische Wochenschrift. Jg. 62. 1933. p. 2037—2039.
- Schultze, Kurt W.** Spontanabort oder Abtreibung? Die Bedeutung der einzelnen Abortursachen im Verlauf der Schwangerschaft. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 7. 1941/42. Abt. A) p. 421—426.
- Tappe, Herbert.** Die Schwangerschaftsunterbrechung aus eugenischer und ethischer Indikation im geltenden und künftigen Recht. Diss. Göttingen. Emsdetten : Lechte 1935. VII, 72 p. P 303.4(43)
- Tietz, G.** Gesetzliche Regelungen der Schwangerschaftsunterbrechung. 1751
 = Reichsgesundheitsblatt. Jg. 12. 1937. p. 292—295.
- Visco, Antonio.** L'aborto criminoso nel diritto penale, nella medicina legale, nella politica demografica. Milano : Bocca 1941. XI, 608 p. 98057
- Winter, G.** Der künstliche Abort im neuen Strafgesetzbuch. 1751
 = Reichsgesundheitsblatt. Jg. 1. 1926. p. 508—511, 527—533.
- Winter, Maria.** »Abtreibungsseuche« oder Rationalisierung der Geburten. Berlin : Verl. Heute und Morgen [1928.] 243 p. (Der Mensch von Morgen.) 68005
- Zehentbauer, Franz.** Der Kampf um den § 144. 2499
 = Volkswohl. Jg. 16. 1925. p. 121—130.

5. Egyke.

Einkindersystem.

- Ambrus Tibor.** Várható-e javulás népszaporodásunkban? Az egyke egy leküzdhetetlen oka.
 = Anya- és Csecsemővédelem. 9. évf. 1936. p. 779—782. x 2062
- Batka Ferenc.** Javaslatok az egyke leküzdésére. 2580
 = Népegészségügy. 17. évf. 1936. p. 845—850.
- Berecz János és Polgár István.** Az egyke szülészeti vonatkozásai. 2580
 = Népegészségügy. 18. évf. 1937. p. 556—562.
- Bertalan Péter és Kovács György.** Érvek — ellenérvek. A magyar földkérdés a szakirodalom tükrében. Bp. : Jakab-ny. 1939. 173 p. 4 t. 93509
 Az egyke és a népsűrűség. p. 56—68.
- Bogdándy György.** A magyar egyke. 2580
 = Népegészségügy. 18. évf. 1937. p. 126—127.
- Bónis György.** Egyke és jogszokás a Garamvölgyén. 2450
 = Társadalomtudomány. 21. évf. 1941. p. 288—309.
- Csergő Károly.** Az egyke-probléma. x 631
 = Szociális Szemle. 1. évf. 1939/40. p. 277—284.

- Gönczi Ferenc.** Az »egyke« a somogyi nép szokásaiban s lelkivilágában. 2450
= Társadalomtudomány. 5. évf. 1925. p. 131—142.
- Hermann, Erich.** Das Problem des einzigen Kindes in umweltspsychologischer und charakterologischer Beleuchtung. Lpzg : Barth 1939. VI, 184 p. 2 t. 93501
- Kacsó Péter.** Román egyke. 2698
= Magyar Szemle. 39. köt. 1940. p. 66—75.
- Kiss István.** Az egyke mint ethnológiai jelenség. x 552
= Magyar Kultúra. 49. köt. 1938. 1. félév. p. 365—367; 50. köt. 1938. 2. félév. p. 21—23.
- Koch, E. W.** Soll die Hälfte aller Erstgeborenen »einzige Kinder« bleiben? 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 64. 1938. p. 1689—1691.
- Kodolányi János.** A hazugság öl. Memorandum Huszár Károlyhoz, a parlament alelnökéhez. Bp. : Egyetemi-ny. 1927. 15 p. R 312.12
- Kovács Alajos.** Az egyke pusztítása a Sárközben. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 14. évf. 1936. p. 905—919.
- Kovács Alajos.** Az egyke pusztítása Somogyban. 2450
= Társadalomtudomány. 6. évf. 1926. p. 1—6.
- Kovács Imre.** Egy eisülyedt dunántúli falú. A legújabb egykekutatás eredménye az Ormánságban. 2698
= Magyar Szemle. 26. köt. 1936. p. 323—331.
- Kovács Imre.** A néma forradalom. Bp. : Cserépfalvi 1937. 262 p. 88462
Az egyke. p. 113—187.
- Kovacsics Sándor.** Az egyke. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 11. évf. 1938. p. 800—802.
- Máday István.** Az egyke-kérdés. Benedek László előszavával. Bp. : Studium 1935. 38 p. R 312.12
- Magyar Társadalomtudományi Társulat.** Értekezlet az egyke elleni küzdelem tárgyában. 2450
= Társadalomtudomány. 7. évf. 1927. p. 439—464.
- Mihelics Vid.** Az egyke problémájához. 4694
= Magyar Kultúra. 14. évf. 1. köt. 1927. p. 320—322.
- Pezenhoffer Antal.** A demográfiai viszonyok befolyása a népszaporodásra. Bp. : Szerző 1922. 275 p. 50565
- Pezenhoffer Antal.** A fővárosi egyke vallási vonatkozásai. 4694
= Magyar Kultúra. 16. évf. 2. félév. 1929. p. 186—192.
- Radványi Sándor.** Az egyke és a népszaporodás csökkenésének egyéb okai. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 9. évf. 1936. p. 541—546.
- Ravasz László.** Népöngyilkosság. 2698
= Magyar Szemle. 32. köt. 1938. p. 201—204.
- Siklósi István.** Az egyke társadalmi átalakító szerepe Vasason. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 11. évf. 1938. p. 265—272.
- Simontsits Elemér.** Az egyke demológiája. Bp. : Szerző 1936. 189 p. 87521
- Szabados S.** Adatok az egyke kérdéséhez, a dunavecsei járás népesedési viszonyai alapján. 2580
= Népegészségügy. 18. évf. 1937. p. 604—612.
- Szénásy József.** A székesfőváros születési viszonyairól és egykéjéről. Kalocsa : Árpád-ny. [1937.] 31 p. (Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 116.) 1149/116
- Szénásy József.** A székesfőváros születési viszonyairól és egykéjéről. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 10. évf. 1937. p. 498—510, 596—611.
- Weress Jolán.** Az egyke árvasága. 1911
= Gyermekvédelem. 3. évf. 1941. 5. sz. p. 1—3.

6. Mennyiség és felekezeti.

Quantität und Glaubensbekenntnis.

- Blouet, J.** Le néo-malthusianisme des catholiques. Paris : »Spes« 1926. 36 p. P 312.12 Malthus 6
- Eysséric, Joseph.** Politique laïque et dépopulation. Paris. Bossard 1931. 355 p. 78507
- Frey, Alfred R.** Die Unterschiede der Fortpflanzung in den verschiedenen Berufen und Konfessionen während der Jahre 1926—1929. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 28. 1934. p. 113—128.
- Kovács Pál.** Egyke és protestantizmus. Bp. : Bethánia-ny. 1923. 23 p. R 312.12 : 284
- Krose, Hermann A.** Kinderreiche Familien. 4644
= Stimmen der Zeit. Bd. 130. 1935/36. p. 407—418.
- Krose, Hermann A.** Konfession und eheliche Fruchtbarkeit. 4644
= Stimmen der Zeit. Bd. 126. 1933/34. p. 168—176.
- Leclerc, Erhard.** Katholik und Heldentum der Lebensbereitschaft. Ein statistischer Beitrag zur ernstesten Schicksalsfrage des deutschen Volkes. Trier : Verl. d. Paulinus Dr. 1935. 47 p. P 312 : 282(43)
- Leclerc, Erhard.** Kinderreichtum der Katholiken. 4702
= Hochland. Jg. 34. Bd. 1. 1936/37. p. 259—265.
- Müller, Johannes.** Zur Frage des Einflusses des Religionsbekenntnisses und der Stammeszugehörigkeit auf die Geburtenhäufigkeit. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 22. 1932. p. 333—342.
- Pezenhoffer Antal.** A demográfiai viszonyok befolyása a népszaporodásra. Bp. : Szerző 1922. 275 p. 50565
- Pezenhoffer Antal.** A fővárosi egyke vallási vonatkozásai. 4694
= Magyar Kultúra. 16. évf. 2. félév. 1929. p. 186—192.
- Pezenhoffer Antal.** A gazdasági cselédek fajegészsége. 3891
= Katholikus Szemle. 45. köt. 1931. p. 163—178.
- Pintér István.** Népeességünk száma és természetes szaporodása. x 552
= Magyar Kultúra. 46. köt. 1936. 2. félév. p. 143—145.
- Schillinger, Franz.** Der Einfluss der Religion auf die Geburtlichkeit. 2499
= Volkswohl. Jg. 24. 1932/33. p. 309—314.
- Schneller Károly.** A magyarországi protestáns népesség demológiai sajátosságai. Miskolc : Ludvig & Janovits-ny. 1930. 113 p. 74124
- Stolcz Dániel.** Csonkamagyarország népszaporodása. 4694
= Magyar Kultúra. 37. köt. 1931. p. 337—344.
- Stouffer, Samuel A.** Trends in the fertility of catholics and noncatholics. 3337
= American journal of sociology. Vol. 41. 1935/36. p. 143—166.
- Székely László.** Amiről eddig alig volt szó. Bp. : Korda 1940. 53 p. R 282(439)
III. A katolikus vallás mint nemzetfenntartó tényező. p. 40—52.
- Tóth József.** Keresztény népesedési politika. Kecskemét : Hungária-ny. [1939.] 38 p. R 312.12(439)

7. Kor, nem és gazdasági helyzet befolyása.

Einfluss des Alters, der Geschlechtsgliederung und der wirtschaftlichen Lage.

- Brandt, Herbert.** Über Veränderungen des Heiratsalters sowie seine Beziehungen zur Kinderzahl. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschafts-Biologie. Bd. 31. 1937. p. 412—420.
- Brauer, Erich.** Die abnehmende Fruchtbarkeit der berufstätigen Frau. Lpzg: Bircher 1921. XII, 62 p. 49766
- Duncan, Otis D.** The factor of age in marriage. 3337
= American journal of sociology. Vol. 39. 1933/34. p. 469—482.
- Földes Béla.** Az anyagi és társadalmi helyzet befolyása a házasságkötésekre, a születésekre és halálesetekre, különös tekintettel Budapestre. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 7. évf. 1929. p. 231—246.
- Földes Béla.** Influence de la situation matérielle et sociale sur les mariages, les naissances et les décès, eu égard particulièrement à Budapest. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 7. 1929. p. 24—66.
- Földes Béla.** Le problème des sexes dans la population et la natalité. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 15. 1937. p. 427—453.
- Friz, Erwin.** Altersgliederung und Nachwuchsstärke. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 181—186.
- Gombás Géza.** Kisebirtokosságunk népesedési jelentősége és fontosabb demológiai adatai. R 312.13(439) és 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 9. évf. 1931. p. 639—657.
- Heberle, Rudolf.** Einkommengestaltung und Geburtenbeschränkung. 587
= Soziale Praxis. Jg. 44. 1935. p. 690—698.
- Hensen, Peter.** Eingemeindung und Landwirtschaft. Burgdörfer: Der Geburtenrückgang u. die bevölkerungspolitische Bedeutung des Landvolks. Berlin: Parey 1929. 53 p. 69821
- Hofmann, Adalbert.** Wirtschaftliche und gesellschaftliche Einflüsse der Volksvermehrung. Diss. Basel. Lörrach-Stetten: Buchdr. Schahl 1935. 29 p. P 312.8
- Ipsen, Gunther.** Agrarische Bevölkerung. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 209—220.
- Kahn, Ernst.** Der internationale Geburtenstreik. Umfang, Ursachen, Wirkungen. Gegenmassnahmen? Frankfurt a. M.: Societäts-Verl. 1930. 218 p. 75905
- Kurz, Karl.** Zusammenhänge zwischen Kinderzahl und wirtschaftlicher Lage des Elternhauses. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 20. 1928. p. 241—308.
- Lehmann, Konstantin.** Untersuchungen über Gehalt und Kinderzahl bei mittleren und höheren Beamten. München: Lehmann 1937. 47 p. P 312.13 : 350.874.1(43)
- Móricz Miklós.** Nagybirtok, népszaporodás, népsűrűség. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 14. évf. 1936. p. 293—309.
- Müller, Heinrich.** Heiratsalter und Kinderzahl. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 233—240.
- Notestein, F. W.** Class differences in fertility. 3057
= Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 188. 1936. p. 26—36.
- Numile, L.-G.** Le travail de la femme et la natalité. 3916
= Journal des économistes. A. 89. Tome 95. 1930. p. 314—322.
- Pesch, K. L., und W. Schürmann.** Sozialer Aufstieg und Fruchtbarkeit. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 9. 1939. p. 84—101.

- Schubnell**, Hermann. Der Kinderreichtum bei Bauern und Arbeitern. Untersuchungen aus Schwarzwald und Rheinebene. Freiburg im Breisgau: Eberhard Albert Univ.-Buchhdl. 1941. [8], 201 p. 1t. **99138**
- Schullern-Schrattenhofen**, Hermann. Über einige Nebenfragen des Bevölkerungswesens. (Generationendauer. »Ahnenverlust«. Kinderzahl.) **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 128. 1928. p. 49—75, 222—260.
- Thirring** Louis. Les rapports entre les professions et la fécondité des mariages d'après une statistique hongroise. **2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 16. 1938. p. 213—230.
- Ungern-Sternberg**, Roderich. Altersgliederung, Familienstand und Kinderzahl des deutschen Volkes. **1188**
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 82. 1935. p. 990—993.
- Weber**, Erna. Das Heiratsalter der Frau und die eheliche Fruchtbarkeit. **x 2527**
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 9. 1939. p. 135—143.
- Wülker**, Heinz. Bevölkerungsüberschuss- und Unterdrückgebiete des deutschen Bauerntums. **x 2527**
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 221—232.

IV.

Minőségi népesedéspolitik.
Qualität in der Bevölkerungspolitik.

- ANKÉT** az eugenetikáról. Írta: Kadmos. Bp.: Enciklopédia 1926. 46 p. **60840**
- Armstrong**, Charles Wicksteed. The survival of the unfittest. [1927.] 3. ed. London: Daniel comp. 1931. 192 p. **76974**
- Aschenbrenner**, A. Inzucht und Erbgesundheit. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 34. 1940. p. 89—100.
- Bauer**, K. H. Rassenhygiene. Lpzg: Quelle & Meyer 1926. 247 p. **58101**
- Bauer**, Erwin. Grundriss der menschlichen Erblichkeitslehre und Rassenhygiene. Von: —, Eug. Fischer & Fritz Lenz. Bd. 1—2 München: Lehmann 1921. **49874**
1. Menschliche Erblichkeitslehre. 305 p.
2. Menschliche Auslese und Rassenhygiene 249 p.
- Baur**, Erwin. Der Untergang der Kulturvölker im Lichte der Biologie. München: Lehmann 1932. 19 p. **P 301.7**
- Behr-Pinnow**, Carl. Menschheitsdämmerung? Eine Darstellung der menschlichen Vererbung und ihrer Bedeutung f. d. Volkswohl. Berlin: Stilke 1929. 156 p. **69727**
- Behr-Pinnow**, Carl. Die Zukunft der menschlicher Rasse. Berlin: Fontane 1925. 200 p. **56770**
- Benedek** László. A cselekvő eugenikának és a pszichiatriának öröklésbiológiai és orvosi vonatkozásai. Bp.: Pester Lloyd-ny. 1931. 72 p. **R 303.4**
- Biró** Béla. Qualitativ népesedéspolitik. **2580**
= Népegészségügy. 22. évf. 1941. p. 22—27.
- Biró** Béla. Selectio, contraselectio. **1658**
= MONE. 18. évf. 1941. p. 60, 71—72.
- Blacker**, C. P. Birth control and eugenics. **4449**
= Nineteenth Century. Vol. 111. 1932. p. 464—477.

- Borchardt, L.** Gesunderhaltung des Erbgutes, Erkennung und Fernhaltung von Erbschäden.
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 60. 1934. p. 1987—1991. 1636
- Burkhardt, Hans.** Der rassenhygienische Gedanke und seine Grundlagen. München: Reinhardt
1930. 227 p. 70934
- Darányi Gyula.** Az eugenikai irányzatok fejlődése. Bp.: Orsz. Közegészségügyi Egyes. tud. szak-
osztálya 1935. 14 p. 90294
I. = Darányi Gyula szerk.
- Darányi Gyula (szerk.).** Az öröklési és fajfenntartási higiéné alapjai. Előadások. 1—9. rész.
Bp.: Orsz. Közegészségügyi Egyes. tud. szakoszt. 1935. [118] p. 90294
- Darré, R. Walther.** Das Bauerntum als Lebensquell der nordischen Rasse. München: Lehmann
1929. VIII, 483 p. 68481
- Darwin, Léonard.** Qu'est-ce que l'eugénique? Préf. de Eugène Pittard. Traduit de l'anglais
par M. Vanderstichele. Paris: Alcan 1931. 136 p. 76244
- Doros Gábor.** Házasságrendezés. Az eugénia járható útjai. Bp.: Pallas-ny. [1940.] 163 p. 95611
- Dubitscher, F.** Praktische Erb- und Rassenpflege. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 6. 1940/41. Abt. A) p. 551—569.
- Dürre, Konrad.** Erbbiologischer und eugenischer Wegweiser für Jedermann. Berlin: Metzner
1932. 95 p. 80342
- Elster, Alex.** Bevölkerungspolitische Bedeutung der Familienforschung. Schweidnitz: Kaiser
1924. 16 p. P 302.51
- Elster, Alexander.** Eugenik und Eubiotik. K 3800/38
= Handwörterbuch d. Staatswiss. 3. Bd. 4. Aufl. Jena 1926. p. 891—911.
- Elster, Alexander.** Wesen und Grenzen einer qualitativen Bevölkerungspolitik. 2710
= Kölner Vierteljahrshefte für Soziologie. Bd. 5. 1925/26. p. 225—239.
- Fetscher, R[ainer].** Abriss der Erbbiologie und Rassenhygiene. [1927]. 2. verbess. Aufl. Frankfurt
a. M.: Salle 1934. VIII, 165 p. 88497
- Fischer, Eugen.** Die Fortschritte der menschlichen Erblehre als Grundlage eugenischer Bevölke-
rungspolitik. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 59. 1933. p. 1069—1073.
- Fischer—Defoy.** Rassenhygiene. Dresden: Deleiter [1926.] 24 p. P 303.4
- Friese.** Fragen der praktischen Erbpflege. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 321—326.
- Geiger, Theodor.** Eugenik. Soziologische Betrachtungen. 587
= Soziale Praxis. Jg. 42. 1933. p. 35—43, 65—70.
- Geiger, Théodor.** Soziologische Kritik der eugenischen Bewegung. Berlin: Schoetz 1933. 52 p.
(Verröffentl. aus dem Gebiete der Medizinalverwaltung, XL, 4.) P 303.4
- Graf, Jakob.** Vererbungslehre und Erbgesundheitspflege. Einführung nach method. Grundsätzen.
München: Lehmann 1930. 263 p. 4 t. 81968
- Gütt, Arthur.** Gesundheits- und Rassenpflege als Grundlage der Staatspolitik. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 451—472.
- Gütt, Arthur.** Massnahmen zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. 4709
= Süddeutsche Monatshefte. Jg. 33. 1935/36. p. 3—8.
- Haldane, J. B. S.** Heredity and politics. London: Allen & Unwin 1938. 185 p. 90074
- Havemann, Pius.** Voreheliche Erziehung zu eugenischer Verantwortlichkeit. 1912
= Schönere Zukunft. Jg. 14. 1938/39. p. 60—61.
- Hézser László.** Átöröklés, mint végzet. Bp.: Novák [1932]. 228 p. 80147

- Hézszer** László. Fajegészségügy és egészségpolitika. x 2260
= *Egészségpolitikai Szemle*. 3. évf. 1936. p. 145—159.
- Hoffmann** Géza. A fajegészségtan és népesedéspolitikáról. Bp. : Szabad lyc. 1920. 19 p. (Szabad lyceum kiadv., 15.) 2345/2
- Kahle**, Hanns. Der Einzelne, die Gemeinschaft und der Staat. Berlin : Erneuerungs-Verl. [193?]. 55 p. P 303.4
- Kausz** János. Az emberfajok élete és jövője. Faj- és társadalombiológiai tanulmány. Bp. : Szerző 1928. 239 p. 65756 és 83436
- Keiter**, Friedrich. Kurzes Lehrbuch der Rassenbiologie und Rassenhygiene für Mediziner. Mit einem Geleitwort v. L. Schmidt—Kehl. Stuttgart : Enke 1941. VIII. 204 p. 98197
- Kriner-Fischer**, Eva. Die Frau als Richterin über Leben und Tod ihres Volkes. Berlin : Reichsdr. 1937. 19 p. (Schriftenreihe d. Reichsausschusses f. Volksgesundheitsdienst 12.) P 303.4
- Leers**, Johann v. Blut und Rasse in der Gesetzgebung. Ein Gang durch die Völkergeschichte. München : Lehmann 1936. 135 p. 87134
- Lenz**, Fritz. Menschliche Auslese und Rassenhygiene (Eugenik) [1921.] 3. verm. & verbess. Aufl. München : Lehmann 1931. VII, 593 p. (Menschliche Erblchkeitslehre und Rassenhygiene, 2.) 75843
- Loeffler**, Lothar. Der Auslesegedanke als Forderung in der Medizin. 1188
= *Münchener medizinische Wochenschrift*. Jg. 83. 1936. p. 673—676.
- Mayer**, Joseph. Vorschläge für ein eugenisches Aufbauprogramm. 1912
= *Schönere Zukunft*. Jg. 8. 1932/33. p. 887—888.
- Meyer**, E. Eugenetik. 1636
= *Deutsche medizinische Wochenschrift*. Jg. 52. 1926. p. 1113—1115.
- Mittmann**, Otfried. Rassenhygienische Massnahmen im Lichte mathematischer Betrachtungen. x 2338
= *Der öffentliche Gesundheitsdienst*. Jg. 3. 1937/38. Abt. A) p. 925—932.
- Muckermann**, Hermann. Grundriss der Rassenkunde. Paderborn : Schöning 1934. 128 p. 3 t. 83596
VI. Rasse und Volk oder Rassenkunde und nationale Eugenik. p. 105—125.
- Muckermann**, Hermann. Kind und Volk. Der biologische Wert der Treue zu den eugenischen Gesetzen beim Aufbau d. Familie. T. 1—2. [1917.] 16. verm. Aufl. Freiburg i. Br. : Herder 1933—34. 83617
T. 1. Vererbung und Auslese. 1933. XV, 300 p.
T. 2. Gestaltung der Lebenslage. 1934. XIII, 274 p.
- Muckermann**, Hermann. Rassenforschung und Volk der Zukunft. Ein Beitr. z. Einführung i. d. Frage v. biologischen Werden d. Menschheit. Berlin : Metzner 1932. 107 p. 78392
- Naményi** Lajos. Galton és az eugenika. 1911
= *Gyermekvédelem*. 8. évf. 1936. p. 73—75.
- Nitsche**, Paul. Zur rassenhygienischen Umgestaltung des Eherechts. 4709
= *Süddeutsche Monatshefte*. Jg. 33. 1935/36. p. 17—22.
- Olberg**, Oda. Die Entartung in ihrer Kulturbedingtheit. München : Reinhardt 1926. 179 p. 58515
- Osborn**, Frederick. Measures of quality in the study of population. 3057
= *Annals of the American Academy of Political and Social Science*. Vol. 188. 1936. p. 194—204.
- Reich**. Einiges über erbbiologische Ermittlungstätigkeit. x 2338
= *Der öffentliche Gesundheitsdienst*. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 129—132.
- Rice**, Thurman B. Racial hygiene. A practical discussion of eugenics and race culture. New York : Macmillan 1929. XIV, 376 p. 68822

- Ruttke.** Ausbreitung erbpflegerischen Denkens in der Welt. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 314—318.
- Rüdin, Ernst.** Empirische Erbprognose. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 27. 1932/33. p. 271—283.
- Rüdin, Ernst.** Psychiatrie und Rassenhygiene. 1188
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 81. 1934. p. 1049—1052.
- Rüdin, Ernst.** Über rassenhygienische Forschung. 4709
= Süddeutsche Monatshefte. Jg. 33. 1935/36. p. 23—28.
- Schaffer Károly.** Az eugenika jelentősége. 2698
= Magyar Szemle. 21. köt. 1934. p. 201—205.
- Scheidel, Herbert.** Über Notwendigkeit und Ziele der Eugenik. 1188
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 80. 1933. p. 774—777.
- Schiller, F. C. S.** Eugenical reform. The plutocracy. The democracy. 4449
= Nineteenth Century. Vol. 108. 1930. p. 243—254, 396—406.
- Schiller, F. C. S.** Die Eugenik als sittliches Ideal. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 342—347.
- Scholz, Alois.** Eugenische Erziehung. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 25. 1931. p. 296—300.
- Schorer, E.** Qualitative Bevölkerungsprobleme. 3052
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 64. Hbd. 1. 1940. p. 271—293.
- Schultze, P.** Rassenforschung, Vererbungslehre und Rassenhygiene. 734
= Die Umschau. Jg. 30. 1926. p. 386—389.
- Schultze, Walter.** Grundlagen und Ziele der Rassenhygiene. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 28. 1934. p. 57—74.
- Schulz, B.** Über die wissenschaftlichen Grundlagen der erbbiologischen Begutachtungen x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 601—613.
- Schwab.** Positive Rassenhygiene. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. B) p. 493—501.
- Staemler, Martin.** Rassenpflege im völkischen Staat [1932.] 2. Aufl. München : Lehmann 1933. 82449
137 p.
- Steche, Otto.** Gesundes Volk. Gesunde Rasse. Grundriss d. Rassenlehre. [1933.] 3. Aufl. Lpzg :
Quelle & Meyer 1933. 81 p. (Das Dritte Reich. Bausteine z. neuen Staat u. Volk.) P 303.4
- Szabó Zoltán.** Fajegészség és fajvédelem. x 591
= Egyedül Vagyunk. 2. évf. 1939. 9. sz. p. 1—7.
- Szóllósy Lajos.** Az átöröklésről. 2698
= Magyar Szemle. 9. köt. 1930. p. 357—368.
- Taube, Otto.** Die Familie als Trägerin der Leistung. 4647
= Deutsche Rundschau. Bd. 250. 1937. p. 103—113.
- Tirala, Lothar Gottlieb.** Rasse, Geist und Seele. München : Lehmann 1935. 256 p. 86236
1. Die Wurzeln der Rassenhygiene. p. 9—33.
6. Rassenhygiene und moderne Medizin p. 153—189.
- Vellguth, H.** Ziel und Methoden der Erbbestandsaufnahme. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 495—501.
- Verschuer, Otmar.** Rassenhygiene als Wissenschaft und Staatsaufgabe. Frankfurt a. M. : Bech-
hold 1936. 11 p. (Frankfurter Akademische Reden, 7.) P 303.4

- Weigner, Karel (Red.)** Die Gleichwertigkeit der europäischen Rassen und die Wege zu ihrer Vervollkommnung. Prag: Orbis 1935. 165 p. **85053**
 VI. R u ž i č k a, Vladislav: Verbesserung des Volksstandes durch Rassenhygiene oder durch Eugenik? p. 108—129.
- Wolff, Georg.** Das Qualitätsproblem in der Bevölkerungspolitik. **3340**
 = Sozialistische Monatshefte. Bd. 73. 1931. p. 145—149.
- Zborovszky Ferenc.** A keresztény család biológiai és etikai megvilágításban. Heim Pál előszavával. Bp.: Orsz. Stefánia Szöv. 1929. 187 p. (Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 52.)
77365 és 1149/52

1. Megterméketlenítés.

Unfruchtbarmachung.

- Biró Béla.** Sterilisatio. **1658**
 = MONE. 18. évf. 1941. p. 118—119.
- Blacker, C. P.** Voluntary sterilization. London: Milford 1934. [8], 145 p. **85552**
- Bruehl, Charles P.** Birth control and eugenics. In the light of fundamental ethical principles. New York: Wagner 1928. 249 p. **69327**
- Dach, Rudolf.** Die Unfruchtbarmachung von Menschen als Rechtsproblem unter besonderer Berücksichtigung des schweizerischen Rechts. Zürich: Orell Füssli 1931. p. 269—315. (Aus »Archiv des Julius Klaus-Stiftung f. Vererbungsforschung, Sozialanthropologie und Rassenhygiene« Bd. XVI. H. 1/2.) **P 347.151**
- Dennerlein, Fritz.** Berührungspunkte des Sterilisationsgesetzes mit dem Strafrecht. Diss. Erlangen. Würzburg: Mayr 1935. 27 p. **P 303.4(43)**
- Diwald, Hugo.** Sterilisierung als sozialetisches Problem. **2499**
 = Volkswohl. Jg. 25. 1933/34. p. 118—123.
- Fetscher, R.** Zur Frage der Sterilisierung aus eugenischen Gründen. **1636**
 = Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 59. 1933. p. 454—456.
- Fritsch, Theodor.** Rassenpflege durch Ausscheidung der Minderwertigen. **2013**
 = Der Hammer. Jg. 25. 1926. p. 114—118.
- Fürth, Henriette.** Die Regelung der Nachkommenschaft als eugenisches Problem. Stuttg.: Püttmann 1929. 143 p. **70176**
- Gillin, J. L.** Die Unfruchtbarmachung von Verbrechern. **2115**
 = Monatsschrift f. Kriminalpsychologie. Bd. 24. 1933. p. 9—15.
- Hoffmann, Alfred.** Unfruchtbarmachung und Kriminalität. Vorw. v. E. Mezger. Lpzg: Wiegandt 1940. 104 p. **94637**
- Höpler, Erwin.** Sterilisierung und Strafrecht. **3339**
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 25. 1931. p. 197—216.
- Hudel, Alois.** Die Grundlagen des Nationalsozialismus. Eine ideengeschichtliche Untersuchung v. katholischer Warte. [193?]. 5. Aufl. Lpzg: Günther 1937. 294 p. 1 t. **88090**
 = Sterilisation und Eugenik p. 123—139.
- Hürth, Franz.** Gesetzliche Sterilisation. **4644**
 = Stimmen der Zeit. Bd. 116. 1928/29. p. 360—375.
- Irk Albert.** A sterilizáció és kasztráció kriminálpolitikai szempontból. Pécs: Dunántúl 1936. 13 p. **Rq 343.941**
- Kayser, Konrad.** Sterilisierung nach Menge. **x 2338**
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 5. 1939/40. Abt. A) p. 573—576.

- Knapp, Albert.** Epilepsie und Sterilisation. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 6. 1940/41. Abt. A) p. 193—204.
- Kopp, Walter.** Gesetzliche Unfruchtbarmachung. Einf. v. Hans v. Hentig. Kiel: Lipsius & Tischer 1934. [8], 145 p. 83066
- Krabbel, Max.** Freigabe der Vernichtung lebensunwerten Lebens. 4702
= Hochland. Jg. 24. Bd. 2. 1927. p. 620—637.
- Kranz, H. W.** Angeborener Star und Unfruchtbarmachung. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 6. 1940/41. Abt. A) p. 661—667.
- Lang, Hans.** Die Unfruchtbarmachung Erbkranker. 1415
= Juristische Wochenschrift. Jg. 62. 1933. p. 2035—2037.
- Lange, J.** Sterilisation und Kastration als Kampfmittel der Bevölkerungspolitik. 587
= Soziale Praxis. Jg. 43. 1934. p. 225—239.
- Lengyel Sándor.** Eugenika és sterilizáció. 4694
= Magyar Kultúra. 42. köt. 1934. p. 289—295.
- Macmurchy, Helen.** Sterilisation? Birth control! A book control. Toronto: Macmillan 1934. [8], 156 p. 85900
- Mommsen, Theodor.** Sterilisation und Kastration als Rechtsprobleme. Diss. Erlangen. Zeulenroda: Sporn 1934. 56 p. P 343.43(43)
- Moore, Elden.** Sterilisation of the unfit. 4449
= Nineteenth century. Vol. 105. 1929. p. 499—511.
- Nisot, Marie-Thérèse.** La stérilisation des anormaux. 4456
= Mercure de France. Tome 209. 1929. p. 595—603.
- Panajoth-Fejér Gyula.** A fajok életerejének megroppanása és a sterilizáció. 42
= Magyar Közigazgatás. 55. évf. 1937. 41. sz. p. 6—7.
- Pfannenstiel, Wilhelm.** Sterilisation und persönliche Freiheit. 4709
= Süddeutsche Monatshefte. Jg. 31. 1933/34. p. 471—478.
- Rodenberg, Carl-Heinz.** Betrachtungen zum Fragenkreis: Entmannung aus kriminalpolitischer Anzeige. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 7. 1941/42. Abt. A) p. 225—237.
- Rodewald.** Die Unfruchtbarmachung geistig Minderwertiger im Lichte der Medizin und des Rechts. 2115
= Monatsschrift für Kriminalpsychologie und Strafrechtsreform. Jg. 22. 1931. p. 705—720.
- Ruiffs.** Die Sterilisierung geistig Minderwertiger nach geltendem und künftigen deutschen Recht. 587
= Soziale Praxis. Jg. 42. 1933. p. 442—446.
- Schäfer István.** Sterilisatio és castratio a büntetőjog szolgálatában. Bp.: Attila-ny. 1939. 20 p. R 343.85
(«Magyar Jogászegyleti Értekezések»-ből.)
- Schreiner, Helmuth.** Vom Recht zur Vernichtung unterwertigen Menschenlebens Schwerin i. Mecklb.: Bahn 1928. 15 p. P 303.4
- Seitz, L.** Über die Verkoppelung der eugenischen Sterilisierung mit der eugenischen Schwangerschaftsunterbrechung bei bes. schweren Erbkrankheiten in einem einzigen Sondergesetz. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 59. 1933. p. 1084—1087.
- Somogyi József.** A sterilizáció élettani és erkölcsi megítélése. 3891
= Katolikus Szemle. 48. köt. 1934. p. 89—95.
- Tietz, G.** Der Stand der ausländischen Sterilisierungsgesetzgebung. 1751
= Reichsgesundheitsblatt. Jg. 11. 1936. p. 587—590.

- Tipp**, Edmund. Die Rechtmässigkeit ärztlicher Eingriffe einschliesslich der Eingriffe zur Sterilisationszwecken. Diss. Erlangen. Altdorf b. Nbg.: Buchdr. Brunner 1934. VIII, 72 p. P 343.43(43)
- Weninger** Antal. Az élet szabályozása. 4694
 = Magyar Kultúra. 42. köt. 1934. p. 108—113.
- Weygandt**, W. Sterilisation und Kastration als Mittel zur Rassenhebung. 1188
 = Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 80. 1933. p. 1275—1279.

2. Minőség, különösen sterilizációs kérdések országok szerint. Fragen der Qualität, insbesondere der Sterilisation nach einzelnen Ländern.

- Dach**, Rudolf. Die Unfruchtbarmachung von Menschen als Rechtsproblem, unter besond. Berücks. d. schweizerischen Rechts. Zürich: Orell Füssli 1941. p. 269—313. P 347.151
- Kopp**, Walter. Gesetzliche Unfruchtbarmachung. Einf. v. Hans v. Hentig. Kiel: Lipsius & Tischer 1934. [8], 145 p. 83066
- Lane**, Alexander. Die rassenhygienische Bewegung in Polen. 1636
 = Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 61. 1935. p. 1488—1489.
- Mäkelä**, Väinö. Die Sterilisations- und Kastrationsgesetzgebung Finnlands. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 31. 1937. p. 420—450.
- Nisot**, M. T. La question eugénique dans les divers pays. Tome 1. Bruxelles: Campenhout 1927. Tome 1. Aperçus historiques. Grande-Bretagne, États-Unis, France 513 p. 64187/1
- Overmans**, Jakob. Streit um Sterilisierung in England. 4644
 = Stimmen der Zeit. Bd. 127. 1933/34. p. 56—59.
- Piffi**, Friedrich Wolfgang. Eugenik im tschechoslowakischen Strafgesetzentwurf. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 27. 1932/33. p. 186—189.
- Röling**, B. V. A. Unfruchtbarmachung Minderwertiger in Holland. 2115
 = Monatschrift für Kriminalpsychologie. Jg. 24. 1933. p. 531—533.
- Steinwallner**, Bruno. Ausländisches Ehegesundheitsrecht. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 786—793.
- Steinwallner**, Bruno. Estnische Erbgesundheitspflege. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. A) p. 349—352.
- Steinwallner**, Bruno. Rassenhygiene im brasilianischen Strafgesetzentwurf 1933. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 29. 1935/36. p. 97—100.
- Weissenberg**, S. Theoretische und praktische Eugenik in Sowjetrußland. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 18. 1926. p. 69—83.

a) Egyesült Államok. Vereinigte Staaten.

- Brachwitz**, G. P. R. Die Sterilisationsgesetze der USA und ihre Wirksamkeit. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 832—835.
- Laughlin**, Harry H. Die Entwicklung der gesetzlichen rassenhygienischen Sterilisierung in den Vereinigten Staaten. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 21. 1928/29. p. 253—262.
- Oswald**, Frances. Eugenic sterilization in the United States. 3337
 = American journal of sociology. Vol. 36. 1930/31. p. 65—73.
- Popenoe**, Paul. Rassenhygienische Sterilisierung in Kalifornien. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 23. 1930. p. 249—259.

b) Magyarország.

Ungarn.

- Biró Bertalan.** A sterilizált magyarság. x 552
= Magyar Kultúra, 48. köt. 1937. 2. félév. p. 197—198.
- Doros Gábor.** A magyar fajjavítás új útjai. x 791
= Egyedül Vagyunk. 3. évf. 1940. 7. sz. p. 7—9.
- Gerő Ernő.** Fajvédelmi házasságkötés és bontás. Bp.: Szerző [1942.] 16 p. R 347.62(439)
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** A fajvédelem és a házasságkötés jogszabályai. A házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. t.-c.-t módosító és kiegészítő 1941. évi XV. t.-c. és a végrehajtási utasítások teljes és hiteles szövege. Magyarázatokkal ellátta: B e r é n y i Sándor.
Bp.: Szerző 1941. 79 p. 98935
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** A fajvédelmi törvény és végrehajtási rendeletei. Összeállította és magyarázatokkal ellátta Csiky János. Bp.: Grill 1942. V, 142 p. 99177
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** A vegyes házasságról és a fajvédelemről szóló törvény. Az 1941. évi XV. t.-c. és végrehajtási rendeletei. Bp.: Neuwald-ny. 1941. 40 p.
R 347.62(439) (001)
- Marosi Arnold.** Átöröklés és nemzetvédelem. Bp.: Szt. István 1924. 125 p. (Szt. István könyvek, 19.) 54434
- Somogyi József.** Fajiság és magyar nemzet. Bp.: Egytemi ny. 1941. 104 p. 97754
5. A születésvédelem p. 32—43. 1 t.
- Szabó Zoltán.** A fajegészség, fajvédelem és fajnemesítés örökléstana. Bp.: Stádium 1939. 32 p. R 303.4
- Szél Tivadar.** A háború genetikai hatásai. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle, 11. évf. 1933. p. 15—17.
- Szénásy József.** Fajvédelmi törekvések az anya- és gyermekvédelemben. Bp.: Orsz. Stefánia Szöv. [1940.] 18 p. (Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 137.) 1149/137

c) Német Birodalom.

Deutsches Reich.

- Becker, Johannes R.** Bürgerlich-rechtliche Wirkungen des Ehegesundheitsgesetzes. Diss. Erlangen Forchheim: Mauser 1937. VII, 57 p. P 347.622(43)
- Beckh, Max.** Der Stand der Erbkrankheiten im Deutschen Reich. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 26. 1936. p. 257—269.
- Bluhm, Agnes.** Das Gesetz zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. 1211
= Die Frau. Jg. 41. 1933/34. p. 529—538.
- Brunn.** Ein Beitrag zu der Frage »Wie ist das prozentuale Verhältnis der einzelnen Gruppen Erbkranker, die für eine Unfruchtbarmachung gesetzlich in Frage kommen?« 1188
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 82. 1935. p. 1399—1401.
- Darré, Walther.** 80 Merksätze und Leitsprüche über Zucht und Sitte aus Schriften und Reden v. —. Ausgew. v. Marie Adelheid R e u s s. Goslar: Blut u. Boden Verl. [1940.] 4°. [118] p. x 7430
- Darré, Walther.** Neuadel aus Blut und Boden. München: Lehmann 1930. 231 p. 74867
VII. Die Grundgedanken der Zuchtaufgaben und die Ehegesetze. p. 127—200.
- Darré, Walther.** Neuordnung unseres Denkens. Goslar: Verl. Blut u. Boden 1940. 57 p. 8 t. 97916
(Goslarer Volksbücherei, 5.)

- Dennerlein, Fritz.** Berührungspunkte des Sterilisationsgesetzes mit dem Strafrecht. Diss. Erlangen. Würzburg: Mayr 1935. 27 p. P 303.4(43)
- Dürre, Konrad.** Praktische Nationaleugenik. Ein Gebot der Stunde. 4647
= Deutsche Rundschau. Bd. 233. 1932. p. 9—13.
- Eckhardt, H.** Die schweren erblichen körperlichen Missbildungen in den Erläuterungen von Gütt, Rüdin, Ruttke zum Gesetz zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. A) p. 161—166.
- Eckhardt, Hellmut.** Die sog. angeborene Hüftverrenkung und das Gesetz zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 321—329.
- Fetscher, R.** Über den Stand der Sterilisierung im Deutschen Reich. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 57. 1931. p. 64—65.
- Fickert, Hans.** Rassenhygienische Verbrechensbekämpfung. Lpzg: Wiegandt 1938. 124 p. 92242
- Fischer-Defoy.** Deutsche Aufartungsgesetzgebung. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 9. 1933/34. p. 241—248.
- Franke, W.** Die Kostenregelung im Gesetz zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 6. 1940/41. Abt. A) p. 257—270.
- Frick, Wilhelm & Arthur Gütt.** Nordisches Gedankengut im Dritten Reich. München: Lehmann 1936. 27 p. P 303.4(43)
- Friese, Gerhard.** Die medizinisch-gesetzlichen Grundsätze des Gesetzes zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 282—285.
- Grunau, Martin.** Ein Jahr praktische Verhütung erbkranken Nachwuchses. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 10. 1934/35. p. 609—614.
- Gütt.** Das Eheauglichkeitszeugnis. Gesetz zum Schutz der Erbgesundheit des deutschen Volkes. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 561—563.
- Gütt.** Einführung zum Blutschutz- und Ehegesundheitsgesetz. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 121—131.
- Helmreich, W.** Rassen- und Erbhygiene im neuen Eherecht. 1188
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 83. 1936. p. 480—485.]
- Hoffmann, Hans.** Allgemeines zur Durchführung des Gesetzes zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. B) p. 65—70.
- Holm, Kurt.** Durchführung des Ehegesundheitsgesetzes unter besonderer Berücksichtigung des erbbiologischen Materials des hamburgischen Gesundheitspassarchivs. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. B) p. 537—546.
- Kahle, H.** Erbbiologische Ermittlungen und das Gesetz über beschränkte Auskunft aus dem Strafregister. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 6. 1940/41. Abt. A) p. 645—648.
- Klose, Felicitas.** Nachuntersuchung des Schicksals der in den Jahren 1934 bis 1937 in dem Stadtkreis Kiel auf Grund des Gesetzes zur Verhütung erbkranken Nachwuchses sterilisierten Frauen unter Berücksichtigung der Frage nach der Notwendigkeit einer nachgehenden Fürsorge. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 10. 1940/41. Abt. A) p. 294—305; 325—333.
- Krauss, Hans.** Amtsarzt und Rassenhygiene. 1188
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 74. 1927. p. 1190—1192, 1235—1238.

- Kresiment, M.** Die karteimässige Erfassung der Erbkranken. 1751
 = Reichsgesundheitsblatt. Jg. 9. 1934. p. 904—908.
- Kühne, Konrad.** Durchführung des Sterilisierungsgesetzes. 2957
 = Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 9. 1933/34. p. 425—431.
- Lenne, Hansjoachim.** Das deutsche Erbgesundheitsgericht. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 286—290.
- Lenne, Hansjoachim.** Die Rechtsprechung in Erbgesundheitsgerichtssachen. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 789—797.
- Lenne, Hansjoachim.** Die Verhütung erbkranken Nachwuchses. Berlin : Reichsdr. 1938. 34 p.
 (Schriftenreihe d. Reichsausschusses f. Volksgesundheitsdienst, 15.) P 303.4(43)
- Lenz, F.** Rassenhygiene und Sterilisierung im Preussischen Landesgesundheitsrat. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 27. 1932/33. p. 180—185.
- Linden.** Erb- und Rassenpflege bei den Gesundheitsämtern. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 3—13.
- Linden, H.** Die weltanschaulichen und wissenschaftlichen Grundlagen des Gesetzes zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. A) p. 808—820.
- Mökers, B.** Das Ehegesundheitsgesetz vom 18. X. 1935. 1636
 = Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 62. 1936. p. 105—106.
- Müller, Christian.** Das Blutschutzgesetz und das Ehegesundheitsgesetz. Berlin : Verl. f. Standesamtswesen 1937. 60 p. P 303.4(43)
- Németszág. Törvények, rendeletek.** Die Ehegesetze von 1935. Gesetz z. Schutze d. dtshen Blutes u. d. dtshen Ehre. Gesetz z. Schutze d. Erbgesundheit d. dtshen Volkes (Ehegesundheitsgesetz). Weitere Fortschritte d. Rechtseinheit in Familiensachen [etc.] Erl. v. Ernst Brandis. Berlin : Verl. f. Standesamtswesen 1936. 256 p. 2 t. 87297
- Németszág. Törvények, rendeletek.** Gesetz zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. Vom 14. VII. 1933. (R. G. Bl. I. S. 529.) Verordnung zur Ausführung des Gesetzes zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. Vom 5. XII, 1933. (R. G. Bl. I. S. 1021.) Bielefeld : Bertelsmann 1933. 21 p. P 303.4(43)
- Németszág. Törvények, rendeletek.** Reichsbürgergesetz vom 15. IX. 1935. Gesetz z. Schutze d. dtshen Blutes u. d. dtshen Ehre vom 15. IX. 1935. Gesetz z. Schutze d. Erbgesundheit d. dtshen Volkes v. 18. X. 1935. Erl. v. Wilhelm Stuckart u. Hans Globke. München : Beck 1936. XII, 287 p. (Kommentare z. dtshen Rassengesetzgebung, 1.) 86900
- Neubelt.** Einige Mitteilungen zur Durchführung des Gesetzes zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 420—423.
- Neumann, Karl Joachim.** Die Organisation und die praktische Arbeit der Beratungsstellen für Erb- und Rassenpflege. x 2338
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. B) p. 73—82.
- Pedersen, O.** Beitrag zur praktischen Durchführung des Gesetzes zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. 1636
 = Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 60. 1934. p. 1753—1755.
- Peter, Rolf.** Bevölkerungspolitik, Erb- und Rassenpflege in der Gesetzgebung des Dritten Reiches. x 546
 = Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 235—245.
- Pratje, Andreas.** Rassenhygiene und Erbpflege im neuen Staat. 1636
 = Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 59. 1933. p. 1073—1080.
- Prokein, Franz.** Über die Eltern der schwachsinnigen Hilfsschulkinder Münchens und ihre Fortpflanzung. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 17. 1925/26. p. 360—370.

- Quiring, H.** Die Aufartung des deutschen Volkes. **2031**
= Deutschlands Erneuerung. Jg. 17. 1933. p. 479—483.
- Rezessy Zoltán.** A harmadik birodalom politikái és társadalmi rajza. Bp. : Fővárosi ny. [1938.]
176, [8] p. **90953**
Harc az új nemzedékért. (A sterilizáció és kasztráció.) p. 77—95.
- Ristow, Erich.** Erbgesundheitsrecht. Berechtigung, Bedeutung und Anwendung des Gesetzes zur
Verhütung erbkranken Nachwuchses mit einem Anhang der Gesetze, Verordnungen und
und wichtigen Runderlasse. Stuttgart : Kohlhammer 1935. VII., 343 p. **86725**
- Ruttke, Falk.** Rasse, Recht und Volk. Beiträge zur rassengesetzlichen Rechtslehre. München :
Lehmann 1937. 212 p. 1 t. **90266**
- Rücker-Emden.** Die Schwachsinnformen und ihre Bedeutung für das Gesetz zur Verhütung
erbkranken Nachwuchses. **x 2338**
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 873—878.
- Rüdin, Ernst.** Aufgaben und Ziele der Deutschen Gesellschaft für Rassenhygiene. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 28. 1934. p. 228—233.
- Schaetz, Ludwig.** Bevölkerungspolitik u. Rassenhygiene. (Sammlung gesetzl. Bestimmungen.)
München : Heerschild 1934. 134 p. (3. Bd. d. Schriftenreihe »Medizinalgesetzgebung u.
Medizinalverwaltung.«) **85384**
- Schmidt-Kehl, Ludwig.** Über die Fortpflanzung der Minderwertigen : Verhältnisse in Franken.
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 81. 1934. p. 640—642. **1188**
- Schmitz, Wilhelm.** Zahlen und Rechtsfragen aus der Anwendung des Gesetzes zur Verhütung
erbkranken Nachwuchses. **1188**
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 82. 1935. p. 1614—1615.
- Schütz.** Zum Gesetz zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. **1415**
= Juristische Wochenschrift. Jg. 62. 1933. p. 2034—2035.
- Skalweit, W.** Die Tätigkeit des Amtsarztes bei der Durchführung des Gesetzes zur Verhütung
erbkranken Nachwuchses. **x 2338**
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 401—420.
- Trembur und Paech.** Zur Frage der geistigen Störung im Sinne des Ehegesundheitsgesetzes.
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 7. 1941/42. Abt. A) p. 537—544, 561—569. **x 2338**
- Wagner, Gerhard.** Nationalsozialistische Rassen- und Bevölkerungspolitik mit Erläuterungen
zu den Nürnberger Rassegrundgesetzen. München : Eher 1935. 31 p. **P 303.4**

d) Skandinavienländer.

Skandinavische Länder.

- Kopp, Walter.** Der norwegische Entwurf eines Sterilisationsgesetzes. **2115**
= Monatsschrift für Kriminalpsychologie. Jg. 24. 1933. p. 528—531.
- Kopp, Walter.** Die Sterilisierungsgesetzgebung in Dänemark. **x 2338**
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. B) p. 249—253.
- Mittermaier, W.** Der Entwurf eines Sterilisierungsgesetzes in Schweden 1933. **2115**
= Monatsschrift für Kriminalpsychologie. Jg. 24. 1933. p. 678—684.
- Mjøen, Jon Alfred.** Rassenhygiene in Norwegen. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 334—341.
- Reicke, Ilse.** Norwegens Vormarsch in der Rassenhygiene. Ein Gespräch mit Joh. Alfred Mjøen.
= Die Frau. Jg. 44. 1936/37. p. 269—273. **1211**

- Socialstyrelsens utlatande över 1933 ars förslag till steriliseringslag.** 4556
= Sociala Meddelanden. Arg. 1933. p. 748—750.
- Steinwallner, Bruno.** Ein isländischer Gesetzentwurf über Massnahmen zur Volksaufartung.
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. A) p. 384—387. x 2338
- Steinwallner, Bruno.** Neue dänische rassenhygienische Gesetzgebung. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 29. 1935/36. p. 475—477.
- Steinwallner, Bruno.** Die Sterilisierungsgesetze Norwegens und Schwedens aus dem Jahre 1934.
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 29. 1935/36. p. 95—97. 3339

3. Házassági tanácsadás.

Eheberatung.

- Ágoston László.** Gondolatok a házasság előtti orvosi vizsgálat kérdéséhez. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 12. évf. 1939. p. 269—271.
- Berlin. Preussischer Landesgesundheitsrat.** Über Blutgruppenuntersuchungen in den Schulen. Betrieb und Entwicklung der Eheberatungsstellen. Wie verhalte sich der Eheberatungsarzt [etc.]. Berlin : Schoetz 1927. 95 p. (Veröffentl. a. d. Gebiete d. Medizinalverwaltung, 25.) 66175
- Besserer, Alwin.** Geschlechtskrankheiten und Eheberatung. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 581—591.
- Biróczy József.** Tüdőbeteggondozás és házassági tanácsadás. x 2196
= Tuberkulózis elleni küzdelem. 5. évf. 1941. p. 365—370.
- Brenke, Annemarie.** Um die Zukunft der Eheberatung. 1913
= Ärztliche Mitteilungen. Jg. 31. 1930. p. 598—599.
- Brown, Helen W.** A marriage clinic. [Házassági tanácsadás Los Angelesben.] 4490
= North American review. Vol. 232. 1931. p. 126—134.
- Cserba Olga.** A házassági tanácsadás intézménye külföldön és hazánkban. Bp. : Szfv. Stat. Hiv. 1934. 55. p. (Statisztikai közlemények, 69. 4.) K 3100/46 és 648/69/4
- Derkmann.** Eheauglichkeitsnachweis als rassenhygienische Massnahme. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 34. 1940. p. 401—432.
- Dobák Ferenc.** Eugenikai házassági tanácsadás. Bp. : Pallas-ny. 1935. 14 p. R 613.89
- Doros Gábor.** A házasság előtti kötelező vizsgálatok orvosi nehézségei. 1388
= Orvosi Hetilap. 82. évf. 1938. p. 1147—49.
- Doros Gábor.** Házasság gondozás. Az eugénia járható útjai. Bp. : Pallas-ny. [1940.] 163 p. 95611
- Doros Gábor.** A városi Házassági Tanácsadó és Gondozó Állomások feladatköre. 998
= Városok Lapja. 35. évf. 1940. p. 173—174.
- Eckhardt.** Eheverbot und Eheberatung bei körperlichen Missbildungen. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 132—138.
- Fauler, J.** Ehehindernisse wegen Altersunterschiedes? x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 7. 1941/42. Abt. A) p. 474—478.
- Fetscher, R.** Eheberatung. 1211
= Die Frau. Jg. 38. 1930/31. p. 455—460.
- Fetscher, R.** Die Entwicklung der Eheberatung. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 56. 1930. p. 2138—2140.
- Fetscher, R.** Zur Ehe- und Sexualberatung. Mit besonderer Berücksichtigung der Sterilisierung. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 25. 1931. p. 308—317.

- Groves, Ernest R.** A decade of marriage counseling. **3057**
= *Annals of the American Academy of Political and Social Science*. Vol. 212. 1940. p. 72—80.
- Heft, Gerhard.** Das Problem der Ehevermittlung. **3339**
= *Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie*. Bd. 28. 1934. p. 178—202.
- Heusler-Edenhuizen, Hermine.** Eheberatungsstellen. **587**
= *Soziale Praxis*. Jg. 37. 1928. p. 184—188.
- Hirsch, Max.** Das Chaos der Eheberatung. **1636**
= *Deutsche medizinische Wochenschrift*. Jg. 57. 1931. p. 764—767.
- Hodann, Max.** History of modern morals. Transl. by Stella Browne. London : Heinemann 1937. **88335**
XV, 328 p.
IV. The evolution of the sex consultation centre p. 131—171.
- Hoffmann, Hans Adolf.** Lungentuberkulose und Ehegesundheitsgesetz. **3339**
= *Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie*. Bd. 33. 1939. p. 377—411.
- Kádár Mihály.** A házassági és házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat. **x 2062**
= *Anyai- és Csecsemővédelem*. 12. évf. 1939. p. 203—210.
- Lange, J.** Die Feststellung und Wertung geistiger Störungen im Ehegesundheitsgesetz. **x 2338**
= *Der öffentliche Gesundheitsdienst*. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 520—536.
- Lenz, F.** Die Einrichtung öffentlicher Eheberatungsstellen in Preussen. **3339**
= *Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie*. Bd. 18. 1926. p. 205—214.
- Linden.** Eheberatung und Familienpflege. **x 2338**
= *Der öffentliche Gesundheitsdienst*. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 463—473.
- Mittmann, Otfried.** Eugenische Gattenwahl oder nicht? **3339**
= *Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie*. Bd. 32. 1938. p. 210—222.
- Montheuil, Marius-Albert.** L'examen pré-nuptial et le carnet sanitaire. **698**
= *Revue municipale*. A. 40. 1937. p. 3141—3142.
- Muckermann, Hermann & Otmar v. Verschuer.** Eugenische Eheberatung. Berlin : Dümmler [1931.]. [4], 72 p. **76357**
- Neumann, Karl Joachim.** Die Organisation und die praktische Arbeit der Beratungsstellen für Erb- und Rassenpflege. **x 2338**
= *Der öffentliche Gesundheitsdienst*. Jg. 2. 1936/37. Abt. B) p. 73—82.
- Neureiter, F.** Die ärztlichen Zeugnisse im Rahmen der amtsärztlichen Untersuchung von Ehekan- didaten. **x 2338**
= *Der öffentliche Gesundheitsdienst*. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 305—309.
- Nyirő Gyula.** Elme- és idegkörtani utasítás a házassági tanácsadáshoz. **2580**
= *Népegészségügy*. 22. évf. 1941. p. 611—618.
- Peitler Gyula.** A házasság előtti orvosi tanácsadás. **97897**
= *Jó egészséget!* 1941. p. 83—89.
- Péterffy Gedeon.** Házasság előtti orvosi vizsgálat. **x 552**
= *Magyar Kultúra*. 50. köt. 1938. 2. félév. p. 272—274.
- Raecke.** Über ärztliche Eheberatung. **1636**
= *Deutsche medizinische Wochenschrift*. Jg. 53. 1927. p. 1993—1994.
- Redeker, F.** Die Bedeutung der Tuberkulose für die Ehe-eignung und Ehe-tauglichkeit. **x 2338**
= *Der öffentliche Gesundheitsdienst*. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 502—515.
- Ronge, A.** Die Auskunft des Arbeitgebers im Rahmen der amtsärztlichen Untersuchung auf Ehe-eignung. **x 2338**
= *Der öffentliche Gesundheitsdienst*. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 979—984.

- Schultheiss, H.** Auslesevorgänge durch Gattenwahl und Eheberatung bei rezessivem Erbgang einer Krankheit. **3339**
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 32. 1938. p. 159—170.
- Schwalbe, J.** Gesundheitliche Beratung vor der Eheschliessung. **1636**
 = Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 52. 1926. p. 1862—1863, 1911—1912, 1952—1954, 1998—1999, 2041—2043, 2172.
- Seeger.** Die geistigen Störungen in der Praxis der Eheberatung. **x 2338**
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 536—541.
- Seiffert, Ernst.** Eheverbot und Eheberatung bei Tuberkulose. **x 2338**
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. B) p. 82—86.
- Szabados Sámuel.** Házasság előtti vizsgálatok Pest vármegyében. **2580**
 = Népegészségügy. 23. évf. 1942. p. 48—55.
- Walbaum, Josef.** Aus der Arbeit einer Eheberatungsstelle in Berlin. **x 2338**
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. B) p. 506—508.
- Weinert, Herbert.** Ehevermittlung für Erbkranke, Unfruchtbare und Geschädigte. **3339**
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 35. 1941. p. 29—53.
- Weinert, Herbert.** Rassenhygienische Ehevermittlung. **x 2338**
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. B) p. 645—650.
- Zemplényi Imre.** Hozzászólás a házassági tanácsadás kérdéséhez. **1388**
 = Orvosi Hetilap. 82. évf. 1938. p. 1198—99.

4. Minőség és más kérdések.

Qualität und sonstige Fragen.

- Behr-Pinnow,** Vererbungslehre und Eugenik in den Schulen. **3339**
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 20. 1928. p. 318—331.
- Brezina, Ernst.** Arbeiterschaft und Aufartung. **3339**
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 26. 1932. p. 15—35.
- Drope, D. und H. Vellguth.** Erbbestandsaufnahme in der Grosstadt. **x 2338**
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 6. 1940/41. Abt. B) p. 261—273.
- Flitner, Fritz.** Rassenhygienische Betrachtungen im Recht. **1415**
 = Juristische Wochenschrift. Jg. 62. 1933. p. 2490—2491.
- Gabriel, Ernst.** Rassenhygiene und Alkoholismus. **3339**
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 29. 1935/36. p. 420—437.
- Justh, Günther (Hg.)** Eugenik und Weltanschauung. Unt. Mitwirk. v. Bernhard Bavink, Hermann Muckermann & Karl Valentin Müller. Berlin: Metzner 1932. 195 p. **79819**
- Lenz, F.** Die Stellung des Nationalsozialismus zur Rassenhygiene. **3339**
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 25. 1931. p. 300—308.
- Müller, Karl Valentin.** Der Aufstieg des Arbeiters durch Rasse und Meisterschaft. München: Lehmann 1935. 160 p. **86251**
- Müller, Karl Valentin.** Rassenhygiene und soziale Bewegung. **3339**
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 343—366.
- Nieden, Margarete.** Beurteilung der Adoption durch Arzt, Rassenhygieniker und Bevölkerungspolitiker. **1188**
 = Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 85. 1938. p. 995—999.

- Schottky Johannes.** Erbgesundheit und Erbhofrecht. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 777—788, 823—832.
- Schroeter, Erwin.** Volksbiologische Auswirkung der Siedlung. Lpzg: Hirzel 1936. IV, 51 p. P 303.4(435.3)
- Skalweit, W.** Rassenhygiene und Alkoholfrage. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. B) p. 57—62.
- Somogyi József.** Tehetség és eugenika. A tehetség biológiai, pszichológiai és szociológiai vizsgálata. Bp.: Eggenberger 1934. 416 p. 84339
- Stroothenne, Wolfgang.** Erbpflege und Christentum. Fragen der Sterilisation, Aufnordnung, Euthanasie, Ehe. Geleitw. v. Fritz Lenz. Lpzg: Klotz 1940. 155 p. 96176
- Szénásy József.** Fajvédelmi törekvések az anya- és gyermekvédelemben. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 12. évf. 1939. p. 563—578.
- Szondi Lipót.** Analysis of marriages. An attempt at a theory of choice in love. Hague: Nijhoff 1937. 80 p. 7 t. (Contributions to fate analysis, I.) x 2264
= Acta psychologica, III/1.
- Szondi Lipót.** A család kutatás és iker kutatás módszertani elemei. Bp.: Orsz. Stefánia Szöv. [1935.] 54 p. (Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 105.) 1149/105

a) *Minőség és orvostudomány.*
Qualität und Heilkunde.

- Bary, A.** Die Bedeutung der Eugenik in der ärztlichen Praxis und Wissenschaft. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 58. 1932. p. 1888—1890.
- Fischer, M.** Der Begriff der erblichen Belastung am Beispiel der Bluterkrankheit. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. B) p. 504—509.
- Fuerst, Th.** Wie kann die Tätigkeit des Schularztes der Erblichkeitsforschung und Rassenhygiene dienen. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 19. 1927. p. 301—314.
- Grobig, Hermann Ernst.** Die Psychiatrie als Wegbereiterin positiver Rassenhygiene. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 35. 1941. p. 209—230.
- Luxenburger, Hans.** Die Bedeutung der Psychischen Hygiene (mental hygiene) für die Erbkrankheiten. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 307—325.
- Lydin, Kurt.** Ist die Tuberkulose ein rassenhygienisches Problem? 4709
= Süddeutsche Monatshefte. Jg. 33. 1935/36. p. 35—40.
- Schütt, Ed.** Die Bedeutung der wissenschaftlichen Erb- und Rassenforschung für die praktische Gesundheitspflege. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 472—495.
- Stumpfl, F.** Psychiatrische Eugenik. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 59. 1933. p. 1287—1290.
- Tirala, Lothar Gottlieb.** Rasse, Geist und Seele. München: Lehmann 1935. 256 p. 86236
6. Rassenhygiene und moderne Medizin p. 153—189.
- Verschuer, O.** Blindheit und Eugenik. 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 59. 1933. p. 1290—1292.

b) Eugenika katolikus szempontból.
Eugenik und Katholizismus.

- Biró Bertalan.** Eugenika. Bp. : Magyar Szemle társ. 1935. 80 p. (Kincstár, 47.) 84715
- Maring A.** Eugenika és katolicizmus. 1950
= Korunk Szava. 7. évf. 1937. p. 664—665.
- Muckermann, Hermann.** Eugenik und Katholizismus. Berlin : Metzner 1933. 47 p. 81379
- Orel, Herbert.** Praktische Eugenik vom Standpunkt der Katholiken. 1912
= Schönerer Zukunft. Jg. 8. 1932/33. p. 1056—1058.
- Rassenhygiene und Katholizismus.** 2499
= Volkswohl. Bd. 18. 1927. p. 207—213.

V.

A népesedés mennyiségi és minőségi elemeinek viszonya egymáshoz.
Verhältnis von Quantität und Qualität.

- Astel, Karl, und Erna Weber.** Die unterschiedliche Fortpflanzung. Untersuchung über die Fortpflanzung von 14.000 Handwerksmeistern und selbständigen Handwerkern Mittelthüringens. München : Lehmann 1939. 59 p. (Politische Biologie 8.) 92888/1
- Astel, Karl, und Erna Weber.** Die unterschiedliche Fortpflanzung. Untersuchung über die Fortpflanzung von 12.000 Beamten und Angestellten der Thüringischen Staatsverwaltung. München : Lehmann 1939. 130 p. (Politische Biologie 9.) 92888/2
- Blacker, C. P.** Birth control and eugenics. 4449
= Nineteenth Century. Vol. 111. 1932. p. 464—477.
- Bruehl, Charles P.** Birth-control and eugenics. In the light of fundamental ethical principles. New York : Wagner 1928. 249 p. 69327
- Doros Gábor.** A mennyiségi és minőségi népesedéspolitikai eszközei. 3891
= Katolikus Szemle. 53. évf. 1939. p. 521—527.
- Duncan, Hannibal Gérald.** Race and population problems. New York : Longmans, Green 1929. XV, 424 p. (Longmans soc. science series.) 69569
- Duncker, Hans.** Der Völker- und Rassenod im Lichte der biologischen Forschung. Bremen Arndt-Buchhdlg. 1926. 24 p. P 303.42
- Federhen.** Praktische Erfahrungen bei der Untersuchung von kinderreichen Familien. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. A) p. 830—834.
- Frecks, Rudolf.** Deutsche Rassenpolitik. Lpzg : Reclam 1937. 75 p. P 312.1(43)
- Fürst, Th. und Fr. Lenz.** Ein Beitrag zur Frage der Fortpflanzung verschieden begabter Familien. = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 17. 1925/26. p. 353—359. 3339
- Gross.** »Aufklärungsamt für Bevölkerungspolitik und Rassenpflege« — warum? 1636
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 59. 1933. p. 1090—1092.
- Gütt, Arthur.** Bevölkerungs- und Rassenpolitik. Berlin : Spaeth & Linde 1935. 36 p. Pq 312.8(43)
- Gütt, Arthur.** Bevölkerungs- und Rassenpolitik. [1935.] 2. Aufl. Berlin : Spaeth & Linde 1936. 40 p. Pq 312.8(43)

- Hartnacke, Wilhelm.** 15 Millionen Begabtenausfall! Die Wirkung des Geburtenunterschusses der gehobenen Berufsgruppen. München : Lehmann 1939. 111 p. (Politische Biologie 11.)
92889
- Hartnacke, Wilhelm.** Was bedeutet der Wandel des Volkskörpers nach Grösse und Beschaffenheit für unsere Zukunft?
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. B) p. 1—6. x 2338
- Josephy, Berthold.** Geburtenrückgang und Bevölkerungsqualität. 1416
= Magazin der Wirtschaft. Jg. 6. 1930. p. 2333—2341.
- Julia, Édouard.** Natalité et intelligence. 3476
= Revue politique et parlementaire. Tome 149. 1931. p. 379—386.
- Jung, Edgar J.** Die Herrschaft der Minderwertigen. Ihr Zerfall und ihre Ablösung. Berlin : Deutsche Rundschau 1927. XIV, 341 p. 63784
5. Teil. Bevölkerungspolitik p. 225—272.
- Knorr, Wolfgang.** Auslese kinderreicher Familien. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. B) p. 549—555.
- Kranz, H[einrich] W[ilhelm].** »Die Gemeinschaftsunfähigen.« I. Teil. Materialübersicht und Problemstellung. [1939.] 2. Aufl. Giessen : Christ 1940. 82 p. 98070/1
IX. Die Fruchtbarkeit der Gemeinschaftsunfähigen. p. 49—64.
XII. Rassenhygienische und bevölkerungspolitische Folgerungen und Forderungen. p. 72—80.
- Lenz v. Borries, Kara und Fritz Lenz.** Schulleistung, Begabung und Kinderzahl. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 23. 1930. p. 61—77.
- Muckermann, Hermann.** Differenzierte Fortpflanzung. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 269—290.
- Mudrow, Lilly.** Heiratsalter, Kinderzahl und verwandte biologische Verhältnisse bei ehemaligen Abiturientinnen. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 30. 1936. p. 1—30.
- Pfotenhauer, G.** Fortpflanzungspflicht — die andere Seite des Gesetzes zur Verhütung erbkranken Nachwuchses. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. B) p. 604—608.
- Plummer, Alfred.** The theory of population : some questions of quantity and quality. 3709
= Journal of political economy. Vol. 40. 1932. p. 617—637.
- Popenoe, Paul.** The fecundity of the feebleminded. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 291—298.
- Sauckel, Fritz.** Kinderreichtum der Gesunden und Tüchtigen. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 5. 1939/40. Abt. A) p. 396—408.
- Scheffen-Döring, Luise.** Bevölkerungspolitik nach Wert oder Zahl? 4647
= Deutsche Rundschau. Bd. 222. 1930. p. 18—30.
- Schmidt-Kehl, Ludwig.** Bilanz der Fortpflanzung ; Auslese und Gegenauslese im deutschen Volk. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 33. 1939. p. 111—126.
- Schorer, Edgar.** Das Bevölkerungspotential. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 15—24.
- Somogyi Zsigmond.** Népszaporodás és eugenika. Bp. : Orsz. Közegészségügyi Egyes. tud. szakoszt. 1935. 9 p. 90294
I. = Darányi Gyula szerk.
- Spranger.** Die Ausschaltung wertvollen Erbgutes durch hochwertige Ledige. 1751
= Reichsgesundheitsblatt. Jg. 10. 1935. p. 794—796.

- Staemmler, M.** Geburtenrückgang, Rassenniedergang. 1636
= *Deutsche medizinische Wochenschrift*. Jg. 59. 1933. p. 1080—1084.
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Die biologisch-demographische Lage und die Weltgeltung Westeuropas. 3051
= *Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik*. Bd. 149. 1939. p. 160—178.
- Wurmbach, Hermann.** Biologische Grundlagen für die Bevölkerungspolitik. Bonn: Scheur 1940. 26 p. P 303.4(43)

VI.

Házasság- és családszociológiai vonatkozások.
Ehe- und familiensoziologische Beziehungen.

- Beeking, Josef.** Die Grundlagen von Ehe und Familie. Salzburg: Pustet 1937. 130 p. 90961
- Berens-Totenohl, Josefa.** Die Frau als Schöpferin und Erhalterin des Volkstums. Jena: Diederichs 1938. 27 p. P 339.6(43)
- Beyer, Karl.** Familie und Frau im neuen Deutschland. Langensalza: Beltz 1936. 99 p. 86731
- Dworetzky, A.** Ehe und Familie in Sowjet-Russland. 1188
= *Münchener medizinische Wochenschrift*. Jg. 74. 1927. p. 597—600.
- Ehrhart, Georg.** Dein Weg deutsche Jugend. Der Kampf ums Lebensideal. Jahre d. Reifens. Der Wille z. Ehe. Stuttg.: Hädecke 1934. 120 p. 94372
- Maklezow, Alexander.** Ehe und Familie in Sowjetrußland. 4702
= *Hochland*. Jg. 28. Bd. 1. 1931. p. 507—524.
- Maresch, Maria.** Ehe und Familie auf kleinstem Lebensraum. Das Buch vom einfachen Leben. Paderborn: Schöningh 1933. 208 p. 87950
- Pange, Jean.** La famille et la jeunesse dans l'Allemagne contemporaine. 4460
= *Les études sociales*. A. 59. 1939. p. 131—146.
- Queen, Stuart Alfred [etc.]** Social organization and disorganization. By —, Walter Blaine Bodenhafer and Ernest Bouldin Harper. New York: Crowel 1935. XII, 653 p. 85942
Chapter III. Family organization and disorganization. p. 73—109.
Chapter IV. Marital conflict. p. 110—137.
- Radványi Kálmán.** Család és élet. Bp.: Szt. István-társ. 1936. 306 p. 94661
- Russell, Bertrand.** Familie und Ehe. 4455
= *Neue Rundschau*. Jg. 42. Bd. II. 1931. p. 512—525.
- Schmidt, Wilhelm.** Liebe, Ehe, Familie. Innsbruck: Verl.-Anst. Tyrolia 1931. 176 p. 76916
- Schmitz, Peter.** Der natürliche Lebensraum von Ehe und Familie. 2499
= *Volkswohl*. Jg. 23. 1931/32. p. 301—311.
- Schultz, J[ohannes] H[einrich].** Geschlecht, Liebe, Ehe. Die Grundtatsachen d. Liebes- u. Geschlechtslebens in ihrer Bedeutung für Einzel- u. Volksdasein. [1940.] 2. verb. Aufl. München: Reinhardt 1941. 180 p. 98488
- Schweigl, Josef.** Der bolschewistische Ehe- und Familienkodex. 4644
= *Stimmen der Zeit*. Bd. 120. 1930/31. p. 347—357.

- Sturm, F.** Ehe- und Familienfragen in USA. 1912
= *Schönere Zukunft*. Jg. 11. 1935/36. p. 587—588.
- Thurnwald, Richard.** Werden, Wandel und Gestaltung von Familie, Verwandtschaft und Bündeln. Berlin : Gruyter 1932. VIII, 360 p. 12 t. (Die menschliche Gesellschaft, 2.) 77198/2
- Wirtz, Hans.** Vom Eros zur Ehe. Die naturgetreue Lebensgemeinschaft. Olten : Walter [1938.] 314 p. 99158

1. Házasság.

Ehe.

- Áfra Nagy János.** A háború utáni évek házasságkötései szociológiai megvilágításban. 2450
= *Társadalomtudomány*. 7. évf. 1927. p. 55—67.
- Bangha Béla.** A gyermek és a házasság. 4694
= *Magyar Kultúra*. 16. évf. 1. félév. 1929. p. 220—225.
- Benedek László.** Állásfoglalás a házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában. Bp. : Epol 1941. 16 p. R 347.62(439) (001)
- Bernard, Jessie.** The distribution of success in marriage. 3337
= *American journal of sociology*. Vol. 39. 1933/34. p. 194—203.
- Bernard, Jessie.** Factors in the distribution of success in marriage. 3337
= *American journal of sociology*. Vol. 40. 1934/35. p. 49—60.
- Christian.** Eheform in sozialbiologischer Beleuchtung. 1751
= *Reichsgesundheitsblatt*. Jg. 2. 1927. p. 456—459, 473—475.
- Calverton, V. F.** Der Bankrott der Ehe. Nach d. amerikanischen Ausg. übertr. v. Wilhelm C r e m e r. Hellerau : Avakun-Verl. [192?] 226 p. 69758
- Düek, Johannes.** Virginität und Ehe. x 2527
= *Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik*. Jg. 11. 1941. p. 302—310.
- Endres, Franz Carl.** Sittliche Grundlagen menschlicher Beziehungen. Zürich : Rascher 1936. XV, 116 p. 87133
Die Ehe p. 39—56.
- Fahsel, Helmut.** Ehe, Liebe und Sexualproblem. Freiburg i. Br. : Herder 1928. VIII, 141 p. 67408
- Gáspár J.** A házasság válsága. x 591
= *Egyedül vagyunk*. 2. évf. 1939. 7. sz. p. 3—7; 10. sz. p. 15—22.
- Geiger, Theodor.** Zur Soziologie der Ehe und des Eros. 2650
= *Ethos*. Jg. 1. 1925/26. p. 595—614.
- Gierens, Michael.** Zerüttung der Ehe. 4644
= *Stimmen der Zeit*. Bd. 117. 1928/29. p. 341—352.
- Hajek, H.** Von Wesen und Problematik der Ehe. (Sammelbericht.) 2588
= *Zeitschrift für Völkerpsychologie und Soziologie*. Bd. 6. 1930. p. 77—83.
- Hajós Lajos.** Házasság és orvostudomány. 4694
= *Magyar Kultúra*. 34. köt. 1930. p. 253—257.
- Hamvas Endre.** Házasságjogunk reformaja. 3891
= *Katolikus Szemle*. 48. köt. 1934. p. 713—720.
- Hanauer, W.** Die jüdisch-christlichen Mischehen. 3919
= *Allgemeines statistisches Archiv*. Bd. 17. 1927. p. 513—537.

- Harsányi Gréte.** Modern házasság. 4694
= Magyar Kultúra. 39. köt. 1932. p. 273—277.
- Heymeijer Péter.** Időszaki megtartóztatás a házasságban. 3891
= Katolikus Szemle. 48. köt. 1934. p. 216—223.
- Kecskés Pál.** A házasság etikája. Bp. : Szent István-társ. 1928. 150 p. (Szent István-könyvek, 61.)
63337
- Keyserling, Herm. Gr.** [Hg.] Das Ehe-Buch. Eine neue Sinngebung d. Stimmen führender Zeitgenossen. Celle : Kampmann 1925. 428 p. 57665
- Künkel, Fritz.** Charakter, Liebe und Ehe. [1932.] 2. Aufl. Lpzg : Hirzel 1936. VI, 214 p. 87152
- Lalou, Henri.** L'union libre devant la loi et la jurisprudence. 2385
= Correspondant. Tome 317. 1929. p. 711—730.
- Laros, Matthias.** Revolutionierung der Ehe. 4702
= Hochland. Jg. 27. Bd. 2. 1929/30. p. 193—207.
- Lavant, Ferdinand.** Die französische Arbeiterin und die Ehe. 1912
= Schönere Zukunft. Jg. 14. 1938/39. p. 470—471.
- Lazarsfeld, Sofie.** Die Ehe von heute und morgen. München : Bergmann 1927. 73 p. (Individuum und Gemeinschaft, 8.)
62023
- Lenz, F.** Die päpstliche Enzyklika über die Ehe. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 25. 1931. p. 225—232.
- Lüders, Marie-Elisabeth.** Schutz der Ehe durch Reform des Eherechts. 1211
= Die Frau. Jg. 37. 1929/30. p. 197—203.
- Marcuse, Max.** Zur Biologie der christlich-jüdischen Mischehe. 734
= Die Umschau. Jg. 32. 1928. p. 533—538.
- Mayreder, Rose.** Die Krise der Ehe. Jena : Diederichs 1929. 66 p. 70162
- Melichár Kálmán.** A polgári házasságkötésnek az egyházival való egyeztetése. 3891
= Katholikus Szemle. 44. köt. 1930. p. 561—577.
- Metzger, Konrad.** Ehe. Innsbruck : Tyrolia-Verl. 1938. 278 p. 90860
- Michel, Ernst.** Die moderne Ehe in Krisis und Erneuerung. Mainz : Matthias-Grünwald 1937.
191 p. 89127
- Morschhäuser.** Die Geschlechtskrankheiten als Ehehindernis. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 4. 1938/39. Abt. A) p. 543—551.
- Muckermann, Hermann.** Der Sinn der Ehe. Biologisch ethisch übernatürlich. Bonn : Verl. d. Buchgemeinde [1938]. 304 p. 16 t. 92762
- Müller Lajos.** A keresztény házasság. Bp. : Apostol-ny. 1921. 82 p. 49266
- Nitsche, Paul.** Zur rassenhygienischen Umgestaltung des Eherechts. 4709
= Süddeutsche Monatshefte. Jg. 33. 1935/36. p. 17—22.
- Noszlopi L.** A házasság válsága és a mai ifjúság sexuális forradalma. 3891
= Katholikus Szemle. 49. köt. 1935. p. 449—460.
- Nyírváry János.** Hivatalos kritika a polgári házasságról. x 552
= Magyar Kultúra. 45. köt. 1936. 1. félév. p. 359—361.
- Pius XI.** Rundschreiben über die christliche Ehe in Hinsicht auf die gegenwärtigen Verhältnisse, Bedrängnisse, Irrtümer u. Verfehlungen in Familie u. Gesellschaft. Berlin : Germania 1931. 55 p. P 265.5
- Pribilla, Max.** Zur katholischen Ehemoral. 4644
= Stimmen der Zeit. Bd. 120. 1930/31. p. 241—262.

- Rauch, Wendelin.** Revolutionierung der Ehe? 4702
= Hochland. Jg. 28. Bd. 1. 1930/31. p. 440—457, 541—558.
- Rexroth.** Das Ehegesetz vom 6. VII, 1938. 691
= Reichsverwaltungsblatt. Bd. 59. 1938. p. 633—639.
- Roithberg, Johannes Nep.** Die ungenügende monogame Ehe als Ursache d. Verfalles d. europäischen Völker. Lpzg : Hammer-Verl. 1932. 48 p. P 302.5
- Russel, Bertrand.** Házasság és erkölcs. [*Marriage and morals. 1929.*] Ford. Benedek Marcell. Bp. : Káldor 1934. 244 p. 82517
- Russel, Bertrand.** Marriage and morals. London : Allen & Unwin 1929. 254 p. 73412
- Scheffer, Thassilo.** Philosophie der Ehe. München : Rösl 1922. 200 p. (Philosophische Reihe, 51.) 51193
- Schmitt, Elisabeth.** Jugendehe-Stufenehe? 1211
= Die Frau. Jg. 35. 1927/28. p. 513—521.
- Schultz, J. H.** Geschlecht — Liebe — Ehe. Die Grundtatsachen des Liebes- u. Geschlechtslebens in ihrer Bedeutung f. Einzel- u. Volksdasein. [1940]. 2. verb. Aufl. München : Reinhardt 1941. 179 p. 98448
- Schütz Antal.** A házasság. Tíz előadás. Bp. : Szt. István 1933. 223 p. (Szt. István könyvek, 109.) 80538
- Szél Tivadar. A budapesti házasságok. Bp. : Háziny. [1935]. 428 p. (Statisztikai közlemények, 86/4) K 3100/46 és 648/86/4
- Szél Tivadar.** A vegyes házasság. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 11. évf. 1933. p. 705—718.
- Tarnóczy J.** A házasság lélektana. 4694
= Magyar Kultúra. 40. köt. 1933. p. 208—213.
- Tóth Tihamér.** Hiszem az örök életet! Szentbeszéddek. Bp. : Élet-ny. 1935. 424 p. 85530
2. rész. A keresztény házasság. p. 209—424.
- Tóth Tihamér.** Miért felbonthatatlan a házasság? 3891
= Katholikus Szemle. 49. köt. 1935. p. 422—423.
- Tóth Tihamér.** Próbaházasság? Pajtásházasság? 3891
= Katholikus Szemle. 49. köt. 1935. p. 299—301.
- Tóth Tihamér.** A vegyes házasságok. 4694
= Magyar Kultúra. 44. köt. 1935. p. 241—243.
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Die Ursachen neuzeitlicher Ehezerüttung. Berlin : Stilke 1937. 103 p. 88835
- Unwin, J. D.** Monogamy as a condition of social energy. 4942
= Hibbert journal. Vol. 25. 1926/27. p. 662—677.
- Wagner, Elisabeth.** Sinnesgehalt der Ehe in evangelischer Auffassung. 1211
= Die Frau. Jg. 40. 1932/33. p. 556—560.
- Weninger Antal.** A házasság alapja. 4694
= Magyar Kultúra. 40. köt. 1933. p. 436—438.
- Werfer, Fanny.** Christliche Ehe in katholischer Auffassung. 1211
= Die Frau. Jg. 40. 1932/33. p. 490—494.
- Wieacker, Franz.** Geschichtliche Ausgangspunkte der Ehereform. x 546
= Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 178—184.
- Winkler, Wilhelm.** Das Gleichgewicht der Geschlechter und die Einehe. 1912
= Schönerer Zukunft. Jg. 13. 1937/38. p. 974—975.
- Zahrncke, Lilly.** Die Bedeutung des Protestantismus in der Ehekrise der Gegenwart. 1211
= Die Frau. Jg. 37. 1929/30. p. 262—272.

2. A házasságkötés előmozdítása. Házassági kölcsön.

Eheförderung. Ehestandsdarlehen.

- Behr, Hans.** Zivilrechtsfragen beim Ehestandsdarlehen. Diss. Göttingen 1940. 94 p.
P 347.62(43)
- Fritzen, Hugo.** Eheförderung. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 15. 1939/40. p. 75—77.
- Hansen-Blancke, Dora.** Ehestandshilfe und Überführung der Frau in die Hauswirtschaft. 1211
= Die Frau. Jg. 40. 1932/33. p. 649—657.
- Jancke, Herbert.** Ehestandsdarlehen und Förderung der Eheschliessungen. K 3400/74
= Handwörterbuch der Rechtswissenschaften. Bd. 8. 1936. p. 144—147.
- Jobst, Wolfgang.** Bevölkerungspolitische Auswirkungen der Ehestandsdarlehen. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 1—14.
- Karvázy János.** A házassági kölcsön. x 643
= Nép- és Családvédelem. 2. évf. 1942. p. 41—44.
- Németország. Törvények. Rendeletek.** Neue Bestimmungen über Ehestandsdarlehen. 587
= Soziale Praxis. Jg. 43. 1934. p. 444—448.
- Németország. Törvények. Rendeletek.** Verordnung zur Förderung der Landbevölkerung. Berlin : Heymann 1938. 32 p. P 312(43)
- Pfeil, Elisabeth.** Die Fruchtbarkeit der jungen Ehen in Deutschland. Eine Betrachtung der
Geburtenzahlen in den mit Ehestandsdarlehen geschlossenen Ehen. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 186—192.
- Schoppen.** Ehestandsdarlehen und Geburtenziffer. 1089
= Der Gemeindeg. Jg. 29. 1935. Beilage p. 82—86.
- Wer gibt die Mitgift?** Eine deutsche Familie wird gegründet. Linz : Alpenländischer Volksverl.
1938. 52 p. P 302.8(43)

3. Válás.

Ehescheidung.

- Bangha Béla.** A magyar családok megmentése és a válás. 4694
= Magyar Kultúra. 16. évf. 1. félév. 1929. p. 118—124.
- Bernát István.** Elválók és öngyilkosok. Bp. : Pátria 1927. 28 p. (A Magy. statisztikai társ. kiadványai, 2.) 62081
- Eggert, Horst.** Ehescheidungen und ihre gesellschaftsbiologischen Ursachen. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 34. 1940. p. 339—382.
- Engelbrecht, Arnold.** Eheschliessung und Ehescheidung. Bonn : Stollfuss [1938]. 52 p. P 347.62(43)
- Gargas, S.** Les divorces aux Pays Bas. 4846
= Revue internationale de sociologie. A. 39. 1931. p. 105—112.
- Goetz, Leopold Karl.** Die Ehescheidungen im Deutschen Reich. 1211
= Die Frau. Jg. 35. 1927/28. p. 94—97.
- Goetz, Leopold Karl.** Zur Soziologie der Ehescheidungen. 1211
= Die Frau. Jg. 34. 1926/27. p. 43—47.
- Iwasaki, Yasu.** Divorce in Japan. 3337
= American journal of sociology. Vol. 36. 1930/31. p. 435—446.

- Iwasaki, Yasu.** Why the divorce rate has declined in Japan. 3337
= American Journal of sociology. Vol. 36. 1930/31. p. 568—583.
- Küry Béla.** A házassági kötelékek megbomlása. x 591
= Egyedül Vagyunk. 3. évf. 1940. 3. sz. p. 42—45.
- Lacza István.** A házasság felbonthatatlansága és a természetjog. 4694
= Magyar Kultúra. 16. évf. 2. félév. 1929. p. 406—413.
- Laky Dezső.** Az elválások Magyarországon a háború előtt és a háború után. 2450
= Társadalomtudomány. 5. évf. 1925. p. 105—119.
- Lalou, Henri.** Le remariage des divorcés. 2385
= Correspondant. Tome 320. 1930. p. 570—588.
- May, R. E.** Mischehen und Ehescheidungen. 3052
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 53. Hbd. 1. 1929. p. 383—419.
- Pintér István.** Házasságkötések és válások a statisztika tükrében. x 552
= Magyar Kultúra. 46. köt. 1936. 2. félév. p. 205—207.
- Rost, Ida.** Die Ehescheidungen der Jahre 1920—1924 von in Sachsen geschlossenen Ehen. Unter bes. Berücks. d. Dauer d. Ehen u. d. Heiratsalters d. geschiedenen Ehegatten. Lpzg : Teubner 1927. XVII, 96 p. 10 t. 66087 és 65445
- Russel, Bertrand.** Divorce. By: —, Fannie Hurst, H. G. Wells etc. New York : John Day company 1930. 92 p. 75504
- Somogyi, Stephen.** Differential divorce rates by religious groups. 3337
= American Journal of sociology. Vol. 46. 1940/41. p. 665—685.
- Stouffer, Samuel A., and Lyle M. Spencer.** Marriage and divorce in recent years. 3057
= Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 188. 1936. p. 56—69.
- Szél Tivadar.** Az elválások újabb alakulása. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 12. évf. 1934. p. 756—776.
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Die Ursachen neuzeitlicher Ehezerüttung. Berlin : Stilke 1937. 103 p. 88835
- Wagner, W.** Ehescheidung und Bevölkerungspolitik. 1188
= Münchener medizinische Wochenschrift. Jg. 88. 1941. p. 907—909.
- Weber, Marianne.** Die Idee der Ehe und die Ehescheidung. Frankfurt a M. : Frankfurter Societäts-Dr. 1929. 70 p. 71669
- Wells, Gabriel.** The menace of divorce. New York : Doubleday, Page 1927. 10 p. P 302.85

4. Válás a jogban. Reformtörekvések.

Ehescheidung im Recht. Reformbestrebungen.

- Augustin, Otto.** Die Ehescheidung im geltenden und im künftigen Recht unter Berücksichtigung der ausländischen Rechte. Diss. Erlangen. Würzburg : Triltsch 1936. 35 p. P 347.627
- Bertermann, Helmut.** Entwurf eines neuen Ehescheidungsrechts. x 546
= Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 251—258.
- Bovensiepen, Otto Rudolf.** Die Reform des Ehescheidungsrechtes. Berlin : Heymann 1936. VIII. 168 p. 87138
- Böhmer, Heinz.** Reform der Ehescheidung unter Berücksichtigung ausser-deutscher Rechte. Diss. Erlangen [193?] 82 p. P 347.627

- Gerő Ernő.** A válás gyökeres reformja. Modern törv.-javaslat a házasság felbontásáról. Bp. : »Merkantil« ny. [1929.] 80 p. **70400**
- Kahl.** Zur Reform des Ehescheidungsrechts. **1231**
= Deutsche Juristen-Zeitung. Jg. 32. 1927. p. 553—564.
- Klink, Kurt.** Die Reformbestrebungen im Ehescheidungsrecht. Berlin : Heymann 1928. XIV, 115 p. **66230**
- Laggai, Edwin.** Reform des deutschen Ehescheidungsrechtes. Diss. Erlangen 1928. XVI, 212 p. **69215**
- Larenz, Karl.** Grundsätzliches zum Ehescheidungsrecht. **x 546**
= Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 184—188.
- Lueders, Marie Elisabeth.** Vorschläge zum Ehescheidungsrecht. **1211**
= Die Frau. Jg. 35. 1927/28. p. 325—331.
- Martens-Edelmann.** Neugestaltung des deutschen Ehescheidungsrechtes. **1211**
= Die Frau. Jg. 43. 1935/36. p. 385—395, 479—483.
- Mössmer, Ferdinand.** Neugestaltung des deutschen Ehescheidungsrechtes. Berlin : Deutsche Rechts- und Wirtschafts-Wissenschaft Verl.-Ges. [1936.] 84 p. **86880**
- Sándorfi Kamill.** A modern válóper fényképe. **2698**
= Magyar Szemle. 2. köt. 1928. p. 75—77.
- Schneider, Werner.** Das Ehescheidungsproblem. Diss. Erlangen. Kaiserslautern : Kayser 1934. X, 65 p. **P 347.627(43)**
- Sihler, Heinrich.** Darstellung und kritische Betrachtung der Scheidungsgründe des Ehegesetzes. Diss. Tübingen. Tübingen : Böhlzle 1940. 89 p. **P 347.627(43)**
- Siller, Jacob.** Die Aufhebung der Ehe nach d. Gesetz v. 6. VII. 1938, insbes. im Vergleich z. früheren Recht. Würzburg-Aumühle : Tritsch 1940. VIII, 76 p. **P 347.627(43)**
- Spreti, Max Joseph.** Nationalsozialistische Ehescheidungsrechtsreform. Diss. Erlangen. Coburg : Gedr. im Tageblatt Haus 1937. 55 p. **P 347.627(43)**

5. Család.

Familie.

- Aznar, Severin.** Die soziale Institution der Familie in Spanien. **1743**
= Das neue Reich. Jg. 10. 1927/28. p. 145—147, 190—191.
- Baum, Marie.** Über das von einer Familie täglich zu leistende Arbeitspensum und den Rhythmus des Familienlebens. **3050**
= Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Bd. 64. 1930. p. 595—615.
- Becker, Horst.** Die Familie. Leipzig : Schäfer [193?] 172 p. **86531**
- Bestaux, Eugène.** La famille et le régime fasciste. **4460**
= Les études sociales. A. 59. 1939. p. 158—181.
- Booth, Meyrick.** The problem of the family. **4449**
= Nineteenth century. Vol. 107. 1930. p. 257—264.
- Briffault, Robert.** Family sentiments. **x 2159**
= Zeitschrift für Sozialforschung. Jg. 2. 1933. p. 355—381.
- Chaplet, Pierre.** La famille en Russie Soviétique. Étude historique et juridique. Avantpropos de Jules Patouillet. Avertissement de Maxime Chauveau. Paris : Giard 1929. **XX, 388 p.** (Bibl. de l'Inst. de droit comparé de Lyon, 26.) **A 47.34/58**

- Demleitner.** Aufgabe und Art der familienkundlichen Forschung. 1912
 = *Schönere Zukunft*. Jg. 12. 1936/37. p. 93—95; 152—153.
- Duprat, G. L.** L'avenir de la famille conjugale. 4846
 = *Revue internationale de sociologie*. A. 34. 1926. p. 629—645.
- Duprat, Jeanne.** La famille et la société dans la sociologie française. x 2159
 = *Zeitschrift für Sozialforschung*. Jg. 2. 1933. p. 235—256.
- Elster, Alexander.** Bevölkerungspolitische Bedeutung der Familienforschung. Schweidnitz : Kaiser 1924. 16 p. P 302.51
- Fischer, Aloys.** Familie und Gesellschaft. Langensalza : Beyer 1927. 27 p. P 302.501
- Folsom, Joseph K.** The changing role of the family. 305
 = *Annals of the American Academy of Political and Social Science*. Vol. 212. 1940. p. 64—71.
- Friedieff, Michel.** La famille en U. R. S. S. 4460
 = *Les études sociales*. A. 59. 1929. p. 182—203.
- Gablentz, Ottoheinz.** Bestand und Erschütterung der Familie in der Gegenwart. 587
 = *Soziale Praxis*. Jg. 41. 1932. p. 210—215.
- Gercke, Achim.** Rassenforschung und Familienkunde. Langensalza : Beyer 1934. 18 p. P 303.4(43)
- Gleitze, Bruno.** Die Ergebnisse der neuen Familienstatistik. 587
 = *Soziale Praxis*. Jg. 45. 1936. p. 41—48.
- Groves, Ernest R.** The family. 3337
 = *American journal of sociology*. Vol. 34. 1928/29. p. 150—156, 1099—1107; vol. 35. 1929/30. p. 1017—1026; vol. 38. 1932/33. p. 837—879.
- Guggenbühl, Adolf.** Zerfall und Erneuerung der Gemeinschaften. Zürich : Schweizer Spiegel Verl. 1936. 214 p. 86905
 II. Die Familie. p. 75—138.
- Harmsen, Hans.** Familie. Begriff, Funktion und bevölkerungspolitische Aufgabe. x 2527
 = *Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik*. Jg. 9. 1939. p. 1—8.
- Hart, Hornell.** Trends of change in textbooks on the family. 3337
 = *American journal of sociology*. Vol. 39. 1933/34. p. 222—230.
- Heller, Leopold.** Das österreichische Familienrecht im Lichte der katholischen Weltanschauung. 2499
 = *Volkswohl*. Jg. 25. 1933/34. p. 223—229.
- Kováč Imre.** Magyar megújhdás felé. Bp. : Kellner-ny. 1936. 327 p. 87215
 XIV. Nacionális felfogás a családról. p. 214—235.
- Kraus, Siegfried.** Familiengemeinschaft. 2957
 = *Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege*. Jg. 7. 1931/32. p. 477—484.
- Kyrk, Hazel.** Economic problems of the family. New York : Harper 1933. XX, 500 p. 82180
- Lechtape, Heinrich.** Die Krise der Familie. 4702
 = *Hochland*. Jg. 28. Bd. 1. 1930/31. p. 340—347.
- Lindquist, Ruth.** The family in the present social order. A study of needs of American families. Chapel Hill : Univ. of North Carolina pr. 1931. XIII, 241 p. 78237
- Lukas, Oskar.** Erneuerung der Familie. Teplitz-Schönau : Wia-Verl. 1937. [8] p. P 302.8(43)
- Lüders, Else.** Die Erhaltung der Familie in der Gegenwart. 952
 = *Reichsarbeitsblatt*. N. F. Jg. 11. 1931. p. II. 105—II. 108.
- Mackenzie, F. A.** The problem of the family. 1337
 = *Spectator*. Vol. 137. 1926. p. 730—732, 787—788, 848—849, 893—894, 952—953, 1060—1061. 1103—1104.

- Madelin, Louis.** La famille française. 4460
= Les études sociales. A. 59. 1939. p. 127—130.
- Memelsdorff, F.** Die Bedeutung der Arbeitslosigkeit für die Familie. 1628
= Städtetag. Jg. 26. 1932. p. 371—373.
- Miller, Emanuel.** The generations. A study of the cycle of parents and children. London: Faber and Faber 1938. 276 p.
- Mühlmann, W. E.** Sammelbericht: Die moderne Familie. 2588
= Sociologus. Bd. 8. 1932. p. 471—475.
- Niedermeyer, Albert.** Die Familie im Bereich des Bolschewismus. 1912
= Schönerer Zukunft. Jg. 13. 1937/38. p. 313—315, 339—340, 368—370, 397—400.
- Niedermeyer, Albert.** Zeitfragen der Familienpolitik. 2499
= Volkswohl. Jg. 27. 1935/36. p. 9—17.
- Niemeyer, Annemarie.** Zur Struktur der Familie. Statist. Materialien. Berlin: Herbig 1931. 176 p. (Dtsche Akad. f. soz. u. päd. Frauenarbeit, II.) 76648
- Pribilla, Max.** Ideal und Wirklichkeit der Familie. 4644
= Stimmen der Zeit. Bd. 122. 1931/32. p. 20—36.
- Radványi Kálmán.** Család és élet. Bp.: Szent István-társ. 1936. 306 p. 94661
- Reed, Ruth.** The modern family. New York: Knopf 1929. X, 128 + XIX p. 73765
- Schmidt, W.** Familie. K 3800/38
= Handwörterbuch d. Staatswiss. 3. Bd. 4. Aufl. Jena 1926. p. 921—940.
- Schmiedeler, Edgar.** An introductory study of the family. New York: The Century Co. 1930. X, 384 p. (The Century Cath. College texts.) 75764
- Schwartz, Ph.** Familienstatistik. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 23. 1933. p. 478—488.
- Storck, Gottlieb Friedrich.** Die Familie und die ganzheitliche Gesellschaftslehre. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 196—214.
- Studien** über Autorität und Familie. Forschungsberichte aus d. Institut für Sozialforschung. Paris: Alcan 1936. XV, 947 p. (Schriften d. Inst. f. Sozialforschung, 5.) 86637
- Taube, Otto.** Die Familie als Trägerin der Leistung. 4647
= Deutsche Rundschau. Bd. 250. 1937. p. 103—113.
- Thiersch.** Das Recht der Familie im Dritten Reich. 1415
= Juristische Wochenschrift. Jg. 63. 1934. p. 1625—1627.
- Tönnies, Ferdinand.** Das soziale Leben der Familie. 587
= Soziale Praxis. Jg. 41. 1932. p. 822—828.
- Ulich-Beil, Else.** Die gegenwärtige Lage der Familie. 1211
= Die Frau. Jg. 38. 1930/31. p. 74—81.
- Varga László.** A család az állam életében. x 552
= Magyar Kultúra. 48. köt. 1937. 2. félév. p. 291—294.
- Young, Donald (Ed.).** The modern American family. Philadelphia: American Academy of Political and Social Science 1932. 222 p. (The Annals of the Amer. Acad. of Pol. and Soc. Sc., 160.) 3057/160
- Zahn, Friedrich.** Die deutsche Familie und der Wiederaufbau unseres Volkes. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 16. 1926. p. 1—25.
- Zborovszky Ferenc.** A keresztény család biológiai és etikai megvilágításban. Heim Pál előszavával. Bp.: Orsz. Stefánia Szöv. 1929. 187 p. (Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 52.) 77365 és 1149/52

6. Családvédelem általában.

Familienfürsorge im Allgemeinen.

- Baum, Marie.** Die Familie in Sozial- und Fürsorge-Politik der Gegenwart. 587
= Soziale Praxis. Jg. 41. 1931/32. p. 828—838.
- Bäumer, Gertrud.** Grundsätzliches und Tatsächliches zur Bevölkerungsfrage. Berlin : Herbig 1929. 16 p. Pq 312(43)
- Cohen, Joseph L.** Familien-Einkommens-Versicherung oder Familienhilfe (Family Income Insurance or Family Endowment.) 587
= Soziale Praxis. Jg. 35. 1926. p. 575—577, 611—615.
- Csepregi-Horváth János.** Normál-család. 2450
= Társadalomtudomány. 20. évf. 1940. p. 198—201.
- Doros Gábor.** Családvédelem. Küzdelem a születéscsökkenés ellen. Előszót írta Széll József. Bev.-el ell. Ravasz László és Hódossy Gedeon. Bp. : Magy. Családvédelemi Szöv. 1938. 160 p. 10 t. 92442
- Doros Gábor.** A mennyiségi és minőségi népesedéspolitika eszközei. 3891
= Katolikus Szemle. 53. évf. 1939. p. 521—527.
- Engel.** Familienfürsorge im Rahmen des öffentlichen Gesundheitsdienstes. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 3. 1937/38. Abt. A) p. 233—245.
- Fleischmann H.** Gyakorlati tapasztalatok a munkáscsaládvédelem köréből. 2716
= Munkügyi Szemle. 12. évf. 1938. p. 253—263.
- Fodor Árpád.** Családvédelem. Előszót írta Zichy Gyula. Kalocsa : Árpád r.-t. 1928. 157 p. (Árpád-könyvek, 21—22.) 68309
- Fuxius, Albert.** Der Rechtsschutz der Kinderreichen in Gegenwart und Zukunft. Würzburg : Tritsch [1933.] VII, 110 + 4 p. 82193
- Gibon, Fénelon.** La crise de la natalité et la croisade pour la repopulation. Préf. de Louis Duval-Arnould. Paris : Auteur 1923. 198 p. 61653
- Heinrichs, Charlotte.** Besoldung der Mutterschaftsleistung. 1211
= Die Frau. Jg. 41. 1933/34. p. 343—348.
- Herz, Johannes.** Familienpolitik. 587
= Soziale Praxis. Jg. 42. 1933. p. 672—676.
- Ichok, G.** La protection sociale de la santé. Paris : Rivière 1925. 420 p. 57159
I. La famille, la femme et l'enfant p. 11—63.
- Janik Kálmán.** Családvédelem, gyermekvédelem. 2580
= Népegészségügy. 19. évf. 1938. p. 128—132.
- Julow Jenő.** Szociális családvédelem. I. k. [193?]. 2. bőv. kiad. Debrecen : Harmathy-ny. [193?]. 285, [5] p. 92327
- Kádár Mihály.** A születésszabályozás jelentősége a kultúrnemzetek életében. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 10. évf. 1937. p. 677—691, 746—756, 831—843, 906—927.
- Kádár Mihály.** A születésszabályozás jelentősége a kultúrnemzetek életében. Kalocsa : Árpád-ny. [1939]. 63 p. (Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 125.) 1149/125
- Keglevich Gyula gr.** Családvédelem és erkölcsjellem nevelésről. Bp. : Egyetemi ny. 1935. 30 p. R 302.501
- Keresztessy Ernő.** Adózás és családvédelem. 2024
= Az Adó. 1938. 26. évf. p. 249—256.
- Klose, Franz.** Staatliche Gesundheitsämter und Familienfürsorge. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. A) p. 937—945.

Kohlhase, Hermann. Der Schutz der Familie im künftigen Erbrecht als Problem der deutschen Rechtserneuerung. Diss. Erlangen. Düsseldorf: Nolte 1936. VII, 24 p.	P 347.65(43)
Kolosváry Bálint. Családvédelem a magánjogban.	35
= Magyar Közigazgatás. 59. évf. 1941. p. 385—388, 60. évf. 1942. p. 9—11.	
Kühn, Lenore. Frau, Familie und Staat.	1211
= Die Frau. Jg. 40. 1932/33. p. 669—683.	
Memelsdorff, F. Die Bedeutung der Arbeitslosigkeit für die Familie und die Fürsorge für Familien.	2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 8. 1932/33. p. 144—156.	
Pissel, Annemarie. Familienfürsorge.	587
= Soziale Praxis. Jg. 46. 1937. p. 538—544.	
Scheffen-Döring, Luise. Die Familie im Volksaufbau.	1211
Die Frau. Jg. 40. 1932/33. p. 530—535.	
Schmidl Sándor. Gyermekvédelem és családvédelem. Bp.: Hollósy-ny. 1932. 86 p.	78181
Schmitz, Hans. Familie und Sozialpolitik.	2499
= Volkswohl. Bd. 19. 1928. p. 294—301.	
Sz. Gy. Családvédelem.	2450
= Társadalomtudomány. 16. évf. 1936. p. 380—382.	
Szokolay Leó. Családvédelem.	3891
= Katolikus Szemle. 55. évf. 1941. p. 420—427.	
Wex. Die Bedeutung der Familienfürsorge für die Erb- und Rassenpflege.	x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 5. 1939/40. Abt. A) p. 441—447.	
Zahn, Friedrich. Familienpolitik.	587
= Soziale Praxis. Jg. 36. 1927. p. 1116—1120.	
Zahn Friedrich. Die familienpolitische Enquete der Internationalen Vereinigung für sozialen Fortschritt.	3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 19. 1929. p. 145—165.	
Zimdars. Familienfürsorge als Aufgabe des Gesundheitsamtes.	x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 5. 1939/40. Abt. A) p. 431—439.	

a) Franciaország.

Frankreich.

Bissonet, Henri. Sur le Code de la famille.	3916
= Journal des économistes. A. 98. 1939. p. 390—398.	
Borbély Mihály. A francia családvédelmi kódex.	2716
= Munkaügyi Szemle. 13. évf. 1939. p. 500—503.	
Breger, J. Der Schutz der kinderreichen Familie in Frankreich.	1751
= Reichsgesundheitsblatt. Jg. 5. 1930. p. 766—773.	
Doublet, Jacques. Le Code de la famille. Le haut comité de la population et le décret-loi du 29. VII. 1939 relatif à la famille et à la natalité françaises.	3476
= Revue politique et parlementaire. Tome 181. 1939. p. 211—226.	
Egger, Alois. Die kinderreichen Familien in Frankreich.	3051
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 136. 1932. 749—757.	
Erődi-Harrach Béla ifj. Az új francia családvédelem.	x 631
= Szociális Szemle. 1. évf. 1939/40. p. 18—21.	

- Franciaország. Törvények, rendeletek.** Décret relatif à la famille et à la natalité françaises. 2535
 = Bulletin international de la protection de l'enfance. 1939. p. 410—471.
- Masson, A.** L'enfant considéré par rapport aux finances publiques, l'impôt et les assurances sociales. 2535
 = Bulletin international de la protection de l'enfance. 1938. p. 527—556.
- Perraud-Charmantier.** La Code de la famille. 2705
 = Vie communal et départementale. A. 17. 1940. p. 111—117.
- Sarlay Géza.** A francia családvédelem. 4694
 = Magyar Kultúra. 16. évf. 2. félév. 1929. p. 266—269.
- Seeler, Hans.** Die Bevölkerungspolitik in Frankreich nach dem Weltkrieg. Diss. Berlin 1930. IV, 117 p. 75439
- Société de Saint-Vincent de Paul.** Manuel pratique des lois sociales et ouvrières. 4. éd. Paris : Spes 1935. VIII, 768 p. 85786
 2. Partie. La famille. p. 105—308.
- Szára J. István.** A francia családi törvény. x 552
 = Magyar Kultúra. 52. köt. 1939. p. 219—221.
- Terestyéni Ferenc.** A legújabb francia családvédelmi törvény. 2450
 = Társadalomtudomány. 19. évf. 1939. p. 204—209.
- Uhl Antal.** A francia családkódex. 3891
 = Katolikus Szemle. 54. évf. 1940. p. 70—73.

*b) Magyarország.
 Ungarn.*

- Arató, Stefan.** Die ungarische Familienschutzgesetzgebung. x 2586
 = Ungarn. 1940. p. 228—236.
- Csizmadia Andor.** Családvédelem a magyar városokban. 998
 = Városok Lapja. 33. évf. 1938. p. 80—83.
- Csizmadia A.** A magyar nép- és családvédelem. 3891
 = Katolikus Szemle. 54. évf. 1940. p. 391—395.
- Doros Gábor.** (Szerk.) Javaslat a faj-, család- és népszaporodás védelméről szóló törvényes intézkedésekre. A Magyar családvédelmi szövetség szakbizottságának munkálata. Előszó : Egyed István. Bp. : Magyar családvédelmi szöv. [194?] 38 p. R 362.17(439)
- Egyed I.** A törvényhozás feladatai a család- és erkölcsvédelem fokozottabb kiépítésében. 3891
 = Katolikus Szemle. 49. köt. 1935. p. 601—612.
- Erődi-Harrach Béla.** Mennyibe kerülne a magyar családvédelem? x 631
 = Szociális Szemle. 1. évf. 1939/40. p. 156—161.
- Gesztelyi Nagy László.** Családvédelem. 1793
 = Községfejlesztés. 12. évf. 1937. 7. sz. p. 5—6.
- Granasztóy László.** Újszerű biztosítási módok a magyar családvédelem szolgálatában. x 643
 = Nép- és Családvédelem. 1. évf. 1941. p. 54—55.
- Hoffmann, Marianne.** L'enfant considéré par rapport aux finances publiques, l'impôt et les assurances sociales. [La situation en Hongrie.] 2535
 = Bulletin internationale de la protection de l'enfance. 1938. p. 399—405.
- Kádár L. Levente.** Családvédelem és társadalombiztosítás. Bp. : Pesti könyvny. 1929. 31 p. R 388.4(439)

- Kálnay Miklós.** Családvédelem. 42
 = Magyar Közigazgatás. 55. évf. 1937. p. 1—2.
- Klaniczay Gyula.** Nemzeti családvédelem. 1911
 = Gyermekvédelem. 10. évf. 1938. p. 56—58.
- Kovács Dezső.** A sokgyermekes családok jövedelmének fokozása. x 643
 = Nép- és Családvédelem. 2. évf. 1942. p. 12—16, 50—55.
- Köncse, Eugène.** La protection de la famille. 4255
 = Nouvelle revue de Hongrie. Tome 63. 1940. p. 374—381.
- Somogyi Ferenc.** Intézményes nép- és családvédelem. x 643
 = Nép- és Családvédelem. 1. évf. 1941. p. 2—10.
- Somogyi Ferenc.** A nép- és családvédelmi munka mint különleges magyar hivatás. x 643
 = Nép- és Családvédelem. 1. évf. 1941. p. 121—124.
- Somogyi Ferenc.** Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap létesítésének előzményei, szervezete és működése. 2716
 = Munkügyi Szemle. 15. évf. 1941. p. 169—175.
- Szénásy József.** A magyar népesedés újabb megvilágításban. Miért van elengedhetetlen szükség családvédelmi és szociális törvényes intézkedésekre. x 2062
 = Anya- és Csecsemővédelem. 11. évf. 1938. p. 853—877, 12. évf. 1939. p. 3—17.
- Tatay Zoltán.** Gyermek- és családvédelem a nemzetvédelem szolgálatában. x 2062
 = Anya- és Csecsemővédelem. 11. évf. 1938. p. 361—366, 431—443.
- Tollár István.** Családvédelem a magyar fajvédelem szolgálatában. Bp. : Szerző 1936. 16 p. R 302.8
- Tóth József.** Magyar családvédelmi beszámoló. x 552
 = Magyar Kultúra. 54. köt. 1940. p. 47—49.

c) Német Birodalom.

Deutsches Reich.

- Ballarin, Hans Georg und Hellmuth Rössler (Hrsg.)** Sonderfürsorge für Kinderreiche. Lpzg : Wordel [1936.] 66 p. P 361.6 : 312.1(43)
- Burgdörfer, Friedrich.** Die bevölkerungspolitische Lage und das Gebot der Stunde. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 23. 1930. p. 166—221.
- Delius.** Begünstigung kinderreicher Familien durch die Gemeinden. 691
 = Reichsverwaltungsblatt. Bd. 56. 1935. p. 974—975.
- Floriani, Hermann.** Familienhilfe in Deutschland. 1912
 = Schönerer Zukunft. Jg. 11. 1935/36. p. 810—811.
- Hoffmann, H.** Die Förderung der Kinderreichen durch die Gemeinden. 1998
 = Staats- und Selbstverwaltung. Jg. 20. 1939. p. 251—253.
- Jostock, Paul.** Deutschlands Massnahmen zum Schutze der Familie. 1912
 = Schönerer Zukunft. Jg. 11. 1935/36. p. 533—535.
- Kommentar zum Familienunterstützungsrecht.** (Familienunterstützungsgesetz und -vorschriften.)
 Lpzg : Lühe 1937. 240 p. 89172
- Kracht.** Familienfürsorge. 1628
 = Gemeindetag. Jg. 35. 1941. p. 285—287.
- Krug, C. L.** Familienunterstützung für die Wehrpflichtigen und Arbeitsdienstpflichtigen. 2957
 = Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 11. 1935/36. p. 667—682.

- Németszág. Deutscher Verein für öffentliche und private Fürsorge.** Das Familienunterhaltswesen und seine praktische Handhabung. Lpzg : Lühe 1940. 188 p. (Veröffentl. d. Dtschen Vereins f. öffentl. u. priv. Fürsorge, 6.) 96276
- Ruppert.** Familienunterstützung für die aktiv Dienenden und Arbeitsdienstpflichtigen. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 11. 1935/36. p. 605—608.
- Schickenberg, Wilhelm.** Die Familienunterstützungsverordnung für Wehr- und Arbeitsdienst. 587
= Soziale Praxis. Jg. 45. 1936. p. 107—116.
- Schimmelpfennig, Joachim.** Die Fortentwicklung der Familienunterstützung. 587
= Soziale Praxis. Jg. 47. 1938. p. 1261—1265.
- Schmeling.** Die Neufassung des Familienunterhaltsrechts. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 16. 1940/41. p. 135—142.
- Zengerling.** Die Familienunterstützungs-Durchführungsverordnung. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 15. 1939/40. p. 261—265.
- Zengerling.** Der neue Erlass über die Durchführung der Familienunterstützung. 1628
= Der Gemeindeg. Jg. 31. 1937. p. 369—373.
- Zengerling.** Das neue Familienunterstützungsrecht. 1628
= Der Gemeindeg. Jg. 33. 1939. p. 570—574.

d) Más országok.

Andere Länder.

- Bachzelt, Alexander.** Die österreichischen Gesetze im Lichte des Familienschutzgedankens. 2499
= Volkswohl. Jg. 26. 1934/35. p. 161—166.
- Banu, G.** L'enfant considéré par rapport aux finances publiques, l'impôt et les assurances sociales. La situation en Roumanie. 2535
= Bulletin international de la protection de l'enfance. 1938. p. 383—395.
- Brüschweiler, Carl.** [etc.] Bevölkerungsprobleme und Familienschutz in der Schweiz. Bern : Eidgenöss. Statist. Amt 1941. 24 p. P 312(494)
Brüschweiler: Die schweizerische Bevölkerungslage p. 3—14.
Veillard: Le rôle de l'initiative privée. p. 14—17.
Etter: Staatliche Bevölkerungspolitik. p. 18—24.
- Maleissye-Melun.** Le point de vue de la famille dans les oeuvres sociales en Grande-Bretagne. 4460
= Revue d'économie sociale et rurale. Vol. 94. 1934. p. 101—103.
- Marini, Camillo.** L'unione fascista fra le famiglie numerose e le provvidenze demografiche fasciste. Parma : Donati 1941. 222 p. 97833
- Myrdal, Alva.** La politique démographique et la protection de la famille en Suède. 2537
= Revue internationale du travail. Vol. 39. 1939. p. 783—828.
- Schöner Gábor.** A család védelme a fasizmusban. x 2062
= Anya- és Gyermekevédelem. 15. évf. 1942. p. 18—22.
- Wehrli, Heinrich.** Arbeit und Familie. Gedanken zur eidgenössischen Erneuerung. Zürich : Lehmann 1940. 49 p. P 362.17(494)
Möglichkeiten des Familienschutzes. p. 14—18.
- Zengerling.** Familienunterstützung in Österreich. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 14. 1938/39. p. 409—413.

7. A családvédelem különös faja. Családi tehermegosztás.

Besonderheiten in der Familienfürsorge. Familienlastenausgleich.

- Bevölkerungspolitik und Familienzulagen.** Zürich: Kommissionsverl. d. Genossenschaftsbuchh. 1941. 44 p. (Gewerkschaftliche Schriften, 12.) P 331.226
Rimensberger: Bevölkerungspolitik und Familienzulagen p. 3—9.
Meister: Stellungnahme des Ausschusses des Schweizerischen Gewerkschaftsbundes zur Frage der Familienzulagen p. 10—15.
Bickel: Aktive Bevölkerungspolitik p. 16—28.
Giroud: Die Praxis der Familienzulagen p. 29—33.
Nobs: Kinderzulagen p. 33—36.
Möri: Das Trugbild des Familienlohnes p. 37—41.
Wenk: Zur Frage des Familienschutzes p. 42—44.
- Burgdörfer, Friedrich.** Ausgleich der Familienlasten. 4709
 = Süddeutsche Monatshefte. Jg. 33. 1935/36. p. 8—13.
- Familienlastenausgleich in Italien.** 587
 = Soziale Praxis. Jg. 46. 1937. p. 1491—1495.
- Familienlasten-Ausgleichskassen.** Aus dem Archiv f. Wohlfahrtspflege, Berlin. 2957
 = Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 10. 1934—35. p. 41—65.
- Fetscher, R.** Zum Ausgleich der Familienlasten. 1751
 = Reichsgesundheitsblatt. Jg. 1. 1926. p. 1013—1015.
- Flügge, Ludwig.** Ausgleich der Familienlasten. 1234
 = Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 31. 1934. p. 769—772.
- Lehmann, Konstantin.** Zum Familienlastenausgleich. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 33. 1939. p. 424—432.
- Lenz, Fritz.** Über Möglichkeiten und Grenzen eines Ausgleichs der Familienlasten durch Steuerreform. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 376—398.
- Lenz v. Borries, Kara.** Ausgleich der Familienlasten. 1211
 = Die Frau. Jg. 40. 1932/33. p. 541—545.
- Schottky, Johannes.** Erfahrungen mit einer Ausgleichskasse der Familienlasten. x 2527
 = Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 10. 1940. p. 219—233.
- Schubert, Helmut.** Bevölkerungspolitische Massnahmen und der Familienlastenausgleich. x 546
 = Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 231—234.
- Staemmler, M.** Der Ausgleich der Familienlasten. x 546
 = Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 228—230.
- Steimle, Theodor.** Ausgleich der Familienlasten. 587
 = Soziale Praxis. Jg. 47. 1938. p. 1191—1194.
- Zahn, Friedrich.** Familienlast und Familienversicherung. 1234
 = Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 576—578.
- Zeiler, A.** Auf dem Wege zum Familienlastenausgleich. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 33. 1939. p. 417—424.
- Zeiler, A.** Familienbeihilfen durch eine Familienstiftung. 3339
 = Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 21. 1928/29. p. 81—93.
- Zeitler, Ralf.** Reichshilfe für Kinderreiche. 2957
 = Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 11. 1935/36. p. 533—538.

a) Családi munkabér.

Familienlohn.

- Bikkal Dénes.** A családi munkabér. Bornemissza Géza előszavával. Bp. : Centrum 1937. 44 p. R 331.226
- Bikkal Dénes.** Családi munkabér. Bp. : Munkaügyi Közigazgatás [1939]. 303 p. (Munkaügyi Közigazgatás, 2—3.) 91961/2—3
- Bikkal Dénes.** A családi munkabér megoldásának útja. 2716
= Munkaügyi Szemle. 12. évf. 1938. p. 377—383.
- Bikkal Dénes.** A családi munkabér szervezeti kérdései. 3041
= Közgazdasági Szemle. 62. évf. 1938. p. 594—612.
- Bonvoisin.** Sozialer Lohn durch Familienzulagen. 587
= Soziale Praxis. Jg. 41. 1932. p. 838—842.
- Borbély Mihály.** Családi bér- és családbiztosítás. 2716
= Munkaügyi Szemle. 11. évf. 1937. p. 325—331.
- Borbély Mihály és Reitzer Béla.** Családi bér- és családbiztosítás. 3041
= Közgazdasági Szemle. 62. évf. 1938. p. 616—625.
- Claussen, Wilhelm.** Familienlöhne im Ausland. 587
= Soziale Praxis. Jg. 45. 1936. p. 407—414.
- Csizmadia Andor.** A családi munkabér. x 552
= Magyar Kultúra. 50. köt. 1938. 2. félév. p. 237—239.
- Fichtel, Johannes.** Der Familienlohn. Das Problem u. seine Lösung. Die biologisch u. finanziell gesicherte Volkswirtschaft. München : Selbstverl. 1934. VIII, 171 p. 83629
- Magyarország. Törvények. Rendeletek.** Családi munkabér. A munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló 1938 : XXXVI. t.-c. a vonatkozó rendeletekkel és magyarázatokkal. Összeállította Bikkal Dénes. Bp. : Kellner-ny. [1939.] 303 p. 92157
- Mars, Hans.** Der Familienlohn. 3050
= Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Bd. 64. 1930. p. 179—189.
- Migsch, Alfred.** Der Familienlohn. Wien : Österr. Wirtschaftsverl. 1938. 70 p. P 331.226
- Richter, L.** Familienlöhne und Ausgleichsklassen in Frankreich. 952
= Reichsarbeitsblatt. N. F. Jg. 13. 1933. p. II. 246—II. 249, II. 298—II. 300.
- Schelbert, Franz.** Familienlöhne. Zürich : Leemann 1941. 150 p. 97894
- Schmitz, P.** Zur Frage des Familienlohnes bei Leo XIII. 2499
= Volkswohl. Jg. 17. 1926. p. 233—236.
- Szeibert János.** Családi munkabér a mezőgazdaságban. Bp. : Stephaneum-ny. 1938. 23 p. R 331.226 : 383(439)
- Wunderlich, Frieda.** Die Frage des Familienlohns. 587
= Soziale Praxis. Jg. 35. 1926. p. 496—500.

b) Munkabérkiegészítés. Családi pótlék.

Lohnausgleich. Kinderbeihilfen.

- Auréjac.** Les allocations familiales. 3476
= Revue politique et parlementaire. Tome 177. 1938. p. 273—285.
- Biagi, Bruno.** Les allocations familiales en Italie. 2537
= Revue internationale du travail. Vol. 35. 1937. p. 481—512.

- Bonvoisin [etc.].** La protection de l'enfance par les allocations familiales. **2535**
 = Bulletin international de la protection de l'enfance. 1937. p. 817—843.
- Bonvoisin, G.** Allocations familiales des caisses de compensation. **2535**
 = Bulletin international de la protection de l'enfance. 1938. p. 562—568.
- Campbell, R. M.** Family allowances in New Zealand. **3243**
 = Economic journal. Vol. 37. 1927. p. 369—383.
- Clark, Marjorie Ruth.** Organized labor and the family-allowance system in France. **3709**
 = Journal of political economy. Vol. 39. 1931. p. 526—537.
- Développement** des allocations familiales. **4460**
 = Réforme sociale. Tome 86. 1926. p. 266—273.
- Développement** des allocations familiales au cours des dernières années. **2537**
 = Revue internationale du travail. Vol. 21. 1930. p. 413—436.
- Douglas, Paul H.** Family allowance systems and the future of population. **59699**
 = Dublin: Population problems. Boston 1926. p. 273—286.
- Feick, Irmgard.** Familienzulagen als bevölkerungspolitische Massnahme unter bes. Berücks. der Erfahrungen in Frankreich und Belgien. **3051**
 = Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 139. 1933. p. 739—744.
- François-Saint-Maur, Charles.** Les allocations familiales obligatoires. **2385**
 = Correspondent. Tome 324. 1931. p. 836—851.
- Glass, D. V.** The struggle for population. Oxford: Clarendon 1936. X, 148 p. **91054**
 IV. Family allowances p 50—71.
 V. Family allowances and the birth-rate in France and Belgium. p. 72—86.
- Goldschmidt, P.** Les allocations familiales en Belgique. **2537**
 = Revue internationale du travail. Vol. 34. 1936. p. 234—246.
- Gosseries, Pierre.** Les institutions des allocations familiales en Belgique. **2535**
 = Bulletin internationale de la protection de l'enfance. No. 153. 1939. p. 30—40.
- Haultain, Elsinore.** Les allocations aux mères en Amérique du Nord. **2537**
 = Revue internationale du travail. Vol. 16. 1927. p. 674—697.
- Hidvégi János.** A modern családvédelem és a középosztály. **x 591**
 = Egyedül Vagyunk. 2. évf. 1941. 7. sz. p. 48—49.
- Hoffmann.** Kinderbeihilfen für kinderreiche Familien. **2957**
 = Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 15. 1939/40. p. 1—4.
- Hoffner, Claire.** Le développement de la législation sur les allocations familiales au cours des années récentes. **2537**
 = Revue internationale du travail. Vol. 41. 1940. p. 361—385.
- Hoffner, Claire.** La généralisation des allocations familiales en Belgique, en France et en Italie. **2537**
 = Revue internationale du travail. Vol. 32. 1935. p. 490—520.
- Jancke, H.** Kinderbeihilfen für kinderreiche Familien. Kommentar zu der Verordnung über die Gewährung v. Kinderbeihilfen an kinderreiche Familien u. d. dazu ergangenen Durchführungsbestimmungen. Berlin: Kühn 1937. 172 p. **90858**
- Jessen, Arnd.** Was kostet dein Kind? Ein Vorschlag zur Einführung allg. staatl. Kinderbeihilfen. Berlin: Schenk 1937. 207 p. **90810**
- Klein.** Die Ehrenpatenschaften der Stadt Berlin. **x 2338**
 = Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. B) p. 198—202.
- Kleinsorg.** Kinderbeihilfen nach neuestem Rechtsstand. **691**
 = Reichsverwaltungsblatt. Bd. 59. 1938. p. 595—597.

- Laporte, Marie-Magdeleine.** Les allocations familiales dans le commerce et l'industrie en droit français et étranger. Paris : Dalloz 1938. 302 p. 92363
- Lehmann.** Vereinheitlichung der Kinderbeihilfen. 691
= Reichsverwaltungsblatt. Bd. 62. 1941. p. 353—356.
- Lehmann, Konstantin.** Zur bevölkerungspolitischen Besoldungsreform. x 546
= Deutsches Recht. Jg. 9. 1939. p. 96—101.
- Lehmkuhl.** Die Mitwirkung der unteren Verwaltungsbehörde bei der Durchführung der Kinderbeihilfen-Verordnung vom 9. XII, 1940. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 17. 1941/42. p. 122—127.
- Magyarország. Törvények. Rendeletek.** Családi munkabér. A munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló 1938 : XXXVI. t.-c. a vonatkozó rendeletekkel és magyarázatokkal. Összeállította Bikkal Dénes. Bp. : Kellner-ny. [1939.] 303 p. 92157
- Németsország.** Die Kinderbeihilfen in ihrer neuesten Form. 587
= Soziale Praxis. Jg. 50. 1941. p. 192—194.
- Palme, A.** Die Beihilfe für kinderreiche Familien. 1998
= Staats- und Selbstverwaltung. Jg. 17. 1936. p. 239—242.
- Payen, Édouard.** Les allocations familiales. 553
= Économiste français. A. 56. Vol. 1. 1928. p. 675—677.
- Payen, Édouard.** Les allocations familiales. 553
= Économiste français. A. 58. P. 1. 1930. p. 739—741 ; A. 66. P. 1. 1938. p. 553—555.
- Payen, Édouard.** Les allocations familiales et l'obligation. 553
= Économiste français. A. 60. P. 2. 1932. p. 35—36.
- Payen, Édouard.** Les allocations familiales : l'acheminement. vers l'obligation 553
= Économiste français. A. 59. P. 1. 1931. p. 675—676.
- Payen, Édouard.** Les allocations familiales obligatoires. 553
= Économiste français. A. 57. P. 2. 1929. p. 419—420.
- Préandeau, Guy de.** Les allocations familiales depuis qu'elles sont devenues obligatoires. 4460
= Revue d'économie sociale et rurale. Vol. 94. 1934. p. 268—273.
- Quante, Peter.** Neue Wege der Besoldungspolitik. Ein Beitrag zur Frage der Familienpolitik. 587
= Soziale Praxis. Jg. 43. 1934. p. 79—82.
- Question** des allocations familiales en Norvège. 2537
= Revue internationale du travail. Vol. 40. 1939. p. 67—74.
- Reutti, Karl.** Zum Problem der Ausgleichskassen. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 7. 1931/32. p. 143—153.
- Roeder, Alfred.** Neue Kinderzuschläge im Bereich des öffentlichen Dienstes. 691
= Reichsverwaltungsblatt. Bd. 63. 1942. p. 54—56.
- Salleron, Louis.** L'agriculture et les allocations familiales. 3476
= Revue politique et parlementaire. Tome 175. 1938. p. 24—34.
- Schmiljan.** Neue Durchführungsbestimmungen über die Gewährung von Reichskinderbeihilfen an kinderreiche Familien. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 13. 1937/38. p. 284—286.
- Schulte Langforth, Marie.** Der gegenwärtige Stand der reichsgesetzlichen Kinderzulagen. 2954
= Deutsche Jugendhilfe. Jg. 29. 1937/38. p. 92—102.
- Thiel, Fritz.** Reichbeihilfe für kinderreiche Familien. 1089
= Der Gemeindetag. Jg. 30. 1936. p. 98—100.
- Tout, Herbert.** A statistical note on family allowances. 3243
= Economic Journal. Vol. 50. 1940. p. 51—59.

- Trode, Eduard** (Hg.) Die Mutterschaftshilfe in Deutschland. Berlin-Lichterfelde : Langewort 1937. 212 p. **88604**
- Turchi, Renato.** Familienzuschüsse in Italien. **587**
= Soziale Praxis. Jg. 50. 1941. p. 137—142.
- Vlasto, O.** Family allowances and the skilled worker. **3243**
= Economic Journal. Vol. 36. 1926. p. 577—585.
- Wasmuth.** Die einmaligen Kinderbeihilfen in der Praxis. **2957**
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 12. 1936/37. p. 460—465.

VII.

Néperő egyéb viszonylatban.
Volkskraft in sonstigen Relationen.

- Adametz, Leopold.** Optimismus und Pessimismus in ihren Beziehungen zum Fortpflanzungsinstinkt beim Menschen. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 34. 1940. p. 237—260.
- Bender, Clara.** Arzt und Bevölkerungspolitik. **1196**
= Die Hilfe. Jg. 36. 1930. p. 1049—1051.
- Berghofer, J.** Bevölkerungsbewegung und Weltpolitik. **1912**
= Schönerer Zukunft. Jg. 13. 1937/38. p. 1021—1023.
- Blum, Agnes.** Zum Problem »Alkohol und Nachkommenschaft«. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 12—82.
- Burgdörfer, Friedrich.** Krieg und Bevölkerungsentwicklung. München : Lehmann 1940. 68 p. **P 312 : 355**
(Politische Biologie, 12.)
- Caspary, Adolf.** Technik und Bevölkerungsvermehrung. **2588**
= Zeitschrift für Völkerpsychologie und Soziologie. Jg. 5. 1929. p. 165—171.
- Damaye, Henri.** Éducation, dégénérescence et prophylaxie sociale. Paris : Alcan 1927. VII, 266 p. **64205**
- Davies, W. Watkin.** Population and world-politics. **4942**
= Hibbert Journal. Vol. 29. 1930/31. p. 701—715.
- Feder, G.** Staatsmedizin und Bevölkerungspolitik. **x 2338**
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 2. 1936/37. Abt. B) p. 559—572.
- Frets, G. P.** Keimgifte. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 83—96.
- Gütt, Arthur.** Bevölkerungspolitik und Wehrkraft. **1805**
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 10. 1935/36. p. 1853—1855.
- Kietzell, Ernst.** Weltkrieg und Bevölkerungspolitik. München : Lehmann 1940. 37 p. **P 312 : 355**
- Koberg, August.** Die bevölkerungspolitischen Aufgaben der Gemeinde. Teplitz-Schönau : Dr. Wächter 1937. 8 p. (Bund d. Deutschen. Abt. Bevölkerungspolitik. Schriftenr. B., H. 2.) **P 312 : 352**
- Kovács, Aloys.** Les familles nombreuses et l'enseignement supérieur en Hongrie. **2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 17. 1939. p. 129—139.
- Kovács Ferenc.** A felvilágosító egészségügyi és családvédelmi előadások nemzetvédő jelentősége. **2580**
= Népegészségügy. 19. évf. 1938. p. 546—561.

- Linnartz.** Geburtenrückgang und Schule. 1628
= Städtetag. Jg. 26. 1932. p. 534—536.
- Lufft, Hermann.** Bevölkerungsproblem und Weltanschauung. 4691
= Preussische Jahrbücher. Bd. 207. 1927. p. 37—60.
- Magnussen, Karin.** Krieg und Kriegsfolgen vom Standpunkt der Rassen- und Bevölkerungspolitik. x 2527
= Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik. Jg. 11. 1941. p. 145—168.
- Morgenroth, Wilhelm.** Das Bevölkerungsproblem der grossen Städte. 1628
= Der Städtetag. Jg. 25. 1931. p. 107—109.
- Mühlner, Gotthold.** Bevölkerungsentwicklung unter kriegswirtschaftlichen Gesichtspunkten. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1935. 45 p. P 312: 355(43)
- Noack, Richard.** Konstitution, Tuberkulose und Bevölkerungspolitik. x 2338
= Der öffentliche Gesundheitsdienst. Jg. 1. 1935/36. Abt. B) p. 49—55.
- Reiter.** Bevölkerungswissenschaft als Hygiene. 1751
= Reichsgesundheitsblatt. Jg. 10. 1935. p. 788—791.
- Rutke, Falk.** Rasse, Recht und Volk. Beiträge zur rassengesetzlichen Rechtslehre. München Lehmann 1937. 217 p. 90266
- Saenger, K.** Binnenwanderung und Bevölkerungspolitik. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 568—570.
- Schmidt-Klevenow.** Die bevölkerungspolitische Aufgabe des deutschen Rechts und Rechtswahrs. x 546
= Deutsches Recht. Jg. 7. 1937. p. 227—228.
- Schumacher, Rupert, und Hans Hummel.** Vom Kriege zwischen den Kriegen. Die Politik des Völkerkampfes. [1937.] 2. Aufl. Stuttg.: Union Dtsche Verl.-Ges. [1937.] 302 p. 50 t. 90192
Die Volkskraft in den politischen Auseinandersetzungen. p. 9—42.

1. Néperő és közgazdaság.

Volkskraft und Volkswirtschaft.

- Aereboe, Friedrich.** Bevölkerungskapazität der Landwirtschaft. 3358/172
= Schriften des Vereins für Sozialpolitik. Bd. 172. 1926. p. 123—161.
- Aubin, Hermann.** Die volkspolitische Bedeutung von Gewerbe und Industrie in Ostdeutschland Breslau: Schlesien-Verl. 1941. 45 p. P 384.1(43—11
- Balás Károly.** Nyersanyag és népesedés. 2487
= Magyar Statisztikai Szemle. 18. évf. 1940. p. 465—470.
- Balás Károly.** Matières premières et peuplement. 2855
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 48. 1940. p. 37—44.
- Barocka, Egon.** Grundbesitzverfassung und Bevölkerungswachstum. Oppeln: Ost-Verl. 1924. 112 p. 55523
- Batocki, v. & Gerhard Schack.** Bevölkerung und Wirtschaft in Ostpreussen. Untersuchungen ü. d. Zusammenhänge zw. Bevölkerungsentwicklung u. Erwerbsgelegenheit. Jena: Fischer 1929. VIII, 170 p. 70585
- Beckmann, Fritz.** Bevölkerung und Nahrungsspielraum. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 562—564.
- Brentano, Lujo.** Konkrete Grundbedingungen der Volkswirtschaft. Gesammelte Aufsätze. Lpzg Meiner 1924. VIII, 435, 73 p. 55518
III. Die Bevölkerungslehre. p. 196—338.

- Burgdörfer** Friedrich. Zurück zum Agrar-Staat? Stadt und Land in volksbiologischer Betrachtung. Berlin-Grünwald: Vowinkel 1933. 154 p. **82162**
- Dániel**, Arnold. Die Konsequenzen des Geburtenrückganges. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 23. 1930/31. p. 1066—1070.
- Franges**, Otto. Die Bevölkerungsdichte als Triebkraft der Wirtschaftspolitik der südosteuropäischen Bauernstaaten. Jena: Fischer 1939. 32 p. **Pq 381(4—12): 312.925**
- Gründel**, E. Günther. Die Bevölkerungsreproduktion in der modernen Volkswirtschaft. Eine Untersuchung über die Grenzen und Möglichkeiten weiteren Fortschrittes und die Bedeutung der Aufartung für die Leistungsfähigkeit der Wirtschaft. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 23. 1930. p. 1—60.
- Günther**, Ernst. Der Geburtenrückgang als Ursache der Arbeitslosigkeit? Untersuchung einiger Zusammenhänge zwischen Wirtschaft und Bevölkerungsbewegung. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 134. 1931. p. 921—973.
- Horáček**, C. Remarques sur les rapports entre la baisse de la natalité et le développement des conditions économiques. Prague: Impr. Orbis 1938. 6 p. **Pq 312.81: 380.8**
- Huhle**, Fritz. Ist Frankreichs Nationalwirtschaft durch den Geburtenrückgang bedroht? **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 151. 1940. p. 186—211.
- Kahn**, Ernst. Bevölkerungsrückgang und Wirtschaft. **1805**
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 5. 1930/31. p. 142—148.
- Kuczynski**, R[obert] R[ené]. Lebensraum und Bevölkerungsproblem [*»Living-space«* and *population problems 1939*]. Oxford: University press 1939. 32 p. **P 380.025**
- Kuczynski**, R[obert] R[ené]. *»Living-space«* and population problems. Oxford: Clarendon press 1939. 41 p. **P 312.925**
- Lenz v. Borries**, Kara. Die Bedeutung biologischer Fragen für die Volkswirtschaft. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 24. 1930. p. 367—375.
- Lipták** László. A mezőgazdaság népességeltartó erejének statisztikai vizsgálata különös tekintettel a birtokmegoszlásra. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 15. évf. 1937. p. 612—621.
- Mombert**, P. Bevölkerung und Wirtschaftsspielraum. **1234**
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 564—568.
- Mombert**, Paul. Bevölkerungsentwicklung und Wirtschaftsgestaltung. Zur Frage d. Abnahme d. Volkswachstums. Lpzg: Buske 1932. VII, 77 p. (Veröffentl. d. Frankfurter Ges. f. Konjunkturforschung, 3.) **78662**
- Mombert**, Paul. Weltwirtschaftliche Auswirkungen einer abnehmenden Volkszahl. **4394**
= Weltwirtschaftliches Archiv. Bd. 32. 1930. p. 81—104.
- Móricz** M. Nagybirtok, népszaporodás, népsűrűség. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 14. évf. 1936. p. 293—309.
- Nawratzki**, Curt. Bevölkerungsstillstand als Wirtschaftsproblem unter besonderer Berücksichtigung der Landwirtschaft. Berlin: Beuth 1930. 151 p. (Schriften d. Reichskuratoriums f. Technik i. d. Landwirtschaft, 16.) **75342**
- Némethy** Béla. A népsűrűség és a birtokmegoszlás igazi képe. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 14. évf. 1936. p. 1007—1013.
- Neubauer** Gyula. A népesedés közgazdasági és politikai értékelése. **x 631**
= Szociális Szemle. 1. évf. 1939/40. p. 301—306.
- Platzer**, Hans Joachim. Die Steigerung der Erwerbsziffer in Deutschland. Eine Untersuchung zur Frage der Beziehungen zwischen Bevölkerungsentwicklung und Arbeitsmarkt. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 135. 1931. p. 321—368.

- Reithinger, A.** Frankreichs biologischer und wirtschaftlicher Selbstmord im Krieg Englands gegen Deutschland. Stuttgart : Dtsche Verl.-Anst. 1940. 48 p. **P 355.01(44)**
- Röpke, Wilhelm.** Die sozialökonomische Bedeutung des abnehmenden Bevölkerungsüberschusses. = Magazin der Wirtschaft. Jg. 6. 1930. p. 2237—2242. **1416**
- Seiler, R.** Bevölkerungsdynamische Grundlinien der Wirtschaftspolitik. **587**
= Soziale Praxis. Jg. 44. 1935. p. 493—502.
- Société des Nations. Conférence européenne de la vie rurale.** Population et agriculture ; le problème du surpeuplement rural. Genève : Soc. d. Nat. 1939. 70 p. **P 312.93(4) : 383**
- Sombart, Werner.** Volk und Raum. Hamburg : Hanseatische Verl.-Anst. 1928. XII, 218 p. **66829**
- Spengler, Joseph J.** Population movements and economic equilibrium in the United States. **3703**
= Journal of political economy. Vol. 48. 1940. p. 153—182.
- Sperling, H.** Kaufkraft und Geburten. **3339**
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 21. 1928/29. p. 95—99.
- Sütő József.** »Azé az ország, akié a föld!« A földbirtok megosztásának hatása a népesedésre! Bp. : Sylvester 1940. 47 p. **R 383.15 : 312.8(439)**
- Szél, Théodore.** Influence des conditions économiques sur le mouvement de la population eu égard spécialement à la Hongrie. **2855**
= Journal de la Société Hongroise de Statistique. A. 11. 1933. p. 302—342.
- Szél Tivadar.** Az iparosodás hatása a népesedésre és a népmozgalomra. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 15. évf. 1937. p. 523—544.
- Thirring Lajos & Hollós István.** Contributions à l'étude du problème et de la situation démographiques de la Hongrie au point de vue du surpeuplement et de l'espace pour la vie et le travail de la nation. Paris : Conférence permanente des hautes études internationales 1937. 45 p. (Conf. perm. d. hautes études intern. X-ème sess. Paris 28. VI—3. VII. 1937. Mémoire Hongrois, 8.) **x 7184**
- Ungern-Sternberg, Roderich.** Wirtschaftliche Konjunktur und Geburtenfrequenz. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Bd. 145. 1937. p. 471—487.
- Varga István.** Népmozgalom és konjunktúra. **2487**
= Magyar Statisztikai Szemle. 16. évf. 1. köt. 1938. p. 1—16.
- Whelpton, P. K.** Geographic and economic differentials in fertility. **3057**
= Annals of the American Academy of Political and Social Science. Vol. 188. 1936. p. 37—55.
- Wieth-Knudsen, K. A.** Natalité et progrès. Synthèse économique, démographique et biologique sur la base des expériences de la France, de l'Allemagne et du Danemark. Paris : Sirey 1938. XV, 327 p. 2 t. **92597**
- Wolff, Hellmuth.** Volk und Raum. Gedanken zur Bevölkerungspolitik. Halle : Akademischer Verl. 1936. 64 p. **86837**
- Zahn, Friedrich.** Das Bevölkerungsproblem und die volkswirtschaftliche Kapitalbildung. **3919**
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 25. 1935. p. 129—143.

2. Néperő és adóügy.

Volkskraft und Steuerwesen.

- Bruno, Enrico.** L'imposta di famiglia e i criteri di applicazione del tributo. Empoli : Nocchioli 1939. 69 p. 8 t. **P 389.75(45)**
- Burgdörfer, Friedrich.** Bevölkerungsfrage und Steuerreform. Berlin : Dümmler 1930. 68 p. (Das kommende Geschlecht, V/4—5.) **74280**

- Heermann, Hans.** Rassenhygiene und Steuergesetzgebung. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 18. 1926. p. 200—205.
- Hesse, Wilhelm.** Die bevölkerungspolitischen Massnahmen im nationalsozialistischen Steuer-system. Würzburg-Aumühle: Tritsch 1939. V, 96 p. 97815
- Keresztessy Ernő.** Adózás és családvédelem. 2024
= Az Adó. 1938. 26. évf. p. 249—256.
- Lenz v. Borries, Kara.** Rassenhygienisch wichtige Ergebnisse der Einkommensteuer-Veranlagung von 1925. 3339
= Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie. Bd. 22. 1929/30. p. 412—416
- Popitz, Johannes.** Steuerpolitik und Bevölkerungsfragen. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 572—574.
- Stiasny, Karl.** Die Familie in der Steuergesetzgebung Österreichs. — Die Begünstigung der Familie in der Steuergesetzgebung. 1912
= Schönerer Zukunft. Jg. 12. 1936/37. p. 263—264, 291—293.

3. Néperő és társadalompolitika.

Volkskraft und Sozialpolitik.

- Burgdörfer, Friedrich.** Vom Leben und Sterben unseres Volkes. Berlin: Bodenreform-Ges. 1929. 24 p. P 312(43)
- Cser János.** Az új magyar nép- és családvédelem nemzetgazdasági alapjai. x 643
= Nép- és Családvédelem. 1. évf. 1941. p. 17—22.
- Demuth, F.** Bevölkerungspolitik und Sozialversicherung. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 574—576.
- Ettwein.** Die Ausrichtung der öffentlichen Fürsorge nach bevölkerungspolitischen und erbbiologischen Gesichtspunkten. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 12. 1936/37. p. 382—386.
- Fürth, Henriette.** Die Geburtenfrage als soziales und gesundheitliches Problem. 3592
= Gewerkschafts-Zeitung. Jg. 36. 1926. p. 659—661.
- Harmsen, Hans.** Die französische Sozialgesetzgebung im Dienste der Bekämpfung des Geburtenrückganges. Berlin: Schoetz 1925. 67 p. 55897
- Harmsen, Hans.** Der Geburtenrückgang und seine sozialen Auswirkungen. 587
= Soziale Praxis. Jg. 35. 1926. p. 721—726.
- Harmsen, Hans.** Sozialpolitische Massnahmen zur Bekämpfung des Geburtenrückganges und ihre Kritik. 587
= Soziale Praxis. Jg. 35. 1926. p. 1033—1037, 1073—1074.
- Hersch, L.** Baisse de la natalité et politique sociale. 2537
= Revue internationale du travail. Vol. 28. 1933. p. 163—178.
- Kerék Mihály.** A közjóléti szövetkezetek gazdasági tevékenysége. x 643
= Nép- és Családvédelem. 1. évf. 1941. p. 22—25.
- Magyarország. Törvényjavaslatok.** A nép- és családvédelemről szóló törvényjavaslat és a városok. 998
= Városok Lapja. 35. évf. 1940. p. 149—151.
- Maleissye-Melun.** Le point de vue de la famille dans les oeuvres sociales en Grande-Bretagne. 4460
= Revue d'économie sociale et rurale. Vol. 94. 1934. p. 101—103.
- Mayer, Josef.** Die Geburtenregelung als soziales Problem. 1743
= Das neue Reich. Jg. 10. 1927/28. p. 1068—1070.

- Memelsdorff, F.** Die Bedeutung der Arbeitslosigkeit für die Familie und die Fürsorge für Familien.
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 8. 1932/33. p. 144—156. 2957
- Mihelics Vid.** Magyar nép- és családvédelem. 2698
= Magyar Szemle. 39. köt. 1940. p. 193—199.
- Müller, Karl Valentin.** Arbeiterbewegung und Bevölkerungsfrage. Jena : Zwing 1927. 154 p. 63708
- Pettersson, C. O.** Nativitetsminskningens sociala bakgrund. 4561
= Ekonomisk Tidskrift. A. 37. 1935. p. 37—49.
- Politique sociale et population.** 2537
= Revue internationale du travail. Vol. 39. 1939. p. 315—342.
- Szénásy József.** Fajvédelmi törekvések az anya- és gyermekvédelemben. Bp. : Orsz. Stefánia Szöv. [1940?] 18 p. (Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 137.) 1149/137
- Szénásy József.** A magyar népesedés újabb megvilágításban. Miért van elengedhetetlen szükség családvédelmi és szociális törvényes intézkedésekre. x 2062
= Anya- és Csecsemővédelem. 11. évf. 1938. p. 853—877; 12. évf. 1939. p. 3—17.
- Verschuer, Otmar.** Sozialpolitik und Rassenhygiene. Langensalza : Beyer 1928. 32 p. P 303.4 : 33
- Vincze Oszkár.** Nép- és népesedéspolitika. Kemény Gábor előszavával. Bp. : Viktória 1936. 45 p. R 312.8
(Korszerű magyar írások, 2.)
- Winston, Sanford R.** The relation of certain social factors to fertility. 3337
= American journal of sociology. Vol. 35. 1929/30. p. 753—764.
- Zeck, Hans F.** Die französische Sozialgesetzgebung im Dienste der Bevölkerungspolitik. Berlin : Schoetz 1933. 27 p. (Veröffentl. a. d. Gebiete d. Medizinalverwaltung XLI. Bd. 7. H.) P 312.1(44)

4. Néperő és lakáskérdés.

Volkskraft und Wohnungsfrage.

- Bormann, Hans Ulrich.** Erleichterung der Wohnungsbeschaffung für kinderreiche Familien.
= Deutsches Recht. Jg. 9. 1939. p. 1218—1221. x 546
- Csaba Rezső.** Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap házépítő munkájáról. x 643
= Nép- és Családvédelem. 1. évf. 1941. p. 143—147.
- Düttmann.** Wohnungsfürsorge für kinderreiche Familien. 587
= Soziale Praxis. Jg. 39. 1930. p. 553—556.
- Freund.** Wohnungsbeschaffung für kinderreiche Familien. 619
= Zeitschrift für Wohnungswesen. Bd. 37. 1939. p. 217—220.
- Gaertner.** Die Wohnungsbeschaffung für kinderreiche Familien als Aufgabe der Wohlfahrtspflege der Bevölkerungspolitik und der Preisüberwachung. 691
= Reichsverwaltungsblatt. Bd. 62. 1941. p. 533—536.
- Gut, Albert.** Wohnungsfürsorge für kinderreiche Familien. 1628
= Der Städtetag. Jg. 24. 1930. p. 67—69.
- Hecke, Wilhelm.** Geburtenrückgang und Mieterschutz. 1073
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 20. 1927/28. p. 320—323.
- Josephy, Berthold.** Bevölkerungsfrage und Wohnungsfrage. K 3333/5
= Handwörterbuch des Wohnungswesens. 1930. p. 140—149.
- Kasten, A.** Die Wohnungsverhältnisse der kinderreichen Familien im Angestelltenstand. 2957
= Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege. Jg. 7. 1931/32. p. 207—212.

- Lampe.** Erleichterung der Wohnungsbeschaffung für kinderreiche Familien. 1628
= Der Gemeindetag. Jg. 33. 1939. p. 450—453.
- Morgenroth, Wilhelm.** Münchens kinderreiche Familien und ihre Wohnungen. 3919
= Allgemeines statistisches Archiv. Bd. 18. 1928. p. 82—96.
- Müller, August.** Wohnungspolitik im Dienste der Bevölkerungspolitik. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 570—572.
- Rác Gyula.** Családi otthon és népszaporodás. x 631
= Szociális Szemle, I. évf. 1939/40. p. 185—189
- Tribius, Erich.** Kinderreichtum und Wohnungswesen. 1805
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 10. 1935/36. p. 240—242.

Lezárattott 1942 február hó 28-án.
Abgeschlossen am 28. Februar 1942.